

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων
δέον μετέχειν, καὶ τῆς ῥοδωνιάς, τοῦ ἄνθους
δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».

(Μέγας Βασίλειος)

ΑΓΓΕΛΙΑ

Προτιθέμενος τὴν ἔκδοσιν περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ «**Νέος Πυθαγόρας**» προβάλλω εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ φιλοπροόδου ἀναγνώστου, ἀντὶ πάσης ἄλλης ρεκλάμας, αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔργον οὐτινος τὸ πρῶτον φυλλάδιον ἐκτυποῦται περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐπομένου μηνός.

Ὁ «**Νέος Πυθαγόρας**» θὰ περιέχῃ κυρίως καὶ ἐκλεκτικῶς διαφόρους μελέτας σπουδαίων σοφῶν (συγγραφέων, δημοσιογράφων κλπ.) ἐπὶ φιλοσοφικῶν, ἐπιστημονικῶν, κοινωνιολογικῶν, κλπ. ζητημάτων, ἰδίως δὲ περὶ ψυχολογίας, περὶ πνευματολογίας, περὶ πνευματισμοῦ, περὶ τοῦ ἀοράτου κόσμου, περὶ τῆς ἐπικοινωνίας αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων, περὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν (Κάββαλας, Ἑρμητικῆς κλπ.) περὶ Μασονίας, περὶ τῆς ἀρχαίας Γνώσεως, περὶ τῆς ἀρχαίας Μαγείας, περὶ Μαγνητισμοῦ, περὶ Ὑπνωτισμοῦ, περὶ τῶν νέων θεραπευτικῶν μεθόδων (ὁμοιοπαθητικῆς, μεταλλοθεραπείας, μαγνητοθεραπείας, ζωοθεραπείας, ἠλεκτροθεραπείας) καὶ περὶ ἄλλων κοινωφελῶν καὶ περιέργων πραγμάτων. Θὰ περιέχῃ πρὸς δὲ καὶ μυθιστορίας ἔτι. Ἄλλὰ τί μυθιστορίας! ; Πνευματολογικὰς! Μυθιστορίας π. χ. ὑπαγορευθεῖσας παρὰ τοῦ ἀοράτου κόσμου εἰς νεάνιδας ἀπαιδεύτους καὶ γραφούσας ἀσυναίσθητως μυθιστορίας ἀποδεικνυμένας εἶτα παρὰ τῶν εἰς τὴν ἐξέλεγχξιν αὐτῶν ἐγκυψάντων ὅτι δὲν

εἶναι μυθιστορίαί, κατὰ τὴν κοινὴν ἔννοιαν, ἀλλ' ἱστορίαί, ἐν αἷς ἀπαντᾷ ὁ ἀναγνώστης ἀληθεῖς, ζωντανάς, ἠθικοπλαστικάς, ἐποικοδομητικάς περιπετείας, πολλῶ μᾶλλον συγκινοῦσας ἢ πολλὰ ἄλλα ἐκ τῶν συνήθων φανταστικῶν μυθιστοριῶν, ἅς ὁμως ἡ κακὸς ζῆλος περιεργία τοῦ Κοινοῦ λαιμάργως καὶ ἀτόπως καταβιβρώσκει.

Τὸ πνεῦμα λ. χ. τοῦ ἐπὶ Μωϋσέως, Φαραὼ Μέρνεφταχ, μετενσαρκωθὲν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἐσχάτως δ' ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ John Wilmot κόμητος de Rochester (1647—1680), διασήμευ ναυάρχου τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ Καρόλου II, καὶ λαβὼν τὴν ἐντολὴν (καθ' ἃ τοῦλάχιστον λέγει) νὰ διακοινώσῃ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς ἠθικοποίησιν τὰ κατὰ τοὺς διαφόρους βίους αὐτοῦ τε καὶ τῶν τῆς ἐποχῆς του, τῶν εἰς ἄλλους βίους (κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν) συναντηθέντων καὶ ἀλληλεπιδρασάντων εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς (κατὰ τοὺς αἰώνιους νόμους τῆς Προόδου), ἐξελέξατο καὶ διεμόρφωσεν ὡς μεσάζουσαν νεανιδά τινα ρωσίδα ἐκ μεγάλης οἰκογενείας· καταγομένην, γράφουσιν μηχανικῶς, ἀσυναίσθητως, μετὰ μεγίστης (σπασμωδικῆς) ταχύτητος τῆς χειρὸς. . . Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν μεσάζουσιν ὑπαγορεύει ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως τὰς μονογραφίας τοῦ Μωϋσέως, τοῦ Τιβερίου κλπ. καθὼς καὶ τὰς ἐν λόγῳ ἱστορίας, τὰς λαμπράς καὶ ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν.

Τὸ Περιοδικὸν μας ἔνεκα τῶν σπουδαίων, ἐπωφελῶν, περιέργων καὶ τερπνῶν ἄρθρων, θὰ ἔχῃ (τοιαύτη τοῦλάχιστον ἢ πρόθεσις) τὴν ἀξίαν βιβλίου κατέχοντος τιμητικὴν πάντοτε θέσιν ἐν πάσῃ βιβλιοθήκῃ καὶ προκαλοῦντος τὴν ἐπαναληπτικὴν ἀνάγκωσιν, οὐχὶ δ' ἐφημερίδος πληρούσης στιγμιαίαν μόνον περιέργειαν ἢ συγκίνησιν.

Ὁ «**Νέος Πυθαγόρας**» θὰ περιέχῃ καὶ ἄρθρα ἀντιφατικά, ιδέας ἀντιθέτους, δι' ἅς εὐθύνονται ἢ ἔχουσι τὴν τιμὴν οἱ ἐκφέροντες αὐτάς. Τοῦτο δὲ χάριν τῆς λογικῆς διερεύνης, τῆς ἀνευ προκαταλήψεως ἐξελέξεως, τῆς διὰ τῆς συζητήσεως ἐμπεδώσεως τῶν σπουδῶν ἐκάστου, τῆς διὰ τῆς λογικῆς ἀροτριάσεως τοῦ νέου πεδίου.

Ὅταν δέ, σὺν Θεῷ, ἐδραιωθῇ δι' ἱκανοῦ ποσοῦ συνδρομητῶν, τότε θὰ ἐπεκτείνωμεν τὸν κύκλον τοῦ προγράμματος κατὰ τε ποιὸν καὶ ποσόν, πρὸς μείζονα ὠφέλειαν καὶ τέρψιν παντός εἶδους ἀναγνώστου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΝ Τῷ ΕΣΩΤΕΡΙΚῷ Δραχ. 12

ΕΝ Τῷ ΕΞΩΤΕΡΙΚῷ Φραγ. 12

Πληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1890

Θ. ΔΟΜΙΝΟΣ

Περιεχόμενα τοῦ Α' καὶ Β' φυλλαδίου.

Ἀγγελία. Πρόλογος.

Προφητεῖαι. — Πῶς θεωρεῖ αὐτάς ὁ Πνευματισμὸς. — Πρόρρησις τῆς ἐν ἐκστάσει διατελούσης δεκατριέτιδος Μαργαρίτας Στόφφελ πρὸς τὸν ἐπὶ 60 ἔτη πολιτικῶν συμβάντων (ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος) καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην (καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐννοεῖται), ὧν πολλὰ ἐπηλήθευσαν ἡδὴ. (ὑπὸ E. Audéoud).

Μελέτη. 1) περὶ χειρομαντείας. — Ποία ἡ βᾶσις αὐτῆς. — Πῶς καὶ πότε ἐπιτυγχάνουσιν οἱ μάντις καὶ χειρομάντις κλπ.

2). Περὶ ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς. — Ἀποδείξεις περὶ τῆς ὑπάρξεως κλπ. οὐχὶ μεταφυσικῶς, οὐδὲ θεολογικῶς, ἀλλὰ φυσιολογικῶς, ἐπιστημονικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου.

3). Περὶ τῆς Μαγνητικῆς καὶ Μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενῶν.

Σολομωνική. — Τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ τὸ βιβλίον τὸ λεγόμενον σολομωνική. (Ἐκ τινος συγγράμματος τοῦ Eliphaz Lévy).

Μελέτη ἐπὶ τῶν ὄνειρων, τῆς ἀμνημοσύνης αὐτῶν, τῶν ἐν αὐτοῖς ὀπτασιῶν καὶ συμβεβηκότων, ἅτινα πραγματοποιοῦνται μετὰ τινὰς ἡμέρας, κλπ. (ὑπὸ Eriksen du Morgendaennringer).

Ἑρμηνεία τῆς II. Γραφῆς κατὰ τοὺς Καθβαλιστάς, τοὺς Ταλμουδιστάς κλπ.

Πνευματολογία Πειραματική. Μαρτυρία τῶν γεγονότων. Ἱστορία τῆς Πνευματικῆς κινήσεως (ὑπὸ René Caillié).

Τὸ Ἑλιζήριον τῆς Ζωῆς (ὑπὸ Jules Lermina).

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Πνευματολογία. (Ἐκ τοῦ Voltair 6 Ἰουν. 1890, καὶ τοῦ Φιγαρῶ 16 Ἰουλίου 1890).

Δελτίον Μασωνικόν (ὑπὸ Oswald Wirth :.)

Πῶς ὁ Λομβρόζος παρεμόρφωσε τινὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν ὑπνωτισμόν, καὶ ἀνασκευὴ ὑπὸ τοῦ καθηγ. τοῦ Πανεπιστ. καὶ μέλους τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βελγίου Delbœuf.

Παραβολὴ τῶν λίθων (ὑπὸ τοῦ Dr. Paul Gibier).

Τὸ ἐσχάτως (1883) εὐρεθὲν χειρόγραφον ἐν τῇ χειρὶ τῆς μουμίας τῆς Μουνα-Σεχερῆ, θυγατρὸς τοῦ Φαραῶ Παμαί (πρὸ 3000 περίπου ἐτῶν). Ἐξ αὐτοῦ τοῦ χειρογράφου μανθάνομεν τινὰ περὶ τῆς ἀποκρύφου μυήσεως τῶν Αἰγυπτίων (ὑπὸ I. Marcus de Vez).

Μία σύγχρονος ἀνακάλυψις. — Ἡ μεταλλοθεραπεία ὑπὸ τοῦ Dr. Burq. Ὁ χαλκὸς ὡς προφυλακτικὸν τῆς χολέρας κλπ. — Διαβηταίωσις τοῦ Dr. Moricourt ὅτι ὁ χαλκὸς καταστρίφει τὰ μικρόβια τῆς φθίσεως κλπ. (ὑπὸ Achille Poincelot).

Ὁ Πίκμαν ἐἰς Ἰταλίαν. — Ἡ τοῦ Λομβρόζου γνώμη περὶ τῆς νοογνωμοσύνης τοῦ Πίκμαν καὶ ἡ ἀναίρεσις τῆς γνώμης ταύτης ὑπὸ τοῦ Commandant Dufilhol.

Ὁ πραγματικὸς καὶ ἀπόκρυφος λόγος, δι' ὃν ὁ Πάπας ἠναγκάσθη ὄχι μόνον νὰ στέψη τὸν Ναπολέοντα Α'. ἀλλὰ καὶ νὰ μεταβῆ πρὸς τοῦτο ἐν καιρῷ χειμῶνος εἰς Παρισίους κλπ.

ΚΛΗ.

Ἐκδοθεῖς
Παρίσινα 1918

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὅπως ὁ ἄνθρωπος, ἵνα μεταβῇ ἐκ τῆς παιδικῆς εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, διέρχεται ἰδιάζουσαν τινὰ φάσιν ὑπάρξεως, συναισθανόμενος τότε τὰ ἀποτελέσματα νέας τινὸς ἀναμορφώσεως, εἰς ὑψηλοτέραν κατάστασιν τοῦ ὄντος αὐτοῦ ἀγούσης, οὕτω καὶ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων ἢ ἡ κοινωνία ὀφείλει νὰ διέλθῃ ἀνάλογόν τινὰ ἐξέλιξιν, ἐπιστάσης τῆς ἐποχῆς παρομοίας τινὸς ἀναμορφώσεως.

Ἄρῳ δ' ὁ νέος ἢ ἡ νεῆνις διάκεινται, κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν τῆς ζωῆς, ἐν ταραχῇ αἰσθήσεων, ἐκδηλουμένη ὅτε μὲν διὰ ματαιοσχολίας ἢ ἀποχαυνώσεως, ὅτε δὲ δι' ἀορίστων, ἀστάτων πόθων, μεταπιπτόντων λεληθότως ἐνίοτε εἰς ἀτάκτους ὄρμας, οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι καὶ διὰ τῆς ἀνθρωπότητα τὴν εἰς ὅμοιαν ἀναλογικῶς ἡλικίαν περιερχομένην, ἐν τῷ μακρῷ αὐτῆς σταδίῳ,

Παρατηροῦμεν τῶντι, πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας παραδιδόμενους, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας τῶν κοινωνιῶν, εἰς πᾶσαν ἐξαργίωσιν, εἰς πᾶσαν ἠδυσπάθειαν, ἀναζητοῦντας καθ' ὑπερβολὴν τὰς ἀπολαύσεις καὶ ζῶντας ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῶν ὑλικῶν ἡδονῶν. Ἡ ὀκνηρία, ἡ ἀποστροφή πρὸς τὴν ἐργασίαν ἄλλους μὲν ἀγούσι πρὸς τὴν κλοπὴν, ἄλλους δὲ πρὸς τὸ ἐγκλημα, ὅταν στερῶνται τῶν ἀναγκαιῶν τοῦ βίου, ἐνῶ πολλοὶ τῶν ἐν περιουσίᾳ προνομιοῦχων, ἐν τῷ ἐγαίσιμῳ ἐγκαθιδρυμένοι, διαμένουσι κωφοὶ πρὸς τὰ παράπονα καὶ τὰς ἀδημονίας τῶν δυστυχῶν.

Τὸ πᾶν φαίνεται ἀνεστραμμένον κατ' αὐτὴν τὴν θλιβεράν ἡλικίαν τῆς ἀνθρωπότητος, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τὸν τελευταῖον παρξυσμὸν τῶν ἀποπλανήσεων, ὡς τοῦτο παρατηροῦμεν κατὰ τὴν ἐποχὴν μας ταύτην, καθ' ἣν τὸ ἠθικὸν αἶσθημα, τεθορυβημένον καταρρίπτεται ἀπερισκέπτως πρὸς πᾶσαν παρεκτροπὴν.

Οἱ συγγραφεῖς, ὧν ἀποστολή εἶνε ν' ἀνυψῶσι τὰς ψυχὰς πρὸς τὸ ἰδεῶδες τοῦ ὠραίου, τοῦ δικαίου, τοῦ ἀληθοῦς — ὅπερ εἶνε ἡ Πρόδος — παρασύρουσι συχνάκις τοὺς ἀναγνώστας αὐτῶν εἰς τὸν βόρβωρον καὶ τὰ αἵσχη τῆς διανοίας, προκαλοῦντες τὰ κτηνωδέστερα τῶν παθῶν, τὰ καθιστῶντα τὸν ἄνθρωπον ὑποδεέστερον τῶν ζώων.

Ἄλλ' ἐπέστη ἡ ὥρα, καθ' ἣν τὰ ὄργια τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς δεόν νὰ λάβωσι πέρασ· καθ' ἣν τὸ βλέμμα ἐσκοτισμένον παρὰ τοῦ συνειδότος τῆς ἀλγούσης συναισθήσεως, δεόν ν' ἀποστραφῇ τῶν τόπων τῆς διαφθορᾶς καὶ ν' ἀνυψωθῇ ὑψηλά, ἵνα ἐτέραν ὁδὸν ἀναζητήσῃ.

Καίτοι ὀλίγα αὐτὰ τὰ ἀποπλανημένα πνεύματα παρέχουσιν οὐχ ἥττον κίνδυνον μέγαν, ἐπαπειλοῦντα γάγγραιναν καθ' ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Ἄλλ' εὐτυχῶς εὔρηται τὸ ἀντίρροπον ἐν ταῖς μέγαις καὶ εὐγενεῖσι διανοίαις, τοῖς ἀφωσιωμένοις σκαπανεῦσι τοῦ μέλλοντος, τοῖς κεκτημένοις ψυχὴν διαφλεγομένην πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναλαβοῦσι τὴν ἱεράν ἐντολήν τοῦ θεραπεῦσαι τὰς θλ.θεράς κειναι-νικὰς πληγὰς...

Ὅπως ἀπεργασθῇ ἡ μεγάλη αὕτη ἀνόρθωσις τῶν πνευμάτων δὲν ἀρκεῖ πλέον τὴν σήμερον τὸ δογματίζειν δι' ἀγόνων τύπων. Δὲν ἀρκεῖται πλέον τὸ λογικὸν εἰς τὰς τῶν ἄλλων ἀμφιβόλους διαθεβαιώσεις, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ ἴδῃ αὐτὸ τοῦτο, ἀπαιτεῖ νὰ κατανοήσῃ ὅ,τι τῷ διδάσκεται. Μὴ διασκεπτόμενον πλέον παιδικῶς, ἀπαιτεῖ ἀποδείξεις ἵνα δυνηθῇ νὰ παραδεχθῇ τὸ ἀληθές, ἀπαιτεῖ τὴν αὐστηρὰν ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς ἐπιστήμης, ἣτις θὰ τῷ γνωρίσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ μέλλον τῶν ὄντων καὶ τῶν πραγμάτων. Τότε δὲ μόνον ὁ ἄνθρωπος, κατανοῶν τὸ διατὶ τῆς ζωῆς, κατανοῶν τὴν αἰτίαν τῆς κατὰ τοὺς ὀρισμένους νόμους ἰδίας αὐτοῦ ὑπάρξεως, δὲν θὰ ὀδεύῃ τυφλώτων, ἀλλὰ θὰ ἐφίεται νὰ φωτισθῇ διὰ τοῦ φωτός, τοῦ παρὰ μόνης τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἀληθοῦς παραγομένου.

Μέχρι τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ἡ ἐπιστήμη αὕτη, ἡ παγκόσμιος, ἀγόνως ἐδιδάχθη, διότι ἡ ἀνθρωπότης, πολὺ νέα εἰσέτι, δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἐνοήσῃ. Τὸ συλλήβδην ἀνθρώπινον παιδίον, μὴ διασκεπτόμενον πλεῖον τοῦ ἀτομικοῦ παιδίου, παρεδέχθη κλειστοῖς ὄμμασι τὰς ἀς τῷ ἐπέβαλον διαπιστώσεις μέχρι τῆς πρώτης ἐξεγέρσεως τῆς σκέψεως, ὅτε τέλος, τὴν ἐλευθέραν ἐξέτασιν ἀνακηρύττων, διετύπωσε τὴν πρώτην αὐτοῦ διανοητικὴν ἀνεξαρτησίαν· θραύσαν δὲ τὰ σπάρ-

γανα τοῦ παιδὸς ἐζήτησε ν' ἀπελευθερωθῇ τῆς ἠθικῆς καταπίεσεως τῶν δεσποτῶν αὐτοῦ.

Ἄλλὰ τὸ συλλήβδην παιδίον, καίτοι εἰσερχόμενον ἤδη εἰς τὴν πρώτην περίοδον τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, δὲν τυγχάνει ἱκανῶς ὠριμον, ὥστε νὰ δημιουργήσῃ διὰ μιᾶς καὶ ὀλοσχερῶς τὴν ἐπιστήμην. Μόνον κατόπιν μακρῶν ἐν σκότει ψηλαφήσεων, κατόπιν μακρῶν ἐν τῇ παρατηρήσει τῶν φαινομένων τῆς φύσεως, ἐνδοιαστικῶν πειραματισμῶν, ἀρχονται ἐδραιοῦμεναι αἱ πρῶται πειραματικαὶ ἐπιστήμαι, ἐπεριδούμεναι ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, τῶν χρησιμευουσῶν ὡς ἔλεγχος καὶ στερεὸν στήριγμα.

Αἱ ἐπιστήμαι τοῦ ὄρατοῦ καὶ τοῦ ψηλαφητοῦ εἶναι τὸ στάδιον τῆς ἐπιστημονικῆς παιδικῆς ἡλικίας, τῆς μὴ παραδεχομένης ἔτι καὶ σήμερον ἡ ὅ,τι ὑπόκειται ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις καὶ οὐδὲν πλέον. καθότι ἡ ὄρασις τοῦ πνεύματος, ὄρασις οὔσα τοῦ ἀοράτου, δὲν τυγχάνει κτῆμα ἢ ὀλίγων τινῶν μόνον. Ἴδου διατὶ ἡ ἐπιστήμη τῆς ἐποχῆς μας, ἀπωθοῦσα πᾶν ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ψηλαφήσῃ ἢ νὰ καταμετρήσῃ, ἀπορρίπτει ἀνηλεῶς τὰς μεγάλας ἀγνώστους ἐπιστήμας, αἵτινες ὅμως δύναται νὰ διδάξωσι τὰ παγκόσμια στοιχεῖα καὶ τὰς αἰωνίους αἰτίας τοῦ παντός.

Ἦτε νεωτέρα φιλοσοφία ὡς καὶ ἡ ἀρχαιότερα — καίτοι σόφωτέρα τῆς ἡμετέρας — ἀπέτυχον ἐν ταῖς διερεύσεις αὐτῶν, διότι ἠμέλησαν τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας ἐν τῷ μεγάλῳ συνόλῳ τῶν πραγμάτων, ἐκεῖ ἐνθα κεῖται ἡ ὀλοσχερῆς ὑπαρξίς, τὸ ὑπέρτατον πρότυπον πάσης ὑπάρξεως, τόσον τῆς ἐλαχίστης ὅσον καὶ τῆς μεγίστης.

Πολλοὶ τῶν φιλοσόφων, ἀδυνατοῦντες νὰ διῶσι τὸ θεῖον, ἀδυνατοῦντες νὰ κατανοήσωσι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, ἀδυνατοῦντες νὰ ἐπιθεβαιώσωσι τὸ ἀθάνατον μέλλον τῶν ὄντων, ἠρνήθησαν πάντα ταῦτα, παρασύροντες εἰς τὴν ἰδίαν τυφλότητα καὶ ἅπαντας τοὺς ἐγκαταλείποντας ἑαυτοὺς νὰ καλυφθῶσι μὲ τὸ αὐτὸ ἐπικάλυμμα. Ἄλλὰ παρ' αὐτὰς τὰς διανοίας, τὰς μὴ βλεπούσας ἢ διὰ τῶν ὀμμάτων τοῦ σώματος, παρατυγχάνουσιν ἕτεροι, μᾶλλον προωθευμένοι καὶ κεκτημένοι τὸ χάρισμα τῆς ἐνδον ὄρασεως, αἵτινες κατενόησαν τὴν ὑπαρξίν τοῦ πνεύματος, καίτοι ἀψηλαφήτου φαινομένου, ὅπως καὶ τὴν τῆς ὕλης.

(Ἡ ὕλη, ὅταν τὴν σπουδάζῃ τις ἐν τῷ βάθει τῶν μυστηρίων τῆς,

δύναται νὰ ἀγάγη πρὸς τὸ πνεῦμα· μόνον δὲ τὸ πνεῦμα δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ὕλην.) Καίτοι δὲ ἡ διάνοιά μας τυγχάνει δεσμευμένη ἐν χονδροειδεῖ ὑλικῷ περικαλύμματι, παρεμποδίζοντι τὴν ὄρασιν τοῦ ἀοράτου — ὡς καὶ τὴν τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης — καίτοι μικρὰ αὐτῇ, κέκτῃται ὅμως ἐν μέγα ἐργαλεῖον, τὸ τοῦ λογικοῦ ὅπερ παρέχει αὐτῇ τὴν ὀξύνοϊαν, τὴν κρίσιν, τὴν λογικὴν μεθ' ὧν ἀποβαίνει ἀρκούντως ἰσχυρὰ ὥστε νὰ προέλθῃ πρὸς τὴν κατάκτησιν μεγάλων ἀποκαλύψεων τοῦ ἐν πραγματώσει ἰδεώδους.

Ἄλλ' ὅμως τὸ ἀνθρώπινον λογικὸν ἀποβαίνει ἀνίσχυρον ἂν δὲν σπουδάσῃ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, οὓς δέον ν' ἀποκαλύψῃ ἐν πρώτοις ἵνα μεταχειρισθῇ εἶτα αὐτοὺς ὡς ὀδηγοὺς αὐτοῦ· διότι ἄνευ τῆς ὀδηγίας αὐτῶν ἀποβαίνει τὸ λογικὸν ἄγονον, καθὸ στερούμενον τῶν δεδομένων τοῦ θείου παγκοσμίου σχεδίου. Τούτου δ' ἀγνοουμένου τὸ λογικὸν οὐδὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ, σύμφωνον πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Αὐτὸ τὸ σχέδιον, τὸ θαυμαστὸν ἐν τῇ ἐνάτητι, ἐπεκτείνεται ἐφ' ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς ζωῆς, καίτοι εἰς ἀπείρους μεταβολὰς ὑποκείμενα, ὧν τὴν ὑπαρξίν ἀποδεικνύει ἡ παγκόσμιος ἐπιστήμη, διαφωτίζουσα διὰ τοῦ ζωηροῦ φωτός τὴν ἀρχὴν ὅλων τῶν μορφώσεων, ὅλων τῶν λειτουργιῶν, ὅλων τῶν ἐξελίξεων τῶν ὄντων.

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ πρὸ δύο μηνῶν ἐν Παρισίοις ἐκδοθέντος πρώτου τόμου τοῦ συγγράμματος τοῦ Arthur d' Anglemont ὑπὸ τὸν τίτλον «Fractionnement de l' Infini, Synthèse de l' Être.»

« Πολὺ δύσκολον τὸ πιστεῦναι ὅ,τι βλέπει τις, ἂν αὐτὸ ὅπερ βλέπει δὲν συνάδει πρὸς τὰς γενικὰς ἰδέας, τὰς κοινὰς, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς βάσεις τῶν γνώσεών μας. Τὸ ἀποκαλούμενον ὀρθὸς λόγος ἀντίκειται πρὸς αὐτό. Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ ὀρθὸς λόγος, ὃν τόσῳ ἐκθειάζουσι, δὲν εἶνε ἢ φουτίνα τις τῆς νοημοσύνης. Ὁ ὀρθὸς λόγος τῆς σήμερον δὲν εἶνε ὁ ὀρθὸς λόγος τῆς πρὸ διακοσίων ἐτῶν ἐποχῆς, οὐδὲ τῆς πρὸ δύο χιλιᾶδων. » (Charles Richet κατὰ τὸν Yung «Hypnotisme et Spiritisme»).

« Ἡ ἀλήθεια δὲν ἔρχεται ἀφ' ἑαυτῆς ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ τραχήλου ἡμῶν. Δέον νὰ ζητῶμεν, νὰ σκεπτῶμεθα, νὰ μελετῶμεν. » (Schopenhauer).

ΜΕΛΕΤΗ

Περὶ Χειρομαντείας. — Περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς. — Περὶ τῆς μαγνητικῆς καὶ μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

« Διερευνᾶν καὶ ἐπεξηγεῖν τὴν Φύσιν διὰ τοῦ Ἀνθρώπου, οὐχὶ τὸν Ἀνθρώπον διὰ τῆς Φύσεως »

(Louis Claude de St Martin)

Τῇ πρὸς τὸ «Γνωθὶ σαυτὸν» (1) ὑπὸ φιλοσοφικὴν ἐποψίν παρεμφερεῖ γνωματεύσει ταύτη τοῦ Ἀγνώστου ἐπιλεγομένου Φιλοσόφου ἐπόμενοι, καὶ προβαίνοντες οὐχὶ, κατὰ τὸ σύνθημα, ἐκ τοῦ γνωστοῦ πρὸς τὸ ἄγνωστον, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἄρατοῦ (τῆς ἐκδηλώσεως ταύτης τοῦ ἀοράτου, κατὰ τοὺς ἀρχαίους) πρὸς τὸ ἀόρατον (τὸ διέπον ἅπαντα τὰ δημιουργήματα), θὰ πειραθῶμεν νὰ σπουδάσωμεν τινα τῶν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ τελειότερου τῶν δημιουργημάτων καὶ κατ' αὐτοὺς εἶτι τοὺς Δαρβινιστάς.

Θὰ ὁμιλήσωμεν δὲ πρὸς τὸ παρόν. 1ον) Περὶ Χειρομαντείας. — Ποῦ δηλ. αὕτη βασίζεται, κλπ. 2ον) Περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς καὶ τινῶν ἄλλων σχετικῶν ζητημάτων, ἐπιφέροντες ἐπιχειρήματα οὐχὶ μεταφυσικὰ ἢ θεολογικά, ἀλλὰ φυσιολογικά καὶ ἐπιστημονικά, καὶ 3ον) Περὶ τῆς Μαγνητικῆς καὶ Μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

Ἐπι' ὅψει δ' ἔχοντες τὸ τοῦ Montesquieu : «Ὅταν δηλ. πραγματευθῆται τις ζήτημά τι νὰ μὴ ἐξαντλῇ αὐτό, ἀλλὰ ν' ἀρκεῖται νὰ προκαλῆ τὴν ἐπ' αὐτοῦ σκέψιν τοῦ ἀκροατοῦ ἢ τοῦ ἀναγνώστου, δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας ἢ δὴ, οὐδ' εἰς λεπτομερεῖς ἀπο-

(1) Ἡ μᾶλλον ὠφέλιμος ἐπιστήμη ἐμπερικλείεται ἐν τῷ γνωμικῷ τούτῳ, διότι ὁ ἀνθρώπος εἶνε εἰκὼν τοῦ Κόσμου. Διὰ τῆς γνώσεως δὲ τοῦ ἐνὸς γινώσκομεν τὸν ἕτερον.

δείξεις, καί τοι βασιζομένας ἐπί τε τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης καί τῆς ἀρχαίας Μαγείας (τῆς σοφίας δηλ.), ἵνα μὴ παραβαρύνωμεν τὸν ἀναγνώστην διὰ μακροσκελοῦς ἀναγνώσματος.

Ἐπισκοπήσωμεν λοιπὸν διὰ βραχέων

Τὸ ὄρατὸν σῶμα τοῦ Ἄνθρώπου.

Παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις εἰς αὐτὸ δὺο πρωτίστας διαιρέσεις :

- 1) Ἐν κεντρικὸν μέρος περιλαμβάνον ἅπαντα τὰ σπουδαῖα ὄργανα, ἧτοι τὸν Κορμόν.
- 2) Τὰ δευτερεύοντα μέρη, ἧτοι τὰ Μέλη, ἅτινα δύναται τις νὰ τάμη, ἄνευ τῆς καταστροφῆς τοῦ ὄντος καί ἅτινα χρησιμεύουσι τοῖς ἐν τῷ κορμῷ περιεχομένοις ὀργανοῖς ὡς μέσα ἐνεργείας.

Ὁ Κορμός.

Διαιρεῖται δὲ καί ὁ Κορμός εἰς τρία μεγάλα τμήματα : τὴν κεφαλὴν, τὸ στῆθος, τὴν κοιλίαν.

Τὰ Μέλη.

Ἐκαστον δὲ μέλος διαιρεῖται εἰς τρία ἕτερα μέρη : τὸν βραχίονα, τὸ ἀντιβράχιον, τὴν χεῖρα διὰ τὰ ἄνω μέλη, τὸν μηρόν, τὴν κνήμην, τὸν πόδα διὰ τὰ κάτω.

Σημειωτέα αὐτῆ ἡ περίεργος ἐπανάληψις τῆς τριπλῆς διαιρέσεως. Ὁ κορμός διηρέθη εἰς τρία μέρη· τὸ αὐτὸ ἐγένετο καί εἰς τὰ μέλη· ἀλλ' ὡς γινώσκετε, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καί εἰς τὰ ἄκρα τῶν μελῶν, τὴν χεῖρα δηλ. καί τὸν πόδα, διαιρούμενα καί αὐτὰ εἰς καρπὸν, μετακάρπιον, δακτύλους, καί ταρσόν, μετατάρσιον, δακτύλους. Ἄλλὰ καί αὐτοὶ ἔτι οἱ δάκτυλοι διαιροῦνται εἰς τρία μέρη : τὴν φάλαγγα, τὸ μέσον φαλάγγιον καί τὸ φαλάγγιον. Καί αὐτὰ δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος εἰς τρία ζεύγη : τὰ τῶν χειρῶν, τὰ τῶν ποδῶν καί τὰ . . . τῶν σιαγῶνων.

Ἡ Μαγία, δηλ. ἡ ἀρχαία σοφία, διαβεβαίει ὅτι πάντα τὰ μέρη ταῦτα ἔχουσι πρὸς ἄλληλα στενὴν σχέσιν, μεγάλην ἀντίστοιχον ἀνα-

λογίαν. Ἐδυνάμεθα ν' ἀναπτύξωμεν ὀλόκληρον ἀνατομικὴν μελετην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἂν ἦτο τώρα ἀνάγκη σπουδαίας σπουδῆς. Περιοριζόμεθα νὰ παραπέμψωμεν τοὺς περιέργους εἰς τὰ σχετικὰ ἔργα τοῦ Φόλτς σημειοῦντες τὰ ἐξῆς μόνον.

Ὁ βραχίον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν μηρόν καί τὸ κάθετον μέρος τῆς σιαγῶνος.

Ὁ πῆχυς τῆς χειρὸς πρὸς τὴν κνήμην καί τὸ ὀριζόντιον μέρος τῆς σιαγῶνος.

Ἡ χεῖρ πρὸς τὸν πόδα καί τὰ οὐλά.

Ἐκαστον ζεύγος τῶν μελῶν ἀνταποκρίνεται πρὸς ἐν τῶν τριῶν μεγάλων κέντρων τοῦ κορμοῦ. Αἱ κνήμα· λ. χ. πρὸς τὸ κατώτερον τμήμα, ἧτοι τὴν κοιλίαν· οἱ βραχίονες πρὸς τὸ μεσαῖον, ἧτοι τὸ στῆθος, καί ἡ σιαγὼν πρὸς τὴν κεφαλὴν.

Ὁ Jean Malfatti de Montereaggio (1837) παρέχει περιργους ἀναπτύξεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀποδεικνύων ὅτι ἕκαστον τμήμα τοῦ κορμοῦ ἔχει σχέσιν πρὸς ἐν ζεύγος μελῶν, προσκεκολλημένων αὐτῷ καί δεικνύοντων ὅτι ἐν αὐτῷ διενεργεῖται.

Τὸ τμήμα τοῦ κορμοῦ, ἐξ οὗ ἐξαρτῶνται τὰ μέλη, ἐντυποῖ τούτοις ἰδιάζοντά τινα χαρακτῆρα, παρέχοντα εἰς τὸν Μάγον σπουδαῖα γνωρίσματα, ἅτινα διαφεύγουσιν ὅλως τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ τυχαίου ἱατροῦ.

Ἡ ἐπιστήμη λοιπὸν τοῦ μαντεύειν, διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν χαρακτηριστικῶν καί τῶν γραμμῶν, βασιζέται ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν συνδεουσῶν πρὸς ἄλληλα ἅπαντα τὰ τμήματα τοῦ σώματος. Οὐ τοῦ παρόντος βέβαια ν' ἀναλάβωμεν τὴν ἐπιστημονικὴν ὑπεράσπισιν τῆς Μετωσκοπίας ἢ τῆς Χειρομαντείας. Παρατηροῦμεν ὅμως εἰς τοὺς θεωροῦντας ταῦτα ὡς γελόιαν δεισιδαιμονίαν, ὅτι ἀγνοοῦσιν ὀλοτελῶς τοὺς λόγους δι' οὓς ἀποτολμῶσι νὰ ἐκφέρωσι τὸν τοιοῦτον αὐτῶν χαρακτῆρισμόν, καί περιοριζόμεθα εἰς βραχέϊαν ἐκτύλιξιν τῶν σχέσεων, τῶν πρὸς ἄλληλα συνδεουσῶν τὰ τρία τοῦ κορμοῦ τμήματα, προσθέτοντες λεπτομερείας τινὰς ἀναφορικῶς τοῦ προσώπου καί τῶν σχέσεων τῶν ἐν αὐτῷ ὀργάνων πρὸς τὸν ἐπίλοιπον ὀργανισμόν.

Ἐἵπομεν ὅτι ἐκάστη πρωτεύουσα διαιρέσις τῶν μελῶν ἀνταποκρίνεται πρὸς ἐν τμήμα τοῦ κορμοῦ. Προσθετέον ἤδη ὅτι καί αἱ διαιρέσεις ἐνός μέρους ἐκάστου μέλους ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ἀνάλογον διαιρέσιν τῶν ὀλοσχερῶν μερῶν. Αἱ διαιρέσεις λ. χ. τοῦ δακτύλου, ἧτοι

Ἡ Φάλαγξ, τὸ Μέσον Φαλάγγιον καὶ τὸ Φαλάγγιον ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τὰς διαιρέσεις τῆς χειρός, ἧτοι : τὸν Καρπὸν, τὸ Μετακάρπιον, τὸν Δάκτυλον.

Οὕτω δὲ πως συμβαίνει τὸ τοιοῦτον, ὥστε ἡ ἀνατομικὴ σύστασις ἐνὸς φαλαγγίου ν' ἀναπαράγῃ ἀναλογικῶς τὴν σύστασιν ὁλοκλήρου τοῦ δακτύλου,

Εἰς τὸ πεδῖον τοῦτο τῆς ἀνατομικῆς φιλοσοφίας δὲν εἰσέδυσεν εἰσέτι ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη.

Ὡσαύτως αἱ διαιρέσεις τῆς χειρός ἀνταποκρίνονται κατὰ πάντα πρὸς τὰς τοῦ βραχίονος, ἧτοι :

Τὸν Βραχίονα, τὸ Ἀντιβράχιον, τὴν Χεῖρα.

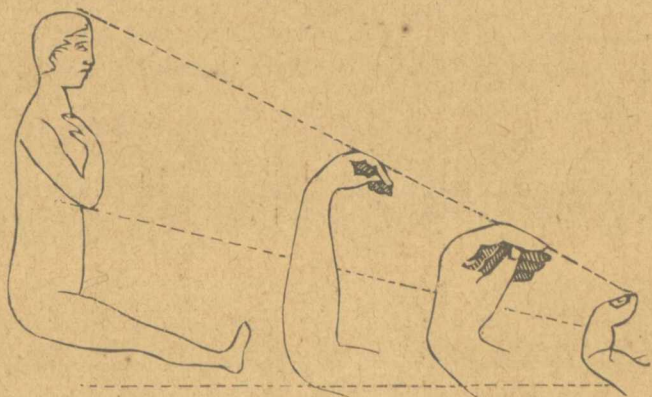
Καὶ αὗται δὲ πάλιν πρὸς τὰς διαιρέσεις τοῦ κορμοῦ, ἧτοι :

Τὴν Κοιλίαν, τὸ Στήθος, τὴν Κεφαλήν.

Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον ὁ Βραχίον, ὁ Καρπός, ἡ Φάλαγξ τοῦ δακτύλου καταδεικνύουσι τὰς τε ὁρατὰς καὶ τὰς ἀποκρύφους σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὴν Κοιλίαν. Ἐπίσης πρὸς διάγνωσιν τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ διενεργουμένων προστρέχοντες εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς ὅλης χειρός ἢ ἐνὸς αὐτῆς δακτύλου ἢ καὶ μόνου τοῦ φαλαγγίου, εἰδικῶς ἀντιπροσωπεύοντες τὴν Κεφαλήν.

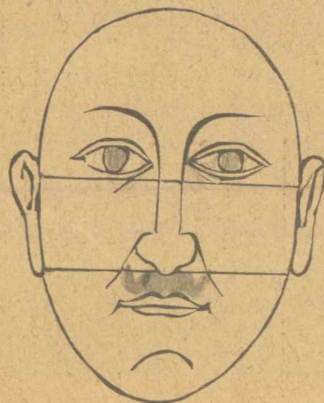
Ἐκ τῶν τοιούτων σχέσεων καὶ ἀναλογιῶν καθοδηγοῦνται οἱ χειρομάντιες.

Ἡ ἐπομένη εἰκὼν δεικνύει σαφέστερα τὰς σχέσεις ταύτας :

Τὸ Πρόσωπον.

Ὅπως ὅτε κορμός καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος διαιροῦνται εἰς τρία μέρη, οὕτω καὶ τὸ πρόσωπον διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας ἐπικρατείας : Τὴν τῶν Ὀφθαλμῶν, τὴν τῆς Ῥίνος καὶ τὴν τοῦ Στόματος.

Οἱ Ὀφθαλμοὶ τυγχάνουσιν ἀνατομικῶς εἰς ἀμεσον σχέσιν πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. Εἶναι οὗτοι τὰ παράθυρα τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐν αὐτοῖς διακρίνομεν τὰς διαταρασσούσας τὸ ἀνθρώπινον ὄν συγκινήσεις.

Αἱ διανοητικαὶ ἀσθένειαι ἐπενεργοῦσι σχεδὸν πάντοτε καὶ λίαν χα-

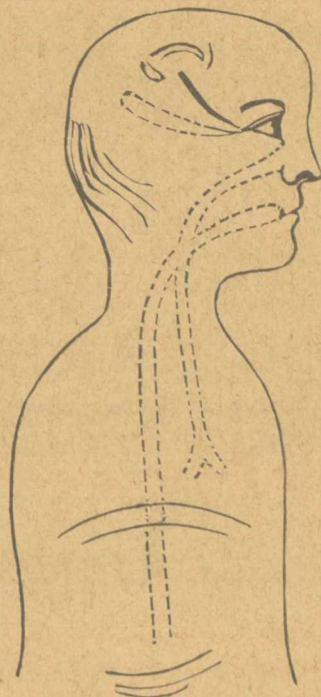
ρακτηριστικῶς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς κόρης αὐτῶν.

Πάσχει τις ἐγκεφαλικὴν ἀσθένειαν, μνηγιγίτιδα λ. χ. ; Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦτο φαίνεται. (Ἐπρεπε δ' ἅπαντες οἱ περὶ τὰ πνευματολογικὰ ἀσχολούμενοι νὰ ἔχωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς διεσταλμένους, καθὼ ἅπαντες δῆθεν τρελλοὶ, κατὰ τοὺς ὑλιστάς ἰατροὺς, ἂν οἱ ἰατροὶ οὗτοι ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν).

Οἱ ὀφθαλμοὶ λοιπὸν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν Κεφαλήν.

Ἡ Ῥίς συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸν ὀχετὸν τὸν διευθύνοντα τὸν ἀέρα πρὸς τοὺς πνεύμονας, δηλ. τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν. Ἡ Ῥίς εἶναι τὸ πρῶτιστον ὄργανον τῆς Ἀναπνοῆς· εἶνε τὸ παράθυρον τοῦ Στήθους, ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κεφαλῆς. Τούτου ἕνεκα καλλύνεται ἡ Ῥίς, περὶ τὸ 14^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας ὁπότε καὶ τὸ στήθος ἀναπτύσσεται.

Τὴν τοιαύτην σχέσιν τῆς Ῥίνος πρὸς τὸ στήθος μαρτυροῦσι πρὸς

τοῖς ἄλλοις καὶ οἱ εἰδικοί ἐκεῖνοι χρωματισμοὶ τῶν μῆλων τῶν παρειῶν, (1) κατὰ τὰς ἀσθενείας τοῦ πνεύμονος· πρὸς δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκεῖνα κοιλώματα τῶν πτερυγίων τῆς ρινὸς (facies cardi- que) κατὰ τὰς καρδιακὰς ἀσθενείας. Ἐπιβεβαιῶνται μὲν ταῦτα παρὰ τῶν συγχρόνων σοφῶν ἰατρῶν, ἀλλὰ δι' αὐτοὺς τοὺς ἰατροὺς εἶναι ταῦτα πάντῃ ἀνεξήγητα. . .

Τὸ *Στόμα* συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸν ὄχετόν τῶν τροφῶν, πρὸς τὸν οἰσοφάγον δηλ. καὶ διὰ τούτου πρὸς τὴν *Γαστέρα* ἄρα εἶνε τὸ παράθυρον τῆς *Γαστρὸς*.

Ἄν τὰς ἰδέας ταύτας θεωρῶσι τινες τῶν ἰατρῶν παραλόγους, παρακαλοῦμεν αὐτοὺς νὰ μᾶς εἴπωσι διατι παρατηροῦσι τὴν γλῶσσαν τῶν ἀσθενῶν κατὰ τὰς διαγνώσεις των καὶ διατι ἢ περιτονίτις ἐπενεργεῖ τόσῳ εἰδικῶς ἐπὶ τῶν χειλέων, ἐπὶ τῆς ρινοχειλιδιχῆς αὐλακος; Ἡ *Μαγεία* μόνον ὑποδεικνύει τὸν ἐπιξηγητικὸν λόγον τῶν τοιούτων ἀποτελεσμάτων.

Ἐν περιλήψει λοιπὸν λέγομεν ὅτι ἡ *Κεφαλή*, τὸ *Στήθος*, ἢ *Γαστήρ* κέκηνται τὰ παράθυρά των ἐπὶ τοῦ προσώπου· ταῦτα δὲ εἶνε οἱ *Ὀφθαλμοί*, ἢ *Ῥίς*, τὸ *Στόμα*. Ἰδοὺ διατι ὁ μέγας ἐκεῖνος μύστης, ὁ *Παράκελσος* διεγίνωσκε τὰς ἀσθενείας ἐκ μόνης τῆς παρατηρήσεως τῶν χαρακτηριστικῶν. Τοῦτ' αὐτὸ ἔπραττον καὶ οἱ ὀπαδοὶ τῆς *Μαγείας* *Van Helmont* κλπ.

Τὰς γενικὰς ταύτας διαιρέσεις δυνάμεθα πάλιν νὰ ὑποδιαιρέσωμεν.

Οὕτω δὲ ἡ ἐπικράτεια τῶν ὀφθαλμῶν περιλαμβάνει τρία μέρη: τὸ μέτωπον, ὅπερ εἶνε ἡ κεφαλή τῆς κεφαλῆς, τὸν ὀφθαλμὸν ὅστις εἶνε ἡ κεφαλή τοῦ στήθους, δηλ. τὸ μέρος ἔνθα ἀποτυποῦνται τὰ σφοδρότερα τῶν παθῶν (ἔρωσ — μῖσος — θυμὸς — κλπ.), τὸ κάτω βλέφαρον ὅπερ εἶνε ἡ κεφαλή τῆς *γαστρὸς*, τὸ μέρος ἔνθα εἰκονίζονται τὰ ἴχνη τῶν ἠδονῶν ἢ τῶν ἀλγηθόνων τῶν ἐκ τῆς *γαστρὸς* προερχομένων. (Γνωστὸν πόθεν προέρχεται ὁ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκεῖ-

(1) Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ *Κλ. Βερνάρδου* διασάφησιν τῶν θαυμασίων ἰδιοτήτων τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ νεύρου — περὶ οὗ θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὴν ἀκόλουθον μελέτην — ἤρξαντο ἄπῳς οἱ ἰατροφιλόσοφοι νὰ ὑπονοῶσι τὸν λόγον τοῦ τοιούτου χρωματισμοῦ τῶν μῆλων τῶν παρειῶν, ὡς καὶ τινῶν ἄλλων προσομοίων ζητημάτων.

νος μέλας κύκλος καὶ ὅτι πολλαὶ ἀσθένειαι — μητρίτις, προστατίτις κλπ. — ἐνδεικνύουσι τὰ ἴχνη των ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου.)

Ἡ ἐπικράτεια τῆς ρινὸς περιλαμβάνει ἐπίσης τρία μέρη: τὴν ῥίζαν τῆς ρινὸς ἧτοι τὸ στήθος τῆς κεφαλῆς, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ἧτοι τὸ στήθος τοῦ στήθους καὶ τὰ πτερυγία μετὰ τῶν δύο αὐτῶν γραμμῶν ἧτοι τὸ στήθος τῆς *γαστρὸς* Αἱ δὲ δύο αὗται γραμμαὶ εἶνε ἡ ἀναπαραγωγή, ἐν τῇ ἐπικρατεῖα ταύτῃ, τῶν ὑποφθαλμίων γραμμῶν τῆς προηγουμένης ἐπικρατείας.

Ἡ ἐπικράτεια τοῦ στόματος περιλαμβάνει τὸ ἄνω χεῖλος ἧτοι τὴν *γαστέρα* τῆς κεφαλῆς, τὸ κάτω χεῖλος ἧτοι τὴν *γαστέρα* τοῦ στήθους καὶ τὸν πώγωνα ἧτοι τὴν *γαστέρα* τῆς *γαστρὸς*.

Σημειοῦμεν αὐτὰς τὰς διαιρέσεις ἄνευ πλείονος ἐπεξηγήσεως. Αἱ διαιρέσεις αὗται χρησιμεύουσιν ὡς βάσεις πολλῶν μαντικῶν συστημάτων, μελετῶνται δὲ ὑπὸ τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὰς *Ἀποκρύφους Ἐπιστήμας*.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων νομίζω ὅτι ὁ φίλος *Ἀναγνώστης* δύναται νὰ κατανοήσῃ τὴν ἡν βάσιν καὶ τὸν ὄν λόγον ἔχουσιν οἱ περὶ τὴν μαντικὴν καὶ ἰδίως οἱ περὶ τὴν χειρομαντείαν ἀσχολούμενοι καὶ νὰ κρίνῃ συνεπῶς ἂν εὐλόγως ἢ παραλόγως ἀσχολοῦνται οἱ τοιοῦτοι περὶ τὰ τοιαῦτα. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων τούλάχιστον σοφῶν ἐν οἷς καὶ οἱ *Dumas* ἀναγνωρίζουσι καὶ παραδέχονται τὸ εὐλογον τῆς τοιαύτης μαντικῆς βάσεως.

Ἡ χεῖρ, γράφει καὶ ὁ *Eliphas Levi* (*La clef des Grands Mâs-tères* 1861), εἶνε τὸ ὄργανον τῆς δράσεως: εἶνε ὡς τὸ πρόσωπον, εἶδος νευρικῆς συνθέσεως, δέον δὲ νὰ ἔχῃ ὡσαύτως τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὴν φυσιογνωμίαν τῆς. Ὁ χαρακτήρ ἐνὸς ἐκάστου εἶναι ἐγκεχαρραγμένος ἐν αὐτῇ διὰ σημείων ἀναμφιλέκτων. Οὕτω λοιπὸν μεταξὺ τῶν χειρῶν, εἶναι τυγχάνουσιν ἐργατικά, ἄλλαι δὲ βᾶθυμοι· ἄλλαι βαρεῖαι, τετράγωνοι, ἄλλαι ἐλαφραὶ, ἐπιτήδειαι, ἀρεσκευτικά. Αἱ σκληραὶ καὶ ξηραὶ χεῖρες ἐγένοντο διὰ τὴν πάλην, τὴν ἐργασίαν, αἱ δὲ ἀπαλαὶ καὶ ὑγραὶ ῥέπουσι πρὸς τὴν ἠδυσπάθειαν. Οἱ προμήκεις δάκτυλοι εἶνε ἐταστικοί, mystiques, οἱ τετραγωνικοὶ εἶνε μαθηματικοί, οἱ ἐν εἶδει σπαθίδος (spatulés) εἶνε ἰσχυρογνώμονες καὶ φιλόδοξοι.

Ἡ ἀντίχειρ, ὁ δάκτυλος τοῦ σθένους καὶ τῆς ἰσχύος ἀνταποκρίνεται ἐν τῷ καθολικῷ συμβολισμῷ πρὸς τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ

Ἰεχοβάχ. Οὗτος λοιπὸν ὁ δάκτυλος εἶνε, ὅπως ἡ σύνθεσις τῆς χειρός : ἂν εἶνε ἰσχυρὸς, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἰσχυρὸς τὸ ἦθος· ἂν δὲ ἀδύνατος, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὀλιγαδρανής, ἀνίκανος πρὸς ἐνέργειαν. Ἔχει τρεῖς φάλαγγας, ὧν ἡ πρώτη ἐγκρύπτεται ἐν τῇ παλάμῃ τῆς χειρός, ὡς ὁ φανταστικὸς ἄζων τοῦ κόσμου διέρχεται τοῦ πάχους τῆς γῆς. Αὐτὴ ἡ πρώτη φάλαγγξ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν φυσικὴν ζωὴν, ἡ δευτέρα πρὸς τὴν διανοητικὴν καὶ ἡ τελευταία πρὸς τὴν βούλησιν. Αἱ παχεῖαι καὶ πυκναὶ παλάμαι τῆς χειρός ἐμφαίνουσι τὸ φιλήδονον καὶ μεγάλην δύναμιν τῆς φυσικῆς ζωῆς. Ἀντίχειρ ἐπιμήκης, πρὸ πάντων κατὰ τὴν τελευταίαν φάλαγγα, ὑπεμφαίνει ἰσχυρὰν βούλησιν διήκουσαν μέχρι τοῦ δεσποτισμοῦ (1)· οἱ βραχεῖς, ἀπεναντίας ἀντίχειρες εἶνε χαρακτῆρες ἡμεροὶ εὐχερῶς δεσποζόμενοι.

«Αἱ συνήθεις πτυχαὶ τῆς χειρός προξενοῦσι γραμμαῖς. Αὐταὶ δ' αἱ γραμμαὶ εἶνε τὰ ἔχνη τῶν ἔξεων ὁ ὑπομονητικὸς παρατηρητὴς δύναται νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ τὰς διακρίνῃ. Ὁ ἄνθρωπος οὕτινος ἡ χεὶρ δυσκόλως κλείεται εἶνε ἀνεπιτήδειος, ἀνεπιτυχής. Ἡ χεὶρ ἔχει τρία πρώτιστα ἔργα : λαμβάνειν, κρατεῖν καὶ ψηλαφεῖν. Αἱ μᾶλλον εὐλύγιστοι χεῖρες λαμβάνουσι καὶ ψηλαφοῦσι κάλλιον· αἱ δὲ σκληραὶ καὶ ἰσχυραὶ διακατέχουσιν ἐπὶ πλείονα χρόνον. Καὶ αἱ ἐλαφρότεροι ἀκόμη ρυτίδες μαρτυροῦσι τὰς συνήθεις παθήσεις αὐτοῦ τοῦ ὄργανου. Ἐκαστος δάκτυλος ἔχει, ἄλλως τε ἐν εἰδικῶν ἔργων, ἐξ οὗ φέρει καὶ τὸ ὄνομα.

ἌΩμιλήσαμεν ἤδη περὶ τοῦ ἀντίχειρος· ὁ δείκτης ὁ δεικνύων δάκτυλος εἶνε ὁ τοῦ λόγου καὶ τῆς προφητείας· ὁ μέσος ὁ δεσπόζων ἀπάσης τῆς χειρός εἶνε ὁ τῆς εἰμαρμένης· ὁ δακτυλιώτης (παράμεσος) εἶνε ὁ τῶν ἐνώσεων (συνοικεσιῶν) καὶ τῶν τιμῶν· οἱ χειρομάντιες τὸν ἀφιέρωσαν εἰς τὴν Ἥλιον· ὁ ὀπίθης εἶνε ἐπαγωγὸς καὶ φλύαρος τοῦλάχιστον κατὰ τὸ λέγειν τῶν bonnes gens καὶ τῶν τιθῶν, ὧν ὁ μικρὸς δάκτυλος διηγεῖται τόσα πράγματα. Ἡ χεὶρ ἔχει ἐπτὰ ἀποφύσεις, ἅς οἱ καθβαλισταί, κατὰ τὰς φυσικὰς ἀναλογίας, ἀπέδωκαν εἰς τοὺς ἐπτὰ πλανήτας : τὴν τοῦ ἀντίχειρος, εἰς τὴν Ἄφρο-

(1) Ἄν πιστεύσωμεν τὰς ἐφημερίδας, τὰς χαρακτηριζούσας τὸν κ. Χ. Τρικούπη ὡς ἔχοντα ἰσχυρὸν τὸ ἦθος καὶ κεκτημένον ἰσχυρὰν βούλησιν διήκουσαν μέχρι τοῦ δεσποτισμοῦ, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν ἀντίχειρα στερρόν, ἐπιμήκη κλπ.

δίτην· τὴν τοῦ δείκτη, εἰς τὸν Δία· τὴν τοῦ μεσαίου εἰς τὸν Κρόνον· τὴν τοῦ παραμέσου εἰς τὸν Ἥλιον· τὴν τοῦ μικροῦ, εἰς τὸν Ἑρμῆν, τὰς δύο ἑτέρας εἰς τὸν Ἄρην καὶ τὴν Σελήνην. Ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐπικρατήσεως αὐτῶν διέκρινον τὰς δεξιότητας καὶ τὰς χάριτας τοῦ πνεύματος, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ πιθανὸν στάδιον τοῦ συμβουλευομένου ἀνθρώπου.

«Δὲν ὑπάρχει κακία μὴ ἐπαφίνουσα ἔχνος τι, ὡς οὐδὲ ἀρετὴ μὴ ἐνέχουσα τὸ σῆμά της. Οὕτω λοιπὸν διὰ τοὺς ἐξησκημένους ὀφθαλμοὺς τοῦ παρατηρητοῦ δὲν χωρεῖ ὑπόκρισις. Ἐννοεῖ τις ὅτι τοιαύτη ἐπιστήμη εἶνε ἤδη ἰσχυρὸς ἀληθῶς ἱερατικὴ καὶ βασιλική (1).

«Ἡ πρόρρησις τῶν πρωτίστων συμβάντων τοῦ βίου εἶνε ἤδη δυνατὴ ἐκ τῶν πολλῶν ἀναλογικῶν πιθανοτήτων τῆς τοιαύτης παρατηρήσεως· ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἑτέρα δύναμις ἀποκαλουμένη αἰσθητικὴ ἢ προαισθητικὴ. Τὰ ἐνδεχόμενα γενέσθαι ἐνυπάρχουσι συνήθως ἐν τῷ αἰτίῳ αὐτῶν πρὶν ἢ κατασταθῶσιν ἐνεργήματα. Οἱ προαισθητικοὶ προβλέπουσι λοιπὸν τὰ ἀποτελέσματα ἐν τοῖς αἰτίοις. Τοῦτου ἕνεκα πρὸ τῶν μεγάλων συμβεβηκότων τυγχάνουσιν ἐκπληκτικαὶ προρήσεις. Ἦκουσαμεν ἐπὶ Λουὴ Φιλίππου ὑποβάτας καὶ ἐκστατικούς προειπόντας τὴν ἐπάνοδον τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν ἀκριβῆ μάλιστα ἐποχὴν τοῦ συμβεβηκότος. Ἡ δημοκρατία τοῦ 1848 προερέθη σαφῶς ἐν τῇ προφητείᾳ d' Orval, τῇ χρονολογουμένῃ τῷ 1830 καὶ ἀποδιδομένη εἰς τὴν δεσποινίδα Lenormand.»

Ὁ Ἐλιφας Λεὺὶ ἀποφαίνεται λοιπὸν ὅτι δὲν ἀρκεῖ πάντοτε ἡ παρατήρησις τοῦ τε σχήματος καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν διαφόρων μερῶν τῆς χειρός ἵνα ὁ μάντις διακρίνῃ τὰς δεξιότητας, τὰ προτερήματα τοῦ πνεύματος καὶ τὸ κατὰ συνέπειαν πιθανὸν στάδιον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται καὶ ἑτέρα δύναμις, ἡ προαισθητικὴ τοῦ ἱερατικοῦ Μάγου, ἵνα ὁ μάντις προῖδῃ καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐν τοῖς αἰτίοις. Ἐπειδὴ ὅμως ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Μαγείαν, δὲν ὑπάρχει πεπωμένον ἀμετάκλητον, ἀναπόδραστον, ἢ, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐπειδὴ τὸ πεπωμένον τυγχάνει συνέπεια τῆς τε βουλήσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν νόμων, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἐπροικίσθη μετὰ τοῦ αὐτεξουσίου αὐτοῦ, ἡ δὲ βούλησις

(1) Σ. Μ. Οὕτως ἀπεκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τὴν Μαγείαν.

του δύναται πολλάκις νὰ μετατρέψη, νὰ παρεκκλίνη τὸ πεπωμένον, τὸ ἐκ τῶν περιστάσεων δηλ. καὶ τοῦ χαρακτῆρος μοιραῖον ἢ τὴν ἐπενέργειαν τῶν φυσικῶν ἢ ἠθικῶν νόμων, δι' ἐτέρας ἀντεπενεργείας, ὑποκειμένης καὶ ταύτης ὑπὸ φυσικοῦς ἢ ἠθικοῦς ὡσαύτως νόμους, διὰ ταῦτα συμβαίνει ἐνίοτε, ὡσάκις δηλ. ἐπενεργεῖ διαφόρως ἢ βούλησις τῶν ἐνδιαφερομένων, συμβαίνει ν' ἀπατώνται οἱ δεξιότεροι μάντις καὶ νὰ διαψεύδωνται πολλὰ προφητεῖαι· τοῦτο δὲ πάλιν ἐνίοτε κατὰ τὸ φαινόμενον. Ἰδοὺ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης ταύτης δύο, ἐκ χιλίων, παραδείγματα, τὸ ἐν ἀφορῶν εἰς παρελθούσαν ἤδη περίστασιν, τὸ δ' ἕτερον εἰς μέλλουσαν τοιαύτην.

Ἡ «Κλειώ,» ἐν τῷ φύλλ. τῆς 1 Ἰουνίου 1890 γράφει τὰ ἐξῆς:

«Ὁ εὐπαιδευτος Ἐνετὸς Φαρσέττης, ὅστις ἤκμασε κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ συνέγραψε σπουδαῖα νομικὰ ἔργα ἦτο εἰς ἄκρον δεισιδαίμων. Ἡμέραν τινὰ εὐρισκόμενος μετὰ δύο φίλων του ἐζήτησε νὰ μάθη παρά τινος Ἀθιγγάνου τὴν τύχην καὶ τὸ μέλλον των. Ὁ μάντις ἀφοῦ ἐζήτησε τὰς γραμμάς τῶν χειρῶν των εἶπεν εἰς τὸν Φαρσέττην, ὅτι ἐκ τῶν φίλων του ὁ εἰς θά πνιγῆ, ὁ δ' ἕτερος θ' ἀποθάνῃ αἰφνηδῶς, εἰς αὐτὸν δὲ τὸν Φαρσέττην ἔδωκε τὴν συμβουλὴν νὰ φυλάσσηται τὴν πέμπτην ἡμέραν ἐκάστης ἐβδομάδος. Αἱ δύο πρῶται προφητεῖαι τοῦ Ἀθιγγάνου ἔτυχε κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν νὰ πραγματοποιηθῶσι. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦδε ἤρχισεν ὁ δυστυχῆς Φαρσέττης νὰ ζῆ ἐν διηνεκῇ φόβῳ καὶ ἀγωνίᾳ. Ὅσάκις ἐπλησίαζεν ἢ πέμπτη, ὁ δυστοχῆς ἐνομίζεν ὅτι ἔφθασεν ἢ τελευταία του ὥρα. Ἐκλείετο εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἔμενεν ὅλην τὴν ἡμέραν νῆστις καὶ εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε τὴν εἴσοδον. Μεθ' ὅλην τὴν διηνεκῆ ἀγωνίαν, ἐν ἣ διῆγε τὸν βίον, ἀφίκετο εἰς βαθὺ γῆρας, χωρὶς ποτε ἢ Πέμπτη νὰ τῷ φέρῃ τὸ δυστύχημα, ὅπερ ἐφοβεῖτο, ἀλλ' ἢ ἀπαισία ἐκείνη προφήτεια τοῦ Ἀθιγγάνου κατέστησεν αὐτὸν ἀληθῶς δυστυχῆ, διότι καθ' ὅλον του τὸν μακρὸν βίον οὐδεμίαν στιγμὴν ἐχάρη. Ἀπέθανε δὲ κατὰ τινὰ Δευτέραν.»

Ἐνταῦθα λοιπὸν ὁ ἀρθρογράφος ὑπαινίττεται ὅτι μολονότι αἱ δύο πρῶται προφητεῖαι ἔτυχε κατὰ παράδοξον (ὡς αὐτὸς λέγει) σύμπτωσιν νὰ πραγματοποιηθῶσι δὲν συνέβη τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὴν τρίτην. Ἄλλὰ νομίζομεν ὅτι καὶ εἰς τὴν τρίτην προφητείαν ἐπέτυχεν ὁ μάντις, ἀφοῦ εἰς αὐτὸν τὸν Φαρσέττην ἔδωκε τὴν συμβουλὴν νὰ φυλάσσηται τὴν πέμπτην ἡμέραν ἐκάστης ἐβδομάδος, καὶ ἀφοῦ ὁ

Φαρσέττης, τὴν συμβουλὴν ταύτην ἀκολουθήσας, ἀφίκετο εἰς βαθὺ γῆρας.

Ἰδοὺ καὶ τὸ ἕτερον παράδειγμα προφητείας τινὸς περὶ μελλούσης περιστάσεως, μήπω πραγματοποιηθείσης. Ἐν τῇ πρὸ πενήτηντα δηλ. ἐτῶν προφητεῖᾳ τῆς δεκατριέτιδος νεάνιδος Μαργ. Στόφφελ, τῆς ἀπαιδευτοῦ ὅλως, ἀλλ' ἐν ἐκστάσει τότε διατελούσης εἰς Alstøetten (Τυρόλου) ἀναγινώσκει τις, μετὰξυ τοῦ ἀφορῶντος μέρους εἰς τὰ πολιτικὰ συμβάντα τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τέλους τοῦ λήγοντος αἰῶνος, τὰ ἐξῆς περὶ τῆς φίλης πατρίδος.

«**Ἡ Ἑλλάς** ἔσται καὶ πάλιν . . .»

Ἄλλ' ὄχι! «οὐκ ὀσιόν μοι ἤδη λέγειν» ταῦτα. Εἰς ἕτερον ἴσως προώρισται τὸ χάρισμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἰωῶ' ὄχι εἰς ἐμέ. Ἐκτὸς δὲ τούτου θὰ ὦσι βεβαίως μετὰξυ τῶν ἀναγνωστῶν πολλοὶ παῖδες — ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ σοφοῦ αἰγυπτίου ἱερέως — οἵτινες θὰ παρεξηγήσωσι τὰ λεγόμενά μου, μὴ ἐμβαθύνοντες εἰς αὐτά. Τοῦτο μόνον ὀφείλω νὰ εἴπω, ὅτι δηλ. ὅτε ἐγένετο ἡ προφητεία αὕτη (περὶ τὰ τέλη τοῦ πρώτου ἡμίσεως τοῦ παρόντος αἰῶνος), θὰ ἦτο τότε ἡ τοιαύτη ἐκβασίς—κατὰ τὴν ἀρχαίαν Μαγείαν— ἐν σχεδίῳ ἢ ἐν τῇ ἰδέᾳ τοῦ κατὰ Πυθαγόρα νοεροῦ κόσμου καὶ θὰ διεπέμπετο ἴσως ἢ τοιαύτη εἰσήγησις ὑπὸ τῶν κατὰ Πυθαγόρα πάλιν δαιμόνων.

Ἄλλ' ἢ τοιαύτη ἢ τοιαύτη ἐκβασίς τῶν πραγμάτων δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῆς τότε φαινομένης ροῆς τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἢ ἐκ τῶν τοιούτων δῆθεν πόθων, διαβουλίαν ἢ προσέων τῶν ἀοράτων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τοῦ αὐτεξουσίου, τῆς βουλήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων λαῶν. «Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει» συνεβούλευον οἱ πρόγονοί μας. Θὰ δυναθῶσιν ἄρᾳ γε τὸ διαφωτισθὲν αὐτεξούσιον, ἢ ἠθικὴ βούλησις καὶ ἀνάπτυξις ἡμῶν, ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ μετατρέψωσι, ν' ἀποσοθήσωσιν ἢ τοῦλάχιστον νὰ μειώσωσι τὰ ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῆς μεγάλης ταύτης πολιτικῆς κρίσεως προοιωνιζόμενα δεινά, νὰ ἐπιδιώξωσι δ' ἀφ' ἐτέρου εὐστόχως τὸ παρά τῆς αὐτῆς προφήτιδος ἐπίσης προοιωνιζόμενον μακάριον ἀποτέλεσμα—τὴν πραγμάτωσιν τῆς Μεγάλης Ἰδέας—ἐντὸς μάλιστα τοῦ ὑπολειπομένου χρονικοῦ διαστήματος, ἐνῶ τὸ ἔθνος φαίνεται κατατρυχόμενον ὑπὸ στασίμων ἠθικῶν παθῶν, ἐνεκα τῆς καταχρήσεως τοῦ ἀτομικοῦ αὐτεξουσίου, τῆς κακῶς ἐννοουμένης ἐλευθερίας, τῆς παραγνωρίσεως τῶν νόμων τῆς Δικαιοσύνης! . . .

Ἐπίκεινται, ὡς φαίνεται, αἱ μέγισται τῶν ἀναστατώσεων καὶ ἀνα-

μορφώσεων, ὑλικῶν τε καὶ ἠθικῶν, καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Μακάριοι οἱ ἐγρηγοροῦντες ἐπὶ τῇ προσεγγίζουσῃ ταύτῃ θυέλλῃ! Οἱ δὲ ραθυμοῦντες θὰ ὑποστῶσι τὰ τῶν ἀφρόνων παρθένων τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ Κασσάνδρα ἔλεγεν εἰς τοὺς Τρώας καλὰ καὶ ὠραῖα πράγματα· ἀλλ' οὐδεὶς ἤθελε νὰ πιστεύσῃ. Δὲν ἔπταιεν ἡ κόρη τοῦ Πριάμου, ἀλλ' οἱ μὴ θέλοντες νὰ πιστεύσωσιν. Ἔρχισαν νὰ πιστεύωσιν οὗτοι, ἀλλ' ἄργα πλέον, ὅτε ἡ Τροία ἐπυρπολεῖτο καὶ ἐβλέπον τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν λόγων τῆς...

Δίδομεν πέρασ εἰς τὴν πραγματείαν ταύτην ἐπισημειοῦντες καὶ τοῦτο μόνον: Ὁ ἰατρός κ. Πύργας γράφει εἰς τὰ «Φυσιογνωμονικά» του ὅτι μεγάλη ρίς λ. χ. ἀνωμάλως εὐθεῖα, ἀποτελοῦσα τὸ τρίτον τοῦ προσώπου καθ' ὕψος, χαρακτηρίζει ἐξόχους, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἄνδρας. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι τὸ τοιοῦτον μέγεθος ἢ σχῆμα τῆς ρινός ἢ ἄλλου μέρους τοῦ σώματος ἐπιτελοῦσι τὸν τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀπεναντίας ὁ τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος χαρακτῆρ διαπλάττει τὸ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον σχῆμα τῆς ρινός, τοῦ μετώπου, τῆς χειρός κλπ. «Τὸ κρανίον, κατὰ τὸν Edgard Quinet, δὲν γεννᾷ τὰς ἰδέας, ἀλλ' αἱ ἰδέαι διαπλάττουσι καὶ μεταμορφοῦσι τὸ κρανίον.» Οἱ ὑλισταὶ ἰατροὶ καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὐρίσκονται ἐνώπιον ἀνυπερβλήτου προσκόμματος ἐνῶ οἱ πνευματολόγοι διακρατοῦσι καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο τὸ νῆμα τῆς Ἀριάδνης, ὡς θὰ τὸ ἴδωμεν εἰς τὴν ἀκόλουθον μελέτην μας.

Ὁ ἄρτι ἀποθανὼν καθηγητῆς Λ. Παπαϊωάννου παραθέτει ἐν τῇ «Ἀνατομικῇ τοῦ Ἀνθρώπου» (1888) τέσσαρας εἰκόνας παριστώσας ὁμοιάζοντα κατ' ἀρχὰς τὰ ἔμβρυα χελώνης, ὄρνιθος, κυνός καὶ ἀνθρώπου. Πρὸς ἐξήγησιν δὲ τῆς θεωρίας περὶ τῆς κατόπιν διαπλάσεως τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν καὶ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν σχηματισμῶν αὐτῶν ἐπιφέρει ὁ συγγραφεὺς καὶ ταῦτα: «Τῶν αἰτιῶν δὲ τοῦ ἐκτὸς κόσμου μὴ ἐπιδρῶντων ἐπὶ τὴν διάπλασιν τοῦ ἐμβρυακοῦ ὀργανισμοῦ, ὁ αἰτιώδης λόγος τοῦ εἰρημένου νόμου τῆς διαπλάσεως ἐνυπάρχει ἐν αὐτῷ τῷ διαπλασσομένῳ ὀργανισμῷ», ἐν ᾧ «ἐπιτελοῦνται ἐνέργειαι ἐνθεν μὲν αὐξήσεως καὶ πληθυσμοῦ ἐνθεν δὲ μεταπλάσεως», κλπ.

Ἄλλὰ τίς ὁ αἰτιώδης οὗτος λόγος, ὁ ἐν αὐτῷ τῷ διαπλασσομένῳ ὀργανισμῷ ἐνυπάρχων; Πόθεν δὲ αἱ ἐπιτελούμεναι αὐταὶ ἐνέργειαι τῆς αὐξήσεως, τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς μεταπλάσεως;

Τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ὑποδείξῃ — ὡς ἀνωτέρω εἰπομεν — ἡ ἐπομένη ψυχολογικὴ μελέτη, μεταγενέστεραι δ' ἄλλαι μελέται θὰ ἐξακριβώσωσι τὴν ἐπίλυσιν αὐτοῦ.

Προβῶμεν ἤδη εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης ἡμῶν, ἧτοι: εἰς τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ ὄρατοῦ σώματος, συγκροτεῖται καὶ ἐξ ἐτέρων ἀοράτων στοιχείων.

Ὁ Ἀνθρώπος.

Κατὰ τὰς σχολάς, τὰς ἐκ τῶν θρησκευτικῶν διδομένων ἀρυσόμενας τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν, συγκροτεῖται ἐκ δύο ἀντιθέτων στοιχείων: τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Τὸ μὲν σῶμα ὑπόκειται εἰς ὅλους τοὺς πειρασμούς καὶ προξενεῖ ἀπάσας τὰς καταπτώσεις, ἡ δὲ ψυχὴ εἶνε ἀθάνατος, ἀγνή, πηγὴ τῆς συνειδήσεως καὶ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων. Αἱ θεωρίαι αὗται ἐνέχουσι τὸ ὑστέρημα νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπεξηγήσωσιν ἀποτελέσματα τινα καὶ πολλὰ πράγματα τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, ἐξ ὧν προάγεται τις εἰς κάπως βεβιασμένα συμπεράσματα ὡς πρὸς τὴν λύσιν τῶν ἀλύτων διὰ τὴν ἰατρικὴν ζητημάτων τῆς προδιαθέσεως, τῆς κληρονομικότητος, κλπ.

Ὅπως εἰς τ' ἄλλα ζητήματα τῇ ὑλιστικῇ σχολῇ ὀφείλομεν τὰ βασιμότερα τῶν ἔργων, οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου σύστασιν. Ναὶ μὲν ἡ σχολὴ αὕτη δὲν παραδέχεται ἢ ἐν καὶ μόνον στοιχεῖον: τὸ σῶμα· ἀλλὰ τοῦλάχιστον μελετᾷ σπουδαίως καὶ πρὸ πάντων πειραματικῶς τὰ προτεινόμενα διδόμενά της. Ἐν τῷ ὑπερβάλλοντι ὅμως πάλιν ζήλῳ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς τοιαύτης θεωρίας περιπίπτει ὁ ὑλισμὸς εἰς τὸ μέγα λάθος: τοῦ ἀρνεῖσθαι ἐκ τοῦ προτέρου (a priori) ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς προαισθήσεως, τῆς τηλοράσεως, τῆς dédoublement⁽¹⁾ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, φαινόμενα πολλακίς ἐπιβεβαιωθέντα, καὶ ἐν συνθήκαις ἀποκλειούσαις πάντα δόλον, πᾶσαν ἐξαπάτησιν.

Ἄν ὅμως μελετήσῃ τις τὰς συγγραφὰς τῶν εἰς τὰ ἀρχαῖα μυστήρια μεμνημένων καὶ τὰς παραδόσεις ὄλων τῶν λαῶν, θὰ ἴδῃ ὅτι ἐκ-

(1) Ἡ λέξις dédoublement σημαίνει ἐνταῦθα τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος προσωρινὴν ἀποδέσμευσιν καὶ ἔξοδον τῆς ψυχῆς.

παλαι διδάσκουσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ὄχι ἐξ ἑνός, οὐδ' ἐκ δύο, ἀλλ' ἐκ τριῶν στοιχείων, ἐντελῶς μελετηθέντων.

Ἐκ τούτου προαγόμενος ὁ Πλάτων ἐνοικεῖ τὰς τρεῖς ψυχάς του ἐν ταῖς τρισὶ μεγάλοις τμήμασι τοῦ ὀργανισμοῦ: τῇ κεφαλῇ, τῷ στήθει καὶ τῇ κοιλίᾳ, πηγαίς τῶντι αὐτῶν τῶν τριῶν στοιχείων.

Καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ἔτι, διδάσκων ἀφ' ἑνός ὅτι ὁ Θεὸς ἔπλασσε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε εἷς ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι, πιστοποιεῖ καὶ διὰ τούτου ἀκόμη τὴν τοῦ ἀνθρώπου σύστασιν, ἣν τοιαύτην ἐπιστοποίησε καὶ ὁ Ἄπ. Παῦλος διδάξας τὴν ὑπαρξίν τοῦ ψυχικοῦ σώματος.

Τὰ τρία στοιχεῖα.

Αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καλοῦνται διαφοροτρόπως παρὰ τῶν διαφόρων σχολῶν τῶν πνευματολόγων καὶ τῶν σχολῶν τῶν Ἀποκρύφων ἐπίστημῶν.

1. Σῶμα.

2. Περίπνευμα, ἡ ἀστρῶν σῶμα, ἡ ζωή, ἡ πλαστικὸν μεσάζον, ἡ Λίγκα Σαρίρα (κατὰ τοὺς Ἰνδοὺς) ἡ Φερουέ (κατὰ τοὺς Πέρσας), ἡ Νεφές (κατὰ τοὺς Ἰουδαίους), ἡ Ὀχημα (κατὰ τὸν Πλάτωνα), ἡ σῶμα ψυχικὸν (κατὰ τὸν Ἄπ. Παῦλον), κλπ.

3. Ψυχή.

Οἱ νεώτεροι σοφοὶ ἀποτείνουσιν εἰς τοὺς θεολόγους τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν: Μᾶς ὁμιλεῖτε περὶ κολάσεως, μᾶς ὁμιλεῖτε περὶ καθαρτηρίου: καλὰ! ἰδοὺ τηλεσκοπία, ἰδοὺ ὄργανα ὀπτικῆς, δεῖξατέ μας ποῦ ταῦτα! Οἱ δὲ ὑλισταὶ ἀποτείνουσιν εἰς τοὺς πνευματολόγους ἀνάλογον ἄλλην ἐρώτησιν: Ἰδοὺ ἐν ἀνθρώπινον σῶμα' μᾶς, ὁμιλεῖτε περὶ στοιχείων· δεῖξατέ μας αὐτὰ καὶ ποῦ ταῦτα ἐνοικοῦσι.

Περὶ τοῦ ζητήματος λοιπὸν τούτου θέλομεν ὁμιλήσει· θὰ πραγματευθῶμεν δ' αὐτὸ ὑπὸ φυσιολογικὴν ἐποψίν, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ νῦν ἐπίστημη, ἡ θετικὴ ἐπιστήμη.

Ἐπάρχουσι τρία στοιχεῖα, λέγει καὶ ἡ νεωτέρα Πνευματολογία, ὑπάρχουσι τρία στοιχεῖα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καλῶς διακεκριμένα. Θὰ πειραθῶμεν λοιπὸν ν' ἀποδείξωμεν τὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπαρξίν τριῶν στοιχείων ἐπιδρώντων κεχωρισμένως, δυναμένου δ' ἑκατέρου αὐτῶν νὰ μὴ συναισθάνηται τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἑτέρου.

Ἡ τε ἀρχαία ἐπιστήμη καὶ ἡ νεωτέρα πνευματολογία κεκτῆνται ὑπέροχόν τι πλεονέκτημα· τούτο εἶνε τὸ λύειν πᾶν ζήτημα ἐξ ἀναλογίας.

Δυναμέθα δηλ. καὶ ἐπὶ τῷ ὑπὸ μελέτην θέματι νὰ λάβωμεν ἐν οἰονδήτι τεμάχιον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὅπως ἐξ αὐτοῦ καὶ μόνου γνωρίσωμεν τὸ ὅλον τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος. Τὸ τοιοῦτον μέσον βασίζεται ἐπὶ ἀποδείξεων, ἃς δὲν εὐκαιροῦμεν ἤδη ν' ἀναφέρωμεν οὐδὲ νὰ ἐκτυλίξωμεν. Δι' αὐτῆς λοιπὸν τῆς μεθόδου θὰ μελετήσωμεν τὰ τρία στοιχεῖα τοῦ ἀνθρώπου, ἀπαλλαττόμεθα δ' οὕτω καὶ τοῦ κόπου ν' ἀναπτύξωμεν ἤδη ἅπασαν τὴν φυσιολογίαν καὶ νὰ περιγράψωμεν ἀνατομικῶς τὸν ἄνθρωπον.

Ἡδυναμέθα νὰ λάβωμεν πρὸς μελέτην τὸ αἱματοσφαιρίδιον· ἀλλὰ τότε πάλιν θὰ εἶχομεν ἀνάγκην ἐτέρας ἀναπτύξεως τοῦ μικροσκοπίου καὶ τῶν μικροσκοπικῶν περιγραφῶν, ὀχληρῶν βεβαίως καὶ τούτων. Δυναμέθα νὰ ἐπιστηρίζωμεν τὰς παρατηρήσεις μας εἰς ἕτερον μέρος οἰονδήποτε τοῦ σώματος: τὴν χεῖρα λ. χ., τὸν δάκτυλον, τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου. Εἰς τὸ ἄκρον λοιπὸν τοῦ δακτύλου ἃς παρατηρήσωμεν ἂν ὑπάρχωσι τὰ τρία ταῦτα στοιχεῖα καλῶς ὠρισμένα καὶ ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένα. Ἀπαξ δ' ἀνακαλυφθέντων ἐπιστημονικῶς τῶν τριῶν τούτων στοιχείων ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ δακτύλου, θὰ δυνηθῶμεν τότε νὰ ἴδωμεν εὐχερῶς καὶ συνεπῶς πόθεν αὐτὰ προέρχονται καὶ ποῦ τοῦ σώματος ἐνοικοῦσι.

Μελετήσωμεν λοιπὸν φυσιολογικῶς ὁμιλοῦντες αὐτὸ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου. Ἡ φυσιολογία μας, ὡς θὰ ἴδητε, ἔσται καταληπτὴ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν παιδίων.

Γινώσκετε ὅτι αὐτὸς ὁ δάκτυλος κινεῖται, ὅτι ζῆ. Αὐτὸς ὁ δάκτυλος σύγκειται ἐκ διαφόρων ὑλῶν, καὶ ζῆ, ὡς εἶπομεν. Πῶς ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου εἶνε ζῶν; Δυναμέθα νὰ τὸ ἀποδείξωμεν παρεμποδίζοντες τὴν εἰς αὐτὸ εἰσροὴν τῆς ζωῆς. Ἐὰν παρεμποδισθῇ τὸ αἷμα ν' ἀφίχθῃ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου, γινώσκετε ὅτι αὐτὸ τὸ ἄκρον θ' ἀποθάνῃ, θ' ἀπονεκρωθῇ, κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔκφρασιν. Ὅσάκις τὸ αἷμα παρεμποδίζεται ν' ἀφίχθῃ εἰς ὄργανόν τι, αὐτὸ τὸ ὄργανον ἀπονεκροῦται. Τὸ τοιοῦτο ἄρα ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ τοῦ στοιχείου — ὅπερ ἀπέχομεν ἤδη νὰ ὀρίσωμεν πλειότερον — τὴν ὑπαρξίν τῆς ζωῆς, ὅτι ἡ ζωὴ ῥέει καὶ ὀδεύει μετὰ τοῦ αἵματος, ὅτι τὸ αἷμα ἄγει καὶ φέρει αὐτὴν πανταχοῦ, ὅτι ὁσά-

κίς παρεμποδίζεται ἡ ροή τοῦ αἵματος, ἡ ζωὴ ἐκλείπει τοῦ ὄργανου, εἰς ὃ δὲν ῥεεῖ πλέον τὸ αἷμα. Ἡ παθολογία ἀποδεικνύει τοῦτο· νομίζομεν δὲ περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολῶμεν πλείοτερον, ὅπως τὸ ἀποδείξωμεν καὶ ἡμεῖς. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁσάκις τὸ αἷμα δὲν ῥεεῖ εἰς τι ὄργανον, τὸ ὄργανον τοῦτο θνήσκει, ἄρα ἡ ζωὴ ἐγκρίεται ἐν τῷ αἵματι. Μεταβῶμεν ἤδη εἰς ἕτερον ζήτημα.

Γινώσκετε τί ἐστὶ παραλυσία. Γινώσκετε ἅπαντες ὅτι ὅταν τις καταστῆ παράλυτος, ὁ δάκτυλός του ἐξακολουθεῖ μὲν νὰ ζῆ, ὁ δάκτυλός του ζῆ ἐντελῶς, ἡ χεὶρ ὡσαύτως, ἀλλ' αὐτὸς ὁ παράλυτος δὲν δύναται πλέον νὰ κίνησῃ αὐτά. Εἰς μάτην ἐπιτείνει τὴν βούλησίν του ὅπως κίνησῃ τὴν χεῖρα· ἀδυνατεῖ πρὸς τοῦτο· δὲν δύναται.

Ἡ ζωὴ καὶ ἡ βούλησις καλῶς ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένα.

Ἴδου λοιπὸν τρία στοιχεῖα : τὸ σῶμα, τὸ σχηματίζον τὸν δάκτυλον, ἡ ζωὴ, ἡ ζωογονοῦσα αὐτόν, καὶ τέλος ἡ βούλησις, ἡ κινουσα αὐτόν. Αὐτὰ τὰ τρία στοιχεῖα εἶνε καλῶς ὠρισμένα, καλῶς διακεκριμένα· τὸ σῶμα ἔχει ἰδίαν, διακεκριμένην θέσιν, ἡ ζωὴ ἐπίσης ἰδίαν θέσιν καὶ ἡ βούλησις ὡσαύτως. Ἐκαστον αὐτῶν τῶν στοιχείων ἔχει εἰδικὰ ὄργανα. Τὸ σῶμα μετέχει ἁπάντων· παρέχει δηλ. τὴν ὕλην, παρέχει τὸ στήριγμα ὅλων τῶν φυσικῶν στοιχείων. Ἡ ζωὴ κυκλοφορεῖ διὰ τῶν γνωστῶν σωλήνων, τῶν παρὰ τῶν ἰατρῶν καλουμένων ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν. Οἱ σωλήνες οὗτοι εἶνε εἰδικοί ὄχετοὶ συνδεδεμένοι πρὸς τὸ κέντρον, τὸ ἐν τῷ στήθει κείμενον καὶ ὅπερ, ὡς γινώσκετε, εἶνε ἡ καρδία. Ἡ βούλησις ἡ κινουσα αὐτόν τὸν δάκτυλον ἐπιδρᾷ διὰ τινος νεύρου, διὰ τινος εἰδικοῦ ἀγωγοῦ. Ἀκολουθοῦντες αὐτὸ τὸ νεῦρον εἰσερχόμεθα ἀνατομικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν μυελὸν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του. Ἡ βούλησις ἐκρέει ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἀπορρέει τὸ ὠστικὸν — *impulseur* — στοιχεῖον αὐτοῦ τοῦ δακτύλου. Ἴδου λοιπὸν, ἵνα μὴ ἐξέλθωμεν τῶν γενικοτήτων, τὰ τρία στοιχεῖα : τὸ σῶμα τὸ συνιστῶν τὴν βᾶσιν, τὸ στήριγμα· ἡ ζωὴ ἡ ἐκ τοῦ στήθους προερχομένη καὶ ἡ βούλησις, ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀπορρέουσα.

Σχέσις τῶν στοιχείων πρὸς ἄλληλα.

Γνωσθέντων τῶν τριῶν στοιχείων, ὑπολείπεται νὰ ἴδωμεν ποῖαι αἱ ἀμοιβαῖαι αὐτῶν σχέσεις καὶ ποῖα ἡ πραγματικὴ αὐτῶν πηγὴ ἐν τῇ ἐπόψει τῆς δράσεώς των.

Τὸ σῶμα, ὡς γινώσκετε, ἀναπλάσσεται διηνεκῶς διὰ τῆς χωνεύσεως. Γινώσκετε ὅτι ὅταν δὲν τρώγῃ τις δι' οἰκονδήποτε αἰτίαν ἢ ἀσθένειαν, τὸ σῶμα ἰσχναίνεται, τὸ σῶμα φθίνει. Γινώσκετε ὅτι τὸ σῶμα διὰ τῆς χωνεύσεως ἀνανεοῦται ὑπὸ ὕλικήν ἐποψιν. Ἡ χωνεύσις δὲ ποῦ διενεργεῖται; Ἐν τῇ κοιλίᾳ. Ἡ δὲ ζωὴ; ἐν τῷ στήθει. Ἡ φυσιολογία μᾶς διδάσκει ὅτι ὁ περιεχυμένος ἀήρ, ἐπενεργῶν ἐπὶ τοῦ αἱματοσφαιριδίου, χορηγεῖ εἰς αὐτὸ τὸ αἱματοσφαιρίδιον ἀποχρῶσαν δύναμιν, ὅπως καὶ αὐτὸ ἀντιχορηγήσῃ τὴν ζωὴν εἰς ὅλα τὰ ὄργανα, τὰ μὴ ἐνέχοντα πλέον τοιαύτην· μετὰ δὲ τὴν πράξιν ταύτην, ἐπανέρχεται ἵνα καὶ πάλιν ἐμποτισθῇ τὴν ζωὴν. Τοῦτο εἶνε ἡ καλουμένη κυκλοφορία τοῦ αἵματος, ἡ τὸ κέντρον ἔχουσα ἐν τῷ στήθει.

Ἴδωμεν ἤδη τὸ τρίτον μας κέντρον. Ἡ βούλησις παράγεται κατὰ διαφόρους ἐπιδράσεις. Ὁ ὕλισμός δοξάζει ὅτι παράγεται ἐκ μηχανικοῦ τινος τρόπου τῶν ἐγκεφαλικῶν κυττάρων. Ἡ πνευματολογία παραδέχεται ἄλλο πρᾶγμα, ὅπερ θὰ ἴδωμεν κατωτέρω. Ἄς παραδεχθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτι ἡ βούλησις προέρχεται ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου, θεωρουμένου ὡς ὄργανου. Ἴδου λοιπὸν καὶ ἡ ἀρχή, ἡ πηγὴ αὐτῶν τῶν τριῶν μεγάλων στοιχείων. Διατί αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς τρία; Διατί αὐτὰ πάντα αἱ διαιρέσεις, ὡσεὶ δογματικαὶ φαινόμεναι, αὐτὰ αἱ διαιρέσεις ἐνὸς ἀριθμοῦ, αὐτὰ αἱ ἐπιβεβαιώσεις διὰ τοῦ τρία, διὰ τοῦ τέσσαρα, διὰ τοῦ ἐπτά, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀπόκρυφος ἐπιστήμη καὶ ἐφ' ὧν βασιζόνται αἱ μελέται αὐταί; . . . Δὲν πταίομεν ἡμεῖς ἐὰν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εὑρηνται τρία μόνον στοιχεῖα καὶ τρία κέντρα καλῶς διακεκριμένα· ἡ γαστήρ δηλ. τὸ στήθος καὶ ἡ κεφαλὴ!

Μελετήσωμεν ἤδη ὀλίγον τὴν ζωὴν. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖον ἐν τῇ νέᾳ πνευματολογικῇ γλώσῃ καλεῖται περίπνευμα. Αὐτὸ τὸ περίπνευμα κέκτηται, κατὰ τοὺς πνευματολόγους, δύο δυνάμεις, δύο ιδιότητας: ἀναπλάσσει τὸ σῶμα καὶ συνενοῖ αὐτὸ πρὸς τὴν ψυχὴν.

Εἴπομεν ὅτι τὸ περίπνευμα ἀναπλάσσει τὸ σῶμα. Τί δὲ τὸ σῶμα

ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔποψιν ; Τὸ σῶμα σύγκειται ἐκ κυττάρων αἰε μεταβαλλομένων, ὡς ἡ παθολογία καὶ τὰ πειράματα τοῦ Flourens, τοῦ Maldan, κλπ. ἀποδεικνύουσι.

Ὁ Claude Bernard ἀπέδειξεν ὅτι ὁσάκις μᾶς ἐπέρχεται μία ἰδέα, θνήσκει νευρικόν τι κύτταρον. Ὁ Flourens ἀπέδειξεν ὅτι ἐντὸς δύο μηνῶν καὶ τὰ ὅσα ἀκόμη μεταβάλλονται καθολοκληρίαν. Μολονότι δὲ τὸ σῶμα διηνεκῶς μεταβάλλεται, διατηρεῖ ὅμως αἰεποτε τὸ αὐτὸ σχῆμα, τὴν αὐτὴν ὄψιν. Τί λοιπὸν τὸ συντελοῦν ὥστε τὸ σῶμα νὰ ἔχη τὸ αὐτὸ σχῆμα ; τί δὲ τὸ συντελοῦν ὥστε νὰ διατηρῆ αὐτὸ τὸ σχῆμα ; Τοῦτο πρόκειται ν' ἀποδείξωμεν. Δὲν θ' ἀνατρέξωμεν οὐδὲ νῦν εἰς γενικὰς φυσιολογικὰς θεωρίας, ἀλλὰ θὰ βασισθῶμεν καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς μελέτης μόνου τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου, καὶ θὰ ἴδωμεν δι' αὐτῆς τί τὸ συντελοῦν εἰς τὴν ἀνανέωσιν τοῦ σώματος, τί δὲ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ σχήματος.

Συνέβη ἴσως νὰ παρατηρήσατε ὅτι ἐὰν πληγῆ τις οἰαδήποτε ἀφῆρεσε τεμάχιόν τι τοῦ δακτύλου, ὁ δάκτυλος ἀνασχηματίζεται ἐν τῷ προτέρῳ αὐτοῦ σχήματι (τοῦτο εἶνε μυστήριον διὰ τὴν ἐπίσημον ἐπιστήμην), ἐνῶ κατὰ τινὰς ἄλλας περιπτώσεις δὲν ἀνασχηματίζεται ἐν τῷ προτέρῳ σχήματι. Τί τὸ σχηματίζον λοιπὸν αὐτὸν τὸν δάκτυλον ; Ἡ βούλησί μας ; Ὅχι. Τὸ αἷμα ; Τὸ αἷμα, ναί, ὡς φυσικὸν στοιχεῖον. Ἀλλὰ κἄτι τι ἄλλο πάλιν σχηματίζει αὐτὸ τὸ αἷμα. Τὸ αἷμα, ὅπερ διαχέει τὴν ζωὴν ἐν τῷ ὀργανισμῷ δὲν κινεῖται εἰκῆ, αὐθόρμητον. Τὰ ἀγγεῖα κινοῦνται ὑπὸ τινος πράγματος· αὐτὸ δὲ τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐν νεῦρον, οὐτινος τὰς θαυμασίας ιδιότητας διεσαφήνισεν ὁ Κλαύδιος Βερνάρδ : τοῦτο εἶνε τὸ μέγα συμπαθητικὸν νεῦρον, ὅπερ διὰ τοῦ vaso-moteur καὶ τοῦ vaso-constructeur, τῶν ἀγγειοκινητικῶν δηλ. καὶ τῶν ἀγγειοσυσταλτικῶν κλάδων ἀνακινεῖ τὸ αἷμα ἐν ταῖς ἀρτηρίαις. Διαχέεται δὲ εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμόν καὶ ἀναπλάττει πᾶν τὸ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι. Παντοῦ ὅπου εἶνε ἀνάγκη ν' ἀναπλασθῇ τι, τὸ νεῦρον τοῦτο τὸ ἀναπλάττει, ἀνεξαρτήτως τῆς βουλήσεως ἡμῶν. Δὲν αἰσθανόμεθα ὅταν τὸ ἦπαρ ἐκκρίνει. ὡσαύτως ὅταν ὁ δάκτυλός μας ἀνασχηματίζεται. Ἐπληγώθημεν τὸν δάκτυλον ; Ὁ δάκτυλος ἐπαναπλάσσεται λεληθότως, ἀσυνειδήτως ἡμῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν, ἐπιστημονικῶς ὁμιλοῦντες, τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, δηλ. τοῦ νεύρου τῆς ὀργανικῆς ζωῆς. Αὐτὸ δὲ πάλιν τὸ μέγα συμπαθητικὸν ἐνέχει κἄτι τι. . . τί ἐνέχει ; Ποία δύναμις τὸ

κινεῖ ; Δοθέντος ὅτι πᾶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ μεταβάλλεται καὶ ὅτι συνεπῶς καὶ τὰ κύτταρα τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ μεταβάλλονται ὡς τὰ ἄλλα, ἀπαιτεῖται δύναμις τις πρὸς κίνησιν αὐτοῦ τοῦ νεύρου. Αὐτὴν τὴν δύναμιν τὴν γινώσκει ἡ ἰατρικὴ· ἔδωκε μάλιστα αὐτῇ καὶ ἐν ὄνομα (πρόδος ὀπωσδήποτε καὶ τοῦτο), τὴν ἀπεκάλεσε νευρικὴν δύναμιν τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, — ἀπλούστατον τοῦτο — Λοιπὸν ! ἡ νευρικὴ δύναμις τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ἡ ἐνοικοῦσα σχεδὸν πανταχοῦ, ἐνοικεῖ ἐπίσης καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δακτύλῳ καὶ ἐν τοῖς μικροῖς γαγγλίοις, τοῖς περὶ τὰς ἀρτηρίας καὶ τὸ περίσσειον κειμένους. Αὐτὰ τὰ γάγγλια ἐνέχουσι τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν πρὸς ἀνασχημάτισιν τοῦ ἄκρου αὐτοῦ τοῦ δακτύλου (κατωτέρω θ' ἀποδείξω τοῦτο διὰ τινος πειράματος)· ὄχι δὲ μόνον ἐνέχουσι τὰ γάγγλια ταῦτα τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν πρὸς ἀνασχημάτισιν τοῦ ἄκρου αὐτοῦ τοῦ δακτύλου, ἀλλὰ, πρᾶγμα σπουδαιότατον, ἐνέχουσι καὶ τὴν μνήμην ἔτι τοῦ σχήματος αὐτοῦ τοῦ δακτύλου, ἀφοῦ ὁ δάκτυλος ἀνασχηματίζεται πάντοτε κατὰ τὸ αὐτὸ σχῆμα ὅπερ εἶχε πρὶν ἢ πληγῶθῃ. Τοῦτο δὲ τελεῖται οὐχὶ ἐνεκα τῆς βουλήσεως ἢ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλ' ἀσυνειδήτως, διὰ τοῦ νεύρου τούτου, τοῦ ἀναπλαστικοῦ τούτου νεύρου ἅπαντος τοῦ ὀργανισμοῦ, διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης, ἣν ἀποκαλοῦμεν ζωὴν, καὶ ἣν οἱ πνευματολόγοι ἀποκαλοῦσι περίπνευμα.

Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι θὰ δώσω μίαν ἐπιστημονικὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὰ ἐκεῖ κείμενα γάγγλια κατέχουσι τὸ σχῆμα αὐτοῦ τοῦ δακτύλου. Ἡ ἀπόδειξις τυγχάνει ἀπλουστάτη : Ἐὰν πληγῆ τις ἐγγίσῃ τὰ ἐν τῷ δακτύλῳ εὑρισκόμενα γάγγλια τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ἂν π. χ. πρὶν τις ἐπιφέρῃ βαθεῖάν τινα πληγὴν καὶ προσβάλη τὸ περίσσειον τῶν ὀστέων, τότε ὁ δάκτυλος δὲν ἀνασχηματίζεται πλέον εἰς τὸ αὐτὸ πρότερον σχῆμα, ἀλλ' ἐπισυμβαίνει οὐλή. Κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς οὐλῆς τὸ σχῆμα δὲν ἀναπαράγεται. Δὲν ἀναπαράγεται τὸ σχῆμα ὅταν προσβληθῶσι τὰ γάγγλια, τὰ δοχεῖα τῆς ζωῆς.

Σημειωτέον λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ ἐνυπάρχει εἰδικὴ τις δύναμις, ἀναπλαστικὴ τοῦ σώματος καὶ κεκτημένη τὴν μνήμην τῶν σχημάτων αὐτοῦ τοῦ σώματος. Πρὸς δὲ ὅτι ὅταν τὸ σῶμα ὑποστῇ μίαν οἰανδήποτε πληγὴν, εἰς αὐτὸ τὸ συμπαθητικὸν ἐπιβέβληται ἡ ὑπεράσπισις. Ὅταν ἄκανθὰ τις εἰσέλθῃ εἰς τὴν χεῖρα καὶ παραγάγῃ φλόγωσιν, τί τοῦτο σημαίνει ; Σημαίνει ὅτι τὸ αἷμα καταφθάνει ἐν πλείονι ποσότητι, ὅτι ἡ ζωὴ καταφθάνει ἐν πλείονι ποσότητι. Αὐτὴ ἡ

ζωή, αὐτὸ τὸ αἷμα πειρᾶται πάση δυνάμει ν' ἀποδιώξῃ τοῦ ὀργανισμοῦ τὸ παρεισφύσαν ξένον πρᾶγμα. Ὅ,τι δὲ συμβαίνει ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, τοῦτο γίνεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ. Αὐτὸ τὸ περίφημον νεῦρον, τὸ καλούμενον νεῦρον τῆς ὀργανικῆς ζωῆς, ἐπιδρᾷ πάντοτε· αὐτὸ παρέχει τὴν δύναμιν ὅχι μόνον πρὸς τὸ ἀνασχηματίζειν τὸν ὀργανισμόν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἀμύνεσθαι περὶ αὐτοῦ. Τοῦτο δ' ἀληθεύει καὶ κατὰ τὰς σπουδαίας ἀσθενείας, οἷα ἡ πνευμονία· ἀκουσίως, ἀσυνειδήτως ἡμῶν καὶ ληληθότως ὁ ὀργανισμὸς ἀμύνεται κατὰ τοῦ προσβάλλοντος.

Εἶδομεν ὅτι ἡ ζωὴ ἐγκτεται ἐν τῷ αἵματι. Θὰ ἴδωμεν ἤδη διατί ἡ ἐν τῷ αἵματι ἐνεχομένη ζωὴ κανονίζεται καὶ διευθύνεται παρὰ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ καὶ δι' αὐτοῦ διαχέεται πανταχοῦ.

Εἶπομεν ὅτι ἡ ζωὴ, ἡ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ συγκεντρωμένη καὶ δι' αὐτοῦ κανονιζομένη, ἔργον ἔχει νὰ ἀναπλάσῃ τὸ σῶμα (ἔχουσα μάλιστα καὶ τὴν μνήμην τῶν σχημάτων αὐτοῦ) καὶ νὰ ὑπεραμύνηται αὐτοῦ, προσβαλλομένου. Πρὸς ἀπόδειξιν τῶν πορισμάτων τούτων, δεόν νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς ἡ ζωὴ ἐγκτεται ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ καὶ ποία ἡ μεταξὺ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ σχέσις. Πρὸς τοῦτο θὰ μεταχειρισθῶμεν μίαν πεζὴν σύγκρισιν.

Πρὸς διανομὴν τοῦ ὕδατος ἐν ταῖς πόλεσιν ὑπάρχουσιν ὄχετοί· οἱ ὄχετοὶ οὗτοι κυκλοφοροῦσι μὲν ἐν ἀπάσῃ τῇ πόλει, δὲν σχετίζονται ὅμως ἀμέσως πρὸς τὴν πηγὴν. Τὸ ὕδωρ δὲν ἔρχεται εἰς τὰς ἰδιωτικὰς κρήνας κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν πηγὴν. Πρὶν ἢ ρεῦσῃ εἰς αὐτάς διέρχεται διὰ τῶν δεξαμενῶν. Σκοπὸς τῶν δεξαμενῶν τούτων εἶνε ἡ διακανόνισις, ἡ διευθέτησις τοῦ ὕδατος.

Λοιπὸν ἐν τῷ ὀργανισμῷ συμβαίνει ὅ,τι καὶ εἰς τὰς δεξαμενάς. Ἡ ζωὴ, ἀντληθεῖσα παρὰ τοῦ αἱματοσφαιριδίου, δὲν περιορίζεται εἰς τὸ κυκλοφορεῖν μόνον ἐν τῷ ὀργανισμῷ, ἀλλὰ καὶ ἐνοικεῖν ἐν τισὶ μέρεσι· ἐνοικεῖ δ' ἐν αὐτοῖς τοῖς μέρεσιν ἐτοιμὴ νὰ δράμῃ ἐν τῷ πρώτῳ συνθήματι κινδύνου τινὸς καὶ ἀσθενείας ἢ ἐν περιπτώσει μαγνητιστικῶν πειραμάτων, πνευματιστικῶν κλπ. Λοιπὸν αὐτὴ ἡ δεξαμενὴ τῆς ζωῆς εἶνε αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ νεῦρον τὸ συνιστάμενον ἐκ γαγγλίων διακεχυμένων πανταχοῦ τοῦ σώματος, εἶνε τὸ μέγα συμπαθητικόν, ὅπερ μέγα συμπαθητικόν εἶνε ἐν σύστημα δεξαμενῶν ἢ γαγγλίων ἐνεχόντων τὴν ἦν ἐν τῷ αἵματι λαμβάνουσι ζωὴν· ἀντί δ' αὐτὸ νὰ μετασχηματίζῃ τὴν ζωὴν, ὡς συμβαίνει τὸ τοιοῦτο εἰς τὰ ὄργανα (ὁ στόμαχος λαμ-

βάνων τὴν ζωὴν ἐν τῷ αἵματι μετασχηματίζει αὐτὴν εἰς γαστρικὸν χυμὸν πρὸς χώνευσιν τῶν τροφῶν, τὸ ἥπαρ τὴν μεταβάλλει εἰς χολὴν ἢ χυμὸν ἥπατικόν, ἐκάστου τῶν ὀργάνων μεταβάλλοντος τὴν ζωὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ), μόνον τὸ μέγα συμπαθητικόν τὴν διατηρεῖ ἐν ἐπιφυλάξει διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὀργανισμοῦ· ἴδου τὸ ἔργον τοῦ περιπνεύματος.

Θὰ μᾶς ἐρωτήσωσιν ἴσως: Ἐχετε τρία στοιχεῖα· ποῦ ταῦτα ἐνοικεῖσι; Ἀπαντῶμεν. Τὸ σῶμα γινώσκετε ποῦ εἶνε. Τὸ περίπνευμα ἐνοικεῖ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ· τὰ δὲ μεταφυσικὰ δῆθεν φαινόμενα τῶν πνευματολόγων εἶνε ἐκεῖνα ἅπερ οἱ σοφοὶ ἀποκαλοῦσιν ἐνεργειαν τῆς ὀργανικῆς ζωῆς. Εἰς ταῦτα προσθέτομεν ὅτι ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ὄντος (τοῦτο παρὰ τῶν πνευματολόγων καλεῖται ἐξοδος τοῦ περιπνεύματος), ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἀνθρώπου: τοῦτο δὲ εἶνε τὸ μαγνητικὸν ρευστόν, τὸ ἀστρῶν σῶμα τῆς Ἀποκρύφου ἐπιστήμης, ὅπερ ἐξερχόμενον τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ κινήσῃ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα ἢ νὰ συνδυασθῇ μετὰ ψυχικῶν ἐπηρειῶν, κινουσῶν αὐτὰ τὰ ὑλικά ἀντικείμενα. Ἴδου λοιπὸν ἡ τοποθέτησις αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ ἔχομεν οὕτω λελυμένον τὸ πρῶτον σημεῖον τοῦ ζητήματος.

Ἄλλ', ὡς τὸ εἶπον, τὰ ὄργανα εἶνε μέσα πρόσκαιρα, μεταβαλλόμενα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν· τὰ νεῦρα δὲ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ὡς τὰ λοιπά, μεταβάλλονται ἀνα πᾶσαν στιγμὴν. Δέον ἄρα νὰ ὑφίσταται εἰδικὴ τις, ὀριστικὴ, καὶ τῆς ὕλης κεχωρισμένη δύναμις πρὸς τὸ ἀναπλάττειν τὸ σῶμα. Αὐτὴ ἡ δύναμις, ἡ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ ἐδρεύουσα, ἡ ἐπὶ τῶν γαγγλίων τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ στηριζομένη, ἡ δύναμις αὕτη ἔχει ὑπόστασιν πραγματικὴν, ὑπόστασιν εἰδικὴν, ὑπόστασιν ὠρισμένην. Εἶνε δὲ ἐκεῖνη ἣτις δὲν μεταβάλλεται, ἐνῶ τὸ σῶμα μεταβάλλεται. Ἐνόσω τὸ σῶμα μεταβάλλεται, δεόν νὰ ἦ καὶ τι μὴ μεταβαλλόμενον. Αὕτη λοιπὸν ἡ δύναμις εἶνε τὸ περίπνευμα ἢ ἡ ὀργανικὴ ζωὴ, ἡ ἐπὶ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ ἐπιστηριζομένη Ἡ ἀσυνειδήτος ἄρα ζωὴ ἔχει ὑπαρξιν πραγματικὴν. Ἴδου τὸ πρῶτον ζήτημα.

Τὸ δεύτερον ζήτημα τυγχάνει ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων: Πρόκειται περὶ τῆς σχέσεως ἣν ἡ ζωὴ ἀσκεῖ μεταξύ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Εἶδομεν ὅτι ἡ ζωὴ (ἢ τὸ περίπνευμα) ἀναπλάττει τὸ σῶμα. Ἄς εἶδωμεν ἤδη τὴν σχέσιν αὐτῆς μεταξύ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Ἐνταῦθα οἱ ὑλισταὶ θὰ μᾶς εἴπωσιν ἴσως: Τί πράγματα εἶνε αὐτὰ ὅπου μᾶς λέγετε; Τίνα δύναμιν ἀποκαλεῖται ζωὴν, τίνα ψυχὴν; Πρὶν

ἢ ἴδωμεν λοιπὸν τὴν ἥν σχέσιν ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἔχη μεταξύ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, δεόν νὰ γινώσκωμεν τί ἐννοοῦμεν διὰ τῆς λέξεως ψυχῆς.

Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ζητήματος λέξεων. Οἱ ὑλισταὶ ἀναγκάζονται νὰ παραδεχθῶσι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀποκαλοῦσιν ὡς οἱ πνευματολόγοι. Ἄς ἴδωμεν πῶς τὴν ἀποκαλοῦσιν.

Εἶπομεν ὅτι ἐνυπάρχει ἐν ἡμῖν στοιχεῖον κινουῦν, ζωογονοῦν τὰ ὄργανά μας ἀσυνειδήτως. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τὸ ἐσπουδάσαμεν ἤδη εἶνε ἡ ζωὴ. Ἐκτὸς τούτου ὑφίσταται ἕτερον τι, ὅπερ διενεργεῖ ἐν ἡμῖν τὸ βούλεσθαι, τὸ αἰσθάνεσθαι. Ὅταν πράγμα τι παρίσταται ἐνώπιον ἡμῶν ἀντιλαμβανόμεθα αὐτοῦ, τὸ αἰσθανόμεθα· δηλ. τὸ διανοούμεθα· ἄλλου δὲ τινος πάλιν πράγματος ἀναμνησκόμεθα. Διάνοια λοιπὸν, μνήμη, βούλησις ἰδοῦ τὸ περίφημον τρίγωνον τῆς Πανεπιστημιακῆς ψυχολογίας. Τοῦτο δὲ τὸ πρᾶγμα δὲν ὑπόκειται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἀσυνειδήτου ζωῆς. Τοῦτο δὲν ἀναπλάττει τὸ σῶμα. Τὸ ἀναπλάττον τὸ σῶμα στερεῖται, ὡς εἶδομεν, βουλῆσεως, διανοίας, ἐν τῇ σημασίᾳ, ἥν ἐννοοῦμεν. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ πρᾶγμα, τὸ ἔχον διάνοιαν, τὸ ἔχον βούλησιν, τὸ ὀνομάζομεν ἡμεῖς ψυχὴν· οἱ δὲ ὑλισταὶ πῶς ἀποκαλοῦσιν αὐτό; Α! ἀπλούστατον πρᾶγμα. Ἡ ἐνεστῶσα ὑλιστικὴ ἐπιστήμη λέγει ταῦτα: Πᾶν ὅ,τι λέγομεν, εἶνε μετασχηματισμὸς αἰσθημάτων· πᾶν ὅτι πράττομεν, εἶνε αἰσθήματα μετεσχηματισμένα· οὐδὲν ἀπολύτως ἐν ἡμῖν ἐμπέφυκε. Ὅ,τι παράγομεν, μᾶς ἔρχεται ἔξωθεν, ἡμεῖς δὲ τὸ μετασχηματίζομεν διὰ τινος κυττάρου νευρικοῦ καὶ τὸ φέρομεν ἐντὸς ἡμῶν. Ἀκούομεν κώδωνα καὶ λέγομεν κινουῦντες τὴν γλῶσσαν· ἰδοῦ εἰς κώδων!

Ἄλλ' αὐτὸ τὸ ἀκουστικὸν φαινόμενον, μεταβαλλόμενον εἰς φαινόμενον προφορικόν, ἐνέχει ὑπερτάτην τὴν σπουδαιότητα, καθότι πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν τοῦτο· πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, ἵνα ὁ ἦχος τοῦ κώδωνος μεταβληθῇ εἰς ἦχον προφορικόν, δεόν νὰ ὑφίσταται ἐν κέντρῳ, ἐν μέρος ἐνθα νὰ προσέρχωνται ἅπαντα τὰ αἰσθήματα ὅπως ἐκεῖ συγκεντρῶνται, συγκεφαλαιῶνται, μεταβάλλωνται τὰ μὲν εἰς τὰ δέ, καὶ ἐκεῖθεν εἶτα νὰ ἐπαναπέρχωνται. Λοιπὸν αὐτὸ τὸ κέντρον, αὐτὸ τὸ κεντρικὸν μέρος ἀνάγκη πᾶσα νὰ τὸ παραδέχωνται οἱ ὑλισταὶ, διότι ἄλλως οὐδὲν οὐδόλως δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι. Πῶς δὲ κατ' ἀκολουθίαν σκέπτονται; Ἰδοῦ πως: Ναί, αὐτὸ τὸ κέντρον ὑφίσταται· δὲν ἀνεκαλύφθη εἰσέτι, ἀλλὰ θὰ ἀνακαλυφθῇ προσεχῶς Ἰδοῦ δὲ τρία τέσσαρα ἤδη ἔτη παρήλθον, ἀφ' ἧς ἐπικρατεῖ αὐτὴ ἡ τελευταία ἰδέα τοῦ ὑλι-

σμοῦ. Ὅταν θ' ἀνακαλύψωσιν αὐτὸ τὸ ἐν λόγῳ κέντρον, τότε θὰ ἴδωσιν ὅτι αὐτὸ εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ οἱ πνευματολόγοι ἀποκαλοῦσι ψυχὴν. Αὕτη ἡ ψυχὴ εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀποκαλοῦσιν ἐκεῖ κάτω κέντρον *συναρμολογικὸν τῶν αἰσθημάτων*. Πρὸς αὐτὸ λοιπὸν τὸ κέντρον ὀφείλει ἡ ζωὴ νὰ διακρατῇ τὸ σῶμα εἰς σχέσιν.

Περὶ τῆς ιδιότητος αὐτοῦ τοῦ κέντρου θὰ διαλάβωμεν κατωτέρω. Ἦδη ἄς ἀναπτύξωμεν τὸν τρόπον δι' οὗ οἱ ὑλισταὶ σπουδάζουσιν αὐτὰς τὰς ἀοράτους δῆθεν δυνάμεις, αὐτὰς τὰς δυνάμεις ἄς δὲν βλέπουσι καὶ αἰτινες ὁμῶς κινοῦσι καὶ ζωογονοῦσι τὸν ὄργανισμόν.

Ἐὰν ἀναθέσωμεν εἰς ἐν σοφὸν μέλος τῆς ἐνεστῶσης ἐπισήμου ἐπιστήμης τὴν ἔρευναν καὶ ἐξήγησιν τοῦ μηχανισμοῦ ὠρολογίου τινὸς π. χ., πῶς θὰ ἐπιληφθῇ τὸ σοφὸν αὐτὸ μέλος τῆς ἐρέυνης καὶ ὅποιαν ἔκθεσιν θὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν; Ἰδοῦ πῶς καὶ ποῖαν.

« Ἀγαπητοὶ Κύριοι συνάδελφοι ἐπελήφθη τῆς ἐρέυνης τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ὠρολογίου, ὅπερ μοὶ ἐνεπιστεύθητε. Ἀποσυνθέσας αὐτὸ ἐν πρώτοις παρετήρησα τὰ τῶν τροχῶν καὶ ἐβεβαιώθην ὅτι ὑπάρχουσι τόσοι τροχοὶ καὶ τόσαι ἐγκοπαὶ διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Παρετήρησα ὡσαύτως ὅτι ἐνυπάρχει μικρὸν τι ἐργαλεῖον, ἐλαττήριον καλούμενον καὶ ἔχον τόσον μῆκος, πρὸς δὲ ὅτι ἡ σχέσις μεταξύ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀκίδων καὶ τοῦ μήκους τοῦ ἐλαττηρίου ἀνέρχεται εἰς αὐτὸν τὸν μαθηματικὸν ἀριθμόν. Ἰδοῦ τί παρετήρησα καὶ ἰδοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τοῦ ὠρολογίου μελέτης μου.»

Θὰ μοι εἴπητε ἴσως ὅτι κακῶς ἐξελεξάμην τὸ τοιοῦτον παράδειγμα καθότι ἅπαντες γινώσκομεν ὅτι τὸ κινοῦν τὸ ὠρολόγιον εἶνε τὸ ἐλαττήριον· εἰς αὐτὸ δὲ τὸ πρᾶγμα οὐδεμία δύναμις μεταφυσικὴ εἰσχωρεῖ.

Εἰς μάτην λέγετε ὅτι τὸ ἐλαττήριον εἶνε ὑλικόν, διότι καὶ εἰς αὐτὸ ἐτι τὸ παράδειγμα τοῦ ὠρολογίου εὐρίσκομεν μίαν δύναμιν μεταφυσικὴν, ἀόρατον: αὕτη δὲ καλεῖται ἐλαστικότης. Τὸ κινοῦν τὸ ἐλαττήριον δὲν εἶνε διότι σύγκειται ἐκ χάλυβος — καὶ μία σιδηρᾶ ράβδος σύγκειται ἐκ χάλυβος, — ἀλλὰ τὸ κινοῦν εἶνε ἰδιότης τις καλουμένη ἐλαστικότης. Ἐπιβεβαιῶ δ' ὅτι καὶ ἐδῶ ἀναμιγνύεται ἡ μεταφυσικὴ, διότι δὲν δύναται τις νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ ἐπιστημονικῶς τί πρᾶγμα εἶνε αὕτη ἡ ἐλαστικότης. Ναί, μᾶς λέγουσιν ὅτι τοῦτο εἶνε ἡ ἰδιότης ἣν ἔχουσι τὰ σώματα τοῦ νὰ ὦσιν ἐλαστικά, ὡς παράδειγμα δὲ μᾶς δεικνύουσι ἐν ἐλαττήριον. Ἀλλὰ τοιαύτη ἀπάντησις εἶνε ὁ ἀδιέξοδος λεγόμενος κύκλος, τὸ προτείνειν δηλ. ὡς ἀπόδειξιν αὐτὴν ταύτην τὴν ἀποδεικτέαν πρότα-

σιν. Ἡ ἐλαστικότητα εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ ὥρολογίου μας· αὕτη δὲ δὲν διαφεύγει τῶν τύπων τῆς ψυχῆς· εἶνε μεταφυσική, καθὼ ὑλικῶς ἀναπόδεικτος.

Ἐπανέλθωμεν ἤδη εἰς τὸ ζήτημά μας. Ἴνα ἴδωμεν τὰς ὑφισταμένας σχέσεις μεταξύ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν σωμάτων δὲν θὰ προσφύγωμεν εἰς δυσνόητα πράγματα· δὲν θὰ ὀμιλήσωμεν μεταφυσικά. Θὰ στηριζώμεν τὴν παρατήρησίν μας ἐφ' ἐνὸς μικροῦ, ἐλαχίστου ἐγκεφαλικοῦ τεμαχίου· ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ μέρους θὰ σπουδάσωμεν τοῦτο: ὅτι δηλ. ἐνυπάρχει αὐτῷ κάτι τι μὴ μεταβαλλόμενον, ἐνῶ τὰ ὄργανα μεταβάλλονται διηνεκῶς. Παρατηρήσαμεν ἤδη ὅτι καὶ ἕτερον πρᾶγμα δὲν μεταβάλλεται ἐν τῷ ὀργανισμῷ, ἐνῶ ὅλα τὰ ὄργανα μεταβάλλονται διηνεκῶς, καὶ τὸ ἀπεκαλέσαμεν ζωὴν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἐνυπάρχει κάτι τι ἄλλο μὴ μεταβαλλόμενον καὶ διατηροῦν τὴν μνήμην, ἐνῶ τὰ κύτταρα τὰ ἐνέχοντα τὴν μνήμην ἀπέρχονται διηνεκῶς. Αὐτὸ τὸ κάτι τι εἶπομεν ὅτι εἶνε ἡ ψυχὴ· ἡ δὲ εἰδικὴ ιδιότης αὐτῆς τῆς ψυχῆς εἶνε τὸ ἀμετάβλητον, ἐνῶ τὰ κύτταρα, ἐφ' ὧν αὕτη ἐπιστηρίζεται, μεταβάλλονται.

Τὸ φαινόμενον τῆς σχέσεως τοῦ περιπνεύματος πρὸς τὴν ψυχὴν ἀνάγεται ὑπὸ ἔποψιν ἀνατομικὴν, ὑπὸ ἔποψιν φυσιολογικὴν εἰς τὸ φαινόμενον τῆς σχέσεως ἐνὸς αἱματοσφαιριδίου πρὸς ἓν νευρικὸν κύτταρον. Εἶνε ἐπάναγκες τὸ περίπνευμα εἰς τὴν ψυχὴν πρὸς οἰανδήποτε ἐκδήλωσιν; Ἐν ἀπλοῦν πείραμα ἀποδεικνύει τὸ τοιοῦτο. Ἄμα ὡς ἡ ζωὴ παύσῃ ρέουσα εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὁ ἐγκέφαλος καθίσταται ὄργανον προσόμοιον τοῖς ἄλλοις ὑπὸ ὑλικὴν ἔποψιν· δὲν λειτουργεῖ πλέον· δηλ. αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἀπεκαλέσαμεν ψυχὴν, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐκδηλωθῇ ἡμῖν. Ἄμα ὡς ὁ ἐγκέφαλος δὲν λειτουργεῖ, ἡ σχέσις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος διακόπτεται ἐν δεδομένῳ τινὶ χρονικῷ διαστήματι. Τὸ τοιοῦτο συμβαίνει κατὰ τὸν μαγνητικὸν ὕπνον, ὅτε ἡ ἀσυνειδήτως δύναμις δεσπόζει τῆς ἐν συνειδήσει δυνάμεως. Τὸ τοιοῦτο συμβαίνει κατὰ τὸν ὑπνωτισμὸν, κατὰ τὸν φυσικὸν ὕπνον καὶ ὁσάκις ἡ ἀσυνειδήτως ζῶν ὑπερτερεῖ καὶ δεσπόζει.

Τὴν νύκτα τὸ περίπνευμα τῶν πνευματολόγων, τὸ ἀστραῖον σῶμα τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης, ἡ ὀργανικὴ ζωὴ τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης ἀναπλάττει τὸν ἐγκέφαλον. Τὴν ἡμέραν, βλέπετε, δὲν εὐκαιρεῖ· βαίνει λίαν ταχέως· δὲν προφθάνει νὰ ἐπανορθώσῃ, νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔλλιπές. Ἡ ἐπανόρθωσις τελεῖται ἐν καιρῷ νυκτός. Τούτου ἕνεκα ἡ βούλησις τότε ἀποκοιμᾶται· δηλαδή ἡ καλουμένη ψυχὴ ἀποσπᾶται προ-

σωρινῶς, συνδεδεμένη ὅμως διατελοῦσα αἰείποτε καὶ ὀπωσδήποτε πρὸς τὸ ἀστραῖον σῶμα, ὃ δ' ἐγκέφαλος τότε ἐπανορθοῦται. Ὅταν συμβῇ νὰ μὴ κοιμηθῇ τις καὶ θελήσῃ νὰ προσκίσηται δραστηκότητά τινα, λαμβάνει, ὡς γινώσκετε, ἐρεθιστικά, ἐν οἰονδή τι πνευματῶδες ποτόν, κωνιάκ κλπ. Αἱ ἐργάτριαι, αἱ διερχόμεναι νύκτα ὅλην ἐν ἐργασίᾳ, κωτωροῦσι τὸ τοιοῦτον λαμβάνουσαι καφέ, κωνιάκ, δηλ. στοιχεῖα ἐπαφίνοντα ποσότητά τινα ζωῆς ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἐπανορθοῦσι κάπως ἐν καιρῷ ἐγρηγόρσεως τὸν ἐγκέφαλον, ἐνῶ οὗτος ἔδει νὰ ἐπανορθωθῇ τὴν νύκτα.

Λοιπόν! ἡ μεταξύ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ζωῆς σχέσις ἢ ἡ μεταξύ τοῦ περιπνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, ἀνάγεται ἀπλούστατα εἰς τὴν σχέσιν τῆς ζωῆς πρὸς τὸ νευρικὸν κύτταρον, τὸ θεωρούμενον ὡς ὑποστήριγμα αὐτοῦ τοῦ μηδέποτε μεταβαλλομένου πράγματος, ὅπερ ἀπεκαλέσαμεν ψυχὴν καὶ ὅπερ τυγχάνει πεπρωτισμένου διὰ διανοίας, μνήμης καὶ βουλήσεως.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΓΝΗΤΙΣΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη, κατὰ πολλοὺς τῶν κορυφαίων ἰατρῶν, εὐρίσκειται ἔτι ἐν νηπιῶδει καταστάσει, μὴ δυναθεῖσα εἰσεῖτι νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ ἄδυτον καὶ ἀληθές πεδίου τῆς ἰατρικῆς, μηδὲ νὰ κατανοήσῃ τὸν λόγον τῆς παθογενείας ἢ τῆς φαρμακευτικῆς θεραπείας⁽¹⁾. Τούτου ἕνεκα αἱ ἀντιφατικαὶ διαγνώσεις, αἱ ἀλληλοδιαδεχόμεναι διάφοροι θεραπευτικαὶ ἐνδείξεις τῶν ἀσθενειῶν, κλπ.

Ἴδου δὲ πῶς γνωματεύεται ἕτερα τις σχολή, ἢ τῶν Μαγνητιστῶν, καὶ πῶς αὕτη ἐπιλαμβάνεται τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

« Ἀπασαί αἱ λειτουργίαι τοῦ ὀργανισμοῦ, λέγουσιν οἱ ὀπαδοὶ αὐτῆς, ἐξαρτῶνται ἐκ δύο δυνάμεων ἐπενεργουσῶν κατ' ἀντίθετον λόγον: ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑφίσταται δυνάμις τις θετικὴ, ἀναπλαστικὴ, συναρμολογητικὴ, συντηρητικὴ τῆς ζωῆς· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἕτερα δυνάμις ἀρνητικὴ,

(1) Ἰδ. τὰ «Μαγνητ. καὶ Πνευματ. Φαινόμενα» σελ. 96—102.

ἀνατρεπτική, καταστρεπτική. Ὄταν αἱ δυνάμεις αὐταὶ ἐπενεργοῦσιν ἰσοφαρῶς ἐφ' ἀπάντων τῶν μερῶν τοῦ ὀργανισμοῦ μας, τότε τὸ ἰσοζύγιον διατηρεῖται ἐντελῶς, ἡμεῖς δ' ἔχομεν καλῶς τὴν ὑγίαν. Ἄλλ' ἂν ἡ συντηρητικὴ δύναμις αὐξήσῃ ἢ ἡ καταστρεπτικὴ μειωθῇ, τότε αἱ ὀργανικαὶ λειτουργίαι τελοῦνται μετὰ πολλῆς τῆς δραστικότητος. Ἄν ἀπ' ἐναντίας ἡ καταστρεπτικὴ δύναμις αὐξήσῃ ἢ ἡ ἑτέρα μειωθῇ εἴτε μὲν ἡ στάσιμος, ἢ ἡ ἐπενέργεια τότε ἐλαττοῦται, συνεπῶς δὲ καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτὰς περιστάσεις ἡ ἰσορροπία διασπᾶται, ἡ διάσπασις δὲ αὕτη τῆς ἰσορροπίας εἶνε ἡ νόσος.

Ὄταν λοιπὸν νοσήσῃ ὀργανόν τι, τοῦτο σημαίνει ὅτι τὸ ὄργανον αὐτὸ ἐνέχει πλείονα τὴν ἐνεργητικότητα, πλείονα τὴν ζωτικότητα, πλείονα τὴν διέγερσιν, ὅτι τελεῖ τὸ ἔργον του μετὰ πλείονος δραστικότητος ἢ ὅτι κατέστη ἑλλιπίς, ἀνεπαρκὲς τὴν ἐνέργειαν, τὴν ζωτικότητα, τὴν διέγερσιν.

Δῆλον οὕτω γίνεται ὅτι μετὰ τῶν δύο περιπτώσεων μέσος ὅρος δὲν ὑπάρχει· συνεπῶς δὲ αἱ ἀσθένειαι ἀπασαὶ δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας :

1ον *Εἰς φλογώσεις, χαρακτηριζόμενας ἐκ λίαν μεγάλης δραστικότητος, ἐξ ὑπερβολῆς τῶν ὀργανικῶν λειτουργιῶν.*

2ον *Εἰς παθήσεις ἀτονικὰς ἢ παραλυτικὰς, χαρακτηριζόμενας ἐξ ἐλαττώσεως ἢ ἀνατροπῆς τῶν ὀργανικῶν λειτουργιῶν.*

Ὄταν λ. χ. τὸ ὄργανον τοῦ στομάχου ὑπερερεθισθῇ, αἱ συστολαὶ καθίστανται ταχύτεραι, ὁ γαστρικὸς χυμὸς καὶ ἡ στομαχικὴ βλέννα ἀφθονώτεροι παρὰ τὸ σῆθητες, ἢ δ' ἀφθονία αὕτη δίδει αἰτίαν εἰς ἀναγωγὰς βλεννωδῶν εἰδῶν καὶ ἐμέτους. Ἐπέρχονται τότε *κακοστομαχίαι, σπασμοί, σπασμωδικοὶ νυγμοί, αἰφνίδιος πείνα, γαστραλγία, γαστροίτις, ἔλκωσις.* Ὄταν ἀπεναντίας ἡ ἐνέργεια μειωθῇ λίαν, τότε ὁ γαστρικὸς χυμὸς δὲν περιέχει πλέον ἅπαντα τὰ χρειώδη πρὸς τὴν χώνευσιν στοιχεῖα· συνεπῶς αἱ συστολαὶ χαλαροῦνται, αἱ τροφαὶ χρονίζουσιν ἐν τῷ στομάχῳ, διαλύονται ἐν αὐτῷ, παράγουσιν ἀέρια προξενούντα *πυνιμονίην, ἐρυγὰς, ναυτίαν, ἐρευγμούς.* Ὁ πᾶσων αἰσθάνεται *στενοχωρίαν, βάρος, ἀνορεξίαν*· ἐπέρχονται δὲ *τυμπανίτις, δυσπεψία, γαστρικὰ ἐμφράξεις.*

Ἐκ τούτων δῆλον γίνεται ὅτι ἐὰν κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐπιφέρωμεν τὴν καταπράυνσιν, πρὸς μείωσιν αὐτῆς τῆς ἐκρύθμου δραστικότητος, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, τὴν διέγερσιν, πρὸς ἐπαύξησιν τῆς

δραστικότητος. τότε ἐπαναφέρωμεν τὴν ἰσορροπίαν, ἣτις ἀποκαθίστησι τὴν ὑγίαν.

Πολλάκις οἱ ἰατροὶ παρατηροῦσιν ὅτι ὄργανόν τι λειτουργεῖ διὰ τινος ἐκρύθμου δραστικότητος, ἐνῶ αἱ λειτουργίαι ἄλλου τινὸς πλείον ἐκρυμένον, ἐλαττοῦνται ἢ ἐκμηδενίζονται· ἄλλοτε πάλιν ὅταν ἡμισθεσθῇ ἢ καταστραφῇ ἐν μέρει ὄργανόν τι (κατὰ τὰς διαστροφὰς τῶν ὀργάνων, τὰς σκληρύνσεις, τὴν φθίσιν, κατὰ τινὰς ἄλλας νευρικὰς παθήσεις ἀνεξηγήτους, οἶαι: ἡ ἐπιληψία, ὁ ὑστερισμός, ἡ χορεία), παρατηροῦσι, λέγω, διαστροφὴν τινὰ λειτουργικὴν, ὅτι δηλ. ἡ αὐτὴ λειτουργία ὅτε μὲν παρουσιάζει αὐξήσιν, κατὰ τινὰ χρονικὰ διαλείμματα, ὅτε δὲ μείωσιν τῆς τακτικῆς δραστικότητος.

Κατὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις ἡ θεραπευτικὴ μέθοδος τοῦ κλασικοῦ ἱατροῦ περιέρχεται εἰς βᾶσανον, εἰς δοκιμασίαν, ἐνῶ ὁ μαγνητιστὴς γινώσκει ποῦ νὰ πατήσῃ.

Ὁ μεταλλικὸς μαγνητισμὸς εἶναι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ὁ κανὼν, ὁ γνώμων τῶν λειτουργιῶν. Εἶναι δύναμις ἰσορροπιζούσα, ἀνάλογος πρὸς τὸ στοιχεῖον, τὸ διατηροῦν ἐν ἡμῖν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑγίαν, μὴ συνεπιφέρουσα δὲ τοὺς οὖς κινδύνους ἢ φαρμακευτικὴ ἱατρικὴ. Πιθανὸν ἐξ ἀγνοίας νὰ ἐπενεχθῇ διὰ τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ καταπράυνσις λ. χ. ὅτε ἦτο ἀνάγκη διεγέρσεως, νὰ συμβῇ δὲ καὶ τὸ ἀντίστροφον. Ἄλλὰ καὶ τότε ὁ ἀσθενὴς δὲν ὑποφέρει ἢ πρόσκαιρον στενοχωρίαν, παρερχομένην καὶ αὐτὴν ταχέως διὰ τῆς ἐπενεργείας τῆς ἀντιστρόφου μεθόδου. Ἐκτὸς τούτου ὁ πόνος παρέρχεται ἐπίσης κατὰ τὴν διέγερσιν καὶ τὴν καταπράυνσιν, ἐνεκα τῆς ἀναισθησίας ἣτις διαδέχεται τὴν ὑπεραισθησίαν.

« Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, γράφει ἡ παρισινὴ «Ἐφημερίς τοῦ Μαγνητισμοῦ» τοῦ Ἰουλίου 1890, αἱ νευρικαὶ ἀσθένειαι, αἱ ὀργανικαὶ διαταράξεις, αἱ κακοδιαθεσίαι πάσης φύσεως, θεραπεύονται ταχέως διὰ τῆς μεταλλικῆς μαγνητικῆς ἱατρικῆς. Ἄλλὰ προκειμένου περὶ σοβαροτέρων ἀσθενειῶν οἶαι: καρκίνος, οἰδήματα, ἀνευρισμοί, σκληρύνσεις τῶν οἰδημάτων, λειτουργικαὶ διαστροφαί, ἀγκυλώσεις, ἡμιπληγίαι, κινητικὴ ἀταξία, μαλάκυνσις τοῦ ἐγκεφάλου ἢ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, δὲν πρέπει τις νὰ ἐλπίζῃ τελείαν θεραπείαν διὰ τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ, καίτοι δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται πάντοτε βελτίωσις τοῦ πάθους καὶ ἀνακούφισις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τῶν ἀλγηδόνων.

« Τὰς τοιαύτας ἀσθενείας, τὰς παρὰ τῆς κλασικῆς ἱατρικῆς θεωρου-

μένας ἀνιάτους, δύναται νὰ θεραπεύσῃ ἐντελῶς ὁ ζωϊκὸς ἢ μᾶλλον ὁ ἀνθρώπινος μαγνητισμὸς, καθὰ τυγχάνων πολλῶ ζωογονώτερος, πολ-
λῶ δραστικότερος τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ.

«Γενικῶς πιστεύεται ὅτι ὁ μαγνητισμὸς ἐπενεργεῖ μόνον ἐπὶ τῶν νευρικῶν ἀσθενειῶν. Πλάνη τοῦτο. Κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ὑπνωτισμοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως πάσης ὑποβολικῆς ἐνεργείας (suggestion), ὁ μαγνητισμὸς εἶναι στοιχεῖον ζωϊκόν, συντελοῦν εἰς τὰς θεραπευτικὰς φυσικὰς δυνά-
μεις, θεραπευτικόν· ἡ δὲ δραστικότης αὐτοῦ ἀναφαίνεται μᾶλλον εἰς τὰς ὀργανικὰς ἀσθενείας ἢ τὰς νευροπαθείας.»

Ἐπάρχει ἐν Παρισίοις ἡ «Société Magnétique de France» (1) διατηροῦσα τὸ «Institut Magnétique» 23 Rue Saint-Merri, ἐν ᾧ διδάσκεται δωρεὰν ἡ Μαγνητικὴ καὶ Μαγνητιστικὴ θεραπεία. Ἐκτὸς τούτου ἡ Ἑταιρία αὕτη ἱδρυσε καὶ νοσοκομεῖον ἐν ᾧ θεραπεύονται, δωρεὰν ὡσαύτως, παντὸς εἶδους νόσοι, καὶ αὐταὶ αἱ ὑπὸ τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς θεωρούμεναι ἀνιάτοι, ἄνευ φαρμάκων.

Κατὰ τὴν περυσινὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἰνστιτούτου τούτου, ἀναφέρεται ἐν τῇ λογοδοσίᾳ κατ' ὄνομα καὶ λεπτομερῶς ὅτι ἐν τῇ κλινικῇ του ἐθε-
ραπεύθησαν καὶ 17 ἔτι νόσοι θεωρούμεναι ἀνιάτοι διὰ τῶν συνήθων μέσων τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς ἕτερα Ἰνστιτούτα καὶ νοσοκομεῖα ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐν οἷς θεραπεύονται οἱ ἀσθενεῖς διὰ τῆς ἀπλου-
στάτης μαγνητιστικῆς μεθόδου, ἄνευ τῶν ἐν χρήσει τῆς κλασικῆς θερα-
πευτικῆς φαρμάκων, ἄτινα, καὶ θεραπεύοντα τὴν ἀσθένειαν, ἐπαφίνουσι οὐχ ἤττον ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ δυσάρεστα ἀποτελέσματα.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΝ

Πολλὰ παρισινὰ Στοὰὶ (Loges) προτίθενται νὰ συγχωνευθῶσι καὶ ἰδρῦσωσιν ἐν εἰδικόν συνεργεῖον ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον:
« Le Reveil initiatique » (Ἡ Μυσταγωγικὴ ἐξέγερσις).

Θὰ δοθῇ οὕτω νέα ὄθησις εἰς τὴν πρὸ διετίας ἐγκαινισθεῖσαν κί-

(1) Ἀριθμοῦσα ἤδη 171 μέλη, ἐξ ὧν τὰ 30 ἐκ τῶν κλασικῶν ἰατρῶν.

νησιν παρὰ τοῦ Μασ.·. Συλλόγου τῶν μυσταγωγικῶν σπουδῶν καὶ
L.·. Travail et Vrais Amis Fidèles.

Ἡ κίνησις αὕτη τοιαύτης σπουδαιότητος τυγχάνει, ὥστε δυνατόν
νὰ καταστῇ ἀφετηρία τελείας μεταβολῆς ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ Μα-
σωνίᾳ.

Ἐπὶ αὐτὴν τὴν ἔποψιν χρυστάμεθα θετικῶς εἰς ἀληθῆ μυστα-
γωγικὴν ἐξέγερσιν.

Οἱ Τέκτονες ἐξέρχονται τῆς νάρκης τῆς routinière ἀγνοίας καὶ
διανοίγουσιν ἐν τέλει τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ φῶς τῆς κατὰ παράδο-
σιν ἐπιστήμης, ἧς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐτύγχανον θεματοφύλακες ἀσυν-
αισθήτως. Τοῦ λοιποῦ πειρῶνται νὰ ἐπιληφθῶσι σπουδαίως τῆς τε-
κτονικῆς μυσταγωγίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μορφώσωσι πράγματι
μύστας καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

Δὲν πρόκειται τῶντι νὰ διδάσκωσι μόνον τὴν θεωρίαν τῆς μυ-
σταγωγίας. Τὸ πρακτικὸν πρὸ πάντων ἐνδιαφέρει τοὺς Τέκτονας. Δὲν
εἶνε πλέον αὐτοὶ ἄνθρωποι θέλοντες νὰ χάνωνται ἑκουσίως εἰς τὰ νέφη
τῆς μεταφυσικῆς θεωρίας. Εἶνε ἐργάται, κτίσται ἐνεργητικοί, ἔχον-
τες ἀείποτε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀληθῆ πραγματοποίησιν τοῦ ἰδεώδους αὐτῶν.

Τούτου ἕνεκα μέγιστον ἐνδιαφέρον ἐνέχει ἡ ἀπόπειρα τῆς μυστα-
γωγικῆς ἀναγεννήσεως, ἧτις εἶνε ἡδὴ ὁ σκοπὸς τῆς M.·. A.·.

Ἄν ἡ ἀπόπειρα αὕτη τελεσφορήσῃ, θὰ ὦσιν αἱ συνέπειαι πολυά-
ριθμοι.

Ἄλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ παράσχωμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου
ὑποσχέσεις, ἅς αἱ περιστάσεις μόνον δύνανται νὰ ἐπιτελέσωσι. Δὲν
ἀνήκει ἡμῖν νὰ προδικάσωμεν τὸ μέλλον. Οἱ Τέκτονες διατηροῦσι
σιγὴν ἐπὶ τῶν κρυφίων αὐτῶν ὀνείρων, διότι γινώσκουσι καλῶς ὅτι,
αὐτῶν διατελούντων πιστῶν εἰς τὸ γνωμικόν των: Ἐργάζεσθαι καὶ
σιγᾶν, τὰ πράγματα ἀναδέχονται νὰ ὁμιλήσῃσιν ἀντ' αὐτῶν καὶ νὰ
διακηρύξωσι, πολλῶ κάλλιον παρ' ὅπως αὐτοὶ θὰ ἠδύναντο νὰ τὸ
πράξωσι, τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα τῆς ἐνδελχοῦς καὶ ἀκα-
μάτου ἐνεργητικότητος αὐτῶν.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1890.

OSWALD WIRTH.

Μέλος τοῦ Μασ.·. Συλλόγου τῶν Μυσταγωγικῶν Σπουδῶν.

ΠΕΡΙ ΣΟΛΟΜΟΝΙΚΗΣ

Ἐκ τῶν ἐξῆς ἀποσπασμάτων δύναται τις νὰ σχηματίσῃ ιδέαν τῶν μαγικῶν βιβλίων, νῶν λεγομένων σολομονικῶν (grimoire).

Ἴδου ἐν πρώτοις τί συνέβη εἰς τὸν Eliphaz Levi (1) καὶ πῶς οὗτος διηγεῖται τὸ τοιοῦτο ἐν τῷ συγγράμματι του La Clef des Grands Mystères (ἡ κλεῖς τῶν Μεγάλων Μυστηρίων).

Ἡμέραν τινὰ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Ἐλιφας Λέβη ἐργάτης τις ὑψηλοῦ ἀναστήματος, πεντηκοντούτης τὴν ἡλικίαν, προσβλέπων κατὰ πρόσωπον καὶ ὁμιλῶν πολὺ λογικά. Ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐπισκέψεώς του ἀπήντησε: «Θὰ τὴν εἰξεύρετε βέβαια· ἔρχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοι δώσητε ὅ,τι ἔχασα.»

«Ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν, ὅπως ὤμεν εἰλικρινεῖς, ὅτι (ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ) ὁ Ἐλιφας οὐδὲν ἐγίνωσκεν ἀναφορικῶς τοῦ ἐπισκέπτου τούτου, οὐδὲ περὶ τοῦ ἀπολεσθέντος πράγματος. Ἀπεκρίθη λοιπὸν: Μὲ νομίζετε πολὺ περισσότερον μάγον, παρ' ὅσον εἶμαι· ἀγνοῶ τίς εἴσθε καὶ τί ζητεῖτε· ἂν λοιπὸν νομίζητε ὅτι δύναμαι νὰ σᾶς φανῶ ὠφέλιμος κατὰ τι, πρέπει νὰ ἐκφρασθῆτε καὶ ὀρίσητε τὴν ἐρώτησίν σας.

— Καλὰ λοιπὸν! ἀφοῦ προσποιεῖσθε ὅτι δὲν ἐννοεῖτε, θὰ ἀγνωρίσητε ὅμως τοῦλάχιστον τοῦτο, εἶπε τότε ὁ ἀγνώστος ἀποσύρων τοῦ κολπου μικρὸν βιβλίον, μέλαν καὶ μεταχειρισμένον.

«Ἦτο ἡ σολομονικὴ τοῦ πάπα Ὠνορίου.

«Μίαν λέξιν περὶ αὐτοῦ τοῦ διαφημισμένου βιβλίου.

«Αὐτὸ τὸ μαγικὸν βιβλίον συνίσταται ἐκ μιᾶς ἀποκρύφου συνθέσεως τοῦ Ὠνορίου II πρὸς ἐπίκλησιν καὶ διεύθυνσιν τῶν πνευμάτων, πρὸς δὲ ἐκ τινῶν δεισιδαιμονικῶν συνταγῶν... Ἦτο τὸ ἐγχειρίδιον τῶν μοχθηρῶν ἱερέων, τῶν διενεργούντων τὴν μαύρην μαγείαν κατὰ τὰς θλιβερωτέρας περιόδους τοῦ μεσαίου αἰῶνος. Ἐνυπάρχουσιν ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ τελέσματα αἱματηρά, συναρμολογημένα διὰ τῆς βεβηλώσεως τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καὶ τῶν ἀφιερωμάτων, τύποι διὰ τὴν γοητείαν καὶ τὴν βασκανίαν, εἶτα μέθοδοί τινες, ἅς μόνον ἡ μωρία δύ-

(1) Ψευδώνυμον τοῦ ἀββᾶ Κωνσταντῆ.

ναται νὰ παραδεχθῆ καὶ ἡ δολερότης νὰ συμβουλευθῆ. Τέλος εἶνε βιβλίον πλήρες εἰς τὸ εἶδος του, τούτου δ' ἕνεκα ἐγένετο σπάνιον ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις, ἀγοραζόμενον παρὰ τῶν ἐραστῶν αὐτοῦ πολὺ ἀκριβᾶ.

— Ἀγαπητὴ κύριε, εἶπεν ὁ ἐργάτης στεναζών, ἀπὸ δέκα ἐτῶν τῆς ἡλικίας μου δὲν ἔπαυσα καταγιγόμενος μὲ αὐτὸ καὶ συμμορφούμενος πρὸς ὅλας τὰς ὁδηγίας του. Διατί λοιπὸν οἱ πρότερον ἐπισκεπτόμενοι μ' ἐγκατέλιπον ἤδη; Ἐλί, Ἐλί, Λαμμά...

— Στάσου! ἐφώνησεν ὁ Ἐλιφας· μὴ παρῶδει τὰς τρομερωτέρας λέξεις μιᾶς ἀγωνίας ἃς ποτε ἤκουσεν ὁ κόσμος! Ποῖα ὄντα σ' ἐπισκέπτοντο δυνάμει τοῦ φρικώδους τούτου βιβλίου; Τὰ γνωρίζεις; Τοῖς ὑπεσχέθης τίποτε; Ὑπέγραψες καμμίαν συντροφίαν μὲ αὐτὰ;

— Ὁχι, ἀπεκρίθη ὁ κάτοχος τῆς σολομονικῆς· δὲν τὰ γνωρίζω, οὐδ' ἀνέλαθα καμμίαν ὑποχρέωσιν. Εἰξεύρω μόνον ὅτι μεταξύ αὐτῶν οἱ ἀρχηγοὶ εἶνε καλοὶ, ἐκ τῶν δευτερευόντων ἄλλοι καλοὶ καὶ ἄλλοι κακοὶ, οἱ δὲ κατώτεροι εἶνε κακοὶ, ἀλλ' ὅχι τυφλῶς καὶ οὗτοι καὶ χωρὶς νὰ δύνανται νὰ πράξωσι τὸ καλλίτερον. Ἐκεῖνο ὅπερ ἐπεκαλούμην καὶ ὅπερ πολλάκις μοι ἐνεφανίσθη, ἀνήκει εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἱεραρχίαν, διότι ἦτο ὠραίου ἤθους, καλῶς ἐνδεδυμένον καὶ μοι ἔδιδεν ἀείποτε εὐνοϊκὰς ἀπαντήσεις. Ἀλλ' ἔχασα ἐν φύλλον τοῦ μαγικοῦ βιβλίου μου, τὸ πρῶτον, τὸ σπουδαιότερον, τὸ φέρον τὴν αὐτογράφον ὑπογραφήν τοῦ πνεύματος, καὶ ἔκτοτε δὲν ἐμφανίζεται πλέον ὁσάκις τὸ ἐπικαλεσθῶ. Εἶμαι ἀπολωλός. Εἶμαι ὡς ὁ Ἰώβ, μὴ ἔχων πλέον οὔτε δύναμιν οὔτε θάρρος. Ὡ! διδάσκαλε, σᾶς ἐξορκίζω, σεῖς ὅστις διὰ μιᾶς μόνης λέξεως, δι' ἐνὸς σημείου δύνασθε νὰ βιάσητε τὰ πνεύματα εἰς ὑπακοήν, λάβετε οἶκτον δι' ἐμὲ καὶ ἀποδώσατέ μοι ὅτι ἔχασα!

— Δός μοι τὸ βιβλίον σου, εἶπεν ὁ Ἐλιφας.

Πῶς ἀπεκάλεις τὸ πνεῦμα τὸ ὑποῖον σοὶ ἐνεφανίζετο;

— Τὸ ἀπεκάλουν Ἀδοναί.

— Καὶ εἰς ποίαν γλῶσσαν ἦτο ἡ ὑπογραφή του;

— Τὸ ἀγνοῶ, ἀλλ' ὑποθέτω νὰ ἦτο εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν.

— Ἴδου, εἶπεν ὁ καθηγητὴς τῆς ὑψηλῆς μαγείας, ἀφοῦ ἔγραψε δύο λέξεις ἑβραϊκὰς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Ἴδου δύο ὑπογραφαὶ ἅς τὰ πνεύματα τοῦ σκότους οὐδέποτε θὰ παραβιάσουν. Ὑπαγε εἰς εἰρήνην· κοιμοῦ. καλὰ καὶ μὴ ἐπικαλοῦ πλέον τὰ φαντάσματα.

Ὁ ἐργάτης ἀπῆλθε.

Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἐπανῆλθε πρὸς τὸν ἐπιστήμονα.

— Μοὶ ἀπέδωκας τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ζωὴν, τῷ εἶπε· ἡ ἰσχύς μοι ἐπανῆλθεν ἐν μέρει· δύναμαι ἤδη διὰ τῶν δοθεισῶν μοι ὑπογραφῶν ν' ἀνακουφίζω τοὺς πάσχοντας, ν' ἀπαλλάττω τοὺς κατεχομένους· ἀλλ' ἐκείνου, δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἴδω, καὶ ἐνώσω δὲν τὸν ἴδω, θὰ θλίβωμαι μέχρι θανάτου. Ἄλλοτε ἦτο ἀείποτε πλησίον μου· μὲ ἤγχιζεν ἐνίοτε, μ' ἐξύπνα τὴν νύκτα ἵνα μοι εἶπη, ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ μάθω. Διδάσκαλε σᾶς παρακαλῶ ἐνεργήσατε ὅπως τὸν ἴδω . . .

— Μὰ ποῖον;

— Τὸν ἄδοναί.

— Ἐεῦρεῖς ποῖος εἶνε ὁ Ἄδοναί;

— Ὅχι, ἀλλ' ἤθελον νὰ τὸν ἐπανέβλεπον.

— Ὁ Ἄδοναί εἶνε ἀόρατος.

— Τὸν εἶδον.

— Εἶνε ἄμορφος.

— Τὸν ἐψηλάφησα.

— Εἶνε ἄπειρος.

— Εἶνε ἐπάνω κάτω τοῦ ἀναστήματός μου.

— Οἱ προφῆται λέγουσιν ὅτι ἡ ἄκρα τοῦ ἐνδύματός του ἀπ' Ἄνατολῶν μέχρι Δυσμῶν σαρώνει τὰ ἄστρα τῆς πρωΐας.

— Εἶχεν ἐπενδύτην πολὺ καθαρὸν καὶ ἐνδύματα πολὺ λευκά.

— Ἡ Γραφή λέγει ἔτι ὅτι δὲν δύναται τις νὰ τὸν ἴδῃ χωρὶς ν' ἀποθάνῃ.

— Εἶχε φαιδρὸν τὸ πρόσωπον.

— Ἄλλὰ τί ἐπραττες, πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῶν τῶν ἐμφανίσεων;

— Μὰ ἐπραττον ὅτι εἶνε σημειωμένον ἐν τῷ μεγάλῳ μαγικῷ βιβλίῳ.

— Μὰ τί λοιπόν; Καὶ τὴν αἵματηρὰν θυσίαν;

— Βέβαια.

— Ἄθλιε! ἀλλὰ ποῖον ἦτο τὸ θῦμα;

Εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν, ὁ ἐργάτης ἀνεσκίρτησεν, ὠχρίασε, τὸ βλέμμα του διατεράχθη.

— Ἐεῦρεῖς, διδάσκαλε, κάλλιον ἐμοῦ τί τρέχει, εἶπε ταπεινῶς καὶ χαμηλοφώνως. ὦ! μ' ἐκόστισε πολὺ πρὸ πάντων τὴν πρώτην φοράν, νὰ κόψω δ' ἄ τῆς μαγικῆς μαχαίρας καὶ δι' ἐνός καὶ μόνου

κυπήματος τὸν λαιμὸν αὐτοῦ τοῦ ἀθῶου πλάσματος! Μίαν νύκτα ἀφοῦ ἀπετελείωσα τὰ ἐναγίσματα, ἐκάθησα ἐν τῷ κύκλῳ ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας μου καὶ τὸ θῦμα εἶχεν ἤδη κατακαῆ ἐπὶ μεγάλης τινὸς πυρᾶς ἐκ ξύλων κυπαρίσσου καὶ aulne. . . Αἶφνης πλησίον μου. . . τὸ ἐπανεῖδον ἢ μᾶλλον τὸ ἠσθάνθην διαβαῖνον. . . Ἦκουσα μίαν σπαρακτικὴν οἰμωγὴν. . . ἠδύνατό τις νὰ εἶπη ὅτι ἔκλαιε, καὶ ἔκτοτε ἐνομιζον ὅτι πάντοτε τὸ ἤκουον.

Ὁ Ἐλιφας, ἐγερθεὶς βιαίως, ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν διαλεγόμενον. Μῆτοι εἶχεν ἐνώπιόν του ἐπικίνδυνόν τινα τρελλόν, ἱκανὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς φρικαλεότητας τοῦ seigneur de Retz; Καὶ ὅμως τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐφαίνετο γλυκὺ, χρηστόν. Ὅχι· δὲν ἦτο δυνατὸν τοιοῦτό τι.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων αὐτὸ τὸ θῦμα. . . εἶπε καθαρὰ τί ἦτο. Ὑποθέτεις ὅτι τὸ εἰξεύρω ἤδη, καὶ ἴσως νὰ τὸ εἰξεύρω, ἀλλ' ἔχω τοὺς λόγους μου διὰ νὰ θέλω νὰ μοὶ τὸ εἶπῃς.

— Ἦτο, κατὰ τὸ μαγικὸν τυπικόν, ἐν ἐρίφιον ἐνός ἔτους, παρθένον καὶ ἄνευ ἐλαττώματος.

— Ἐν ἀληθῆς ἐρίφιον;

— Βέβαια. Πιστεύσατε ὅτι δὲν ἦτο οὔτε ἄθυρμά τι παιδικόν, οὔτε ζῶον ταριχευμένον.

α Ὁ Ἐλιφας ἀνέπνευσε. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶπεν ἐν διανοίᾳ· αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος δὲν εἶνε γόης διὰ καύσιμον. Ἀγνοεῖ ὅτι οἱ ἀποτρόπαιοι συντάκται τῶν σολομονικῶν, ὅτε ὠμίλουν περὶ ἐρίφιου παρθένου, ὑπεννόουν μικρὸν παιδίον (1).

— Καλὰ, εἶπε τότε εἰς τὸν ἐργάτην, δός μοι λεπτομερείας τῶν ὀπτασιῶν σου· ὅτι μοι διηγῆσαι μ' ἐνδιαφέρει πολὺ.

α Ὁ γόης, διότι πρέπει νὰ τὸν ἀποκαλέσωμεν διὰ τοῦ ὀνόματός του, ὁ γόης τῷ διηγήθη τότε σειρὰν ὅλην ἐκτάκτων συμβάντων — ὧν μάρτυρες ἦσαν δύο οἰκογένειαι — καὶ ὁμοιοζόντων πρὸς τὰ φαινόμενα τοῦ Χώμ: χεῖρες ἐξερχόμεναι τῶν τοίχων, μετατοπίσεις ἐπιπλῶν, ὀπτασίαι φωσφορικαί. . . Μίαν ἡμέραν ὁ τολμητίας δόκιμος μάγος εἶχεν ἀποτολμήσει νὰ ἐπικαλεσθῆ τὸν Ἀσταράθ καὶ εἶδε τὴν

(1) Ὑποβάλλομεν ταῦτα ὑπὸ τὴν μελέτην τῆς ἐν Πειραιεὶ κυρίας Μαρίας Μηχανίδου τῆς δημοσιευσάσης τὸ δράμα ἢ «Ἀνθρωποκτονία παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις».

ἐμφάνισιν ἐνός γιγαντιαίου τέρατος, ἔχοντος σῶμα χοίρου καὶ κεφαλὴν κολοσσαίου βοός. Ἄλλ' ὅλα ταῦτα τὰ διηγεῖτο μετὰ τοιοῦτου τόνου ἀληθείας, μετὰ τοιαύτης βεβαιότητος ὅτι τὰ εἶδε, ὥστε ν' ἀποκλείωσι πᾶν εἶδος ἀμφιβολίας περὶ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς πεποιθήσεως τοῦ διηγουμένου.

« Ὁ Ἐλιφας, ὅστις τυγχάνει ἐρασιτέχνης ἐν μαγίᾳ, ἔμεινεν ἐκπληκτος ἐπὶ τῷ τοιοῦτῳ εὐρήματι. Κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, εἰς ἀληθῆς γόνης τοῦ μεσαιῶνος, εἰς γόνης αὐτοφυῆς, ἀνεπιτήδευτος, πεποιθώς! Εἰς γόνης ἰδὼν τὸν Σαταναῖ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδοκαί, τὸν Σαταναῖ ἐν ἀστυκῇ περιβολῇ, τὸν Ἀσταρώθ ὑπὸ τὸ διαβολικὸν σχῆμα! ὅποιον ἀντικείμενον τέχνης! ὅποιος ἀρχαιολογικὸς θησαυρός!

— Φίλε μου, εἶπεν εἰς τὸν νέον μαθητὴν, θά σέ βοηθήσω νὰ ἐπανεύρης ὅ,τι, ὡς λέγεις, ἔχασες. Λάβε αὐτὸ τὸ βιβλίον, τήρησον τὰς τυπικὰς ὁδηγίας καὶ ἐπάνελθε μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας.

« Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας, νέα συνεδρία, καθ' ἣν ὁ ἐργάτης λέγει ὅτι ἐφεῦρε μηχανὴν τινὰ σωστικὴν μεγάλης χρησιμότητος ἐν τῷ ναυτικῷ. — Ἡ μηχανὴ εἶνε ἐντελῶς κατηρτισμένη ἐν μόνον πράγμα ἑλλεῖπει. . . ὑπάρχει ἀδιόρατόν τι ἐλάττωμα ἐν τῇ κινήσει, ἔνεκα τοῦ ὁποίου δὲν ἐργάζεται. Ποῖον ἄρα γε αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα; Τὸ πονηρὸν μόνον πνεῦμα δύναται νὰ τὸ εἴπῃ. Πρέπει λοιπὸν ἀφεύκτως νὰ τὸ ἐπικαλεσθῶμεν! . . .

— Πρόσεξον καλῶς, εἶπεν ὁ Ἐλιφας· λέγε μᾶλλον ἐν διαστήματι ἐννέα ἡμερῶν αὐτὴν τὴν καθβαλιστικὴν ἐπίκλησιν (καὶ ἐπέδωκεν αὐτῷ ἐν φύλλον χειρόγραφον). Ἄρχισε αὐτὴν τὴν ἐσπέραν καὶ ἔλα αὔριον νὰ μοι εἴπῃς τί εἶδες, διότι αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ ἔχῃς δῆλωσιν τινὰ.

« Τὴν ἐπαύριον δὲν ἔλλειψεν ὁ ἄνθρωπός μας ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν.

— Ἡγέρθη ἀίφνης, εἶπε, περὶ τὴν μίαν ὥραν τῆς πρωΐας. Εἶδον ἔμπροσθεν τῆς κλίνης μου μέγα φῶς καὶ ἐν αὐτῷ βραχίονα σκοτεινὸν διερχόμενον καὶ ἐπανερχόμενον ἔμπροσθέν μου, ἵνα οἰονεῖ μὲ μαγνητίση. Ἐπανακοιμήθη καὶ μετὰ τινὰς στιγμὰς ἐξυπνήσας πάλιν, εἶδον τὸ ἴδιον φῶς, ἀλλ' εἰς ἄλλο μέρος· εἶχε περάσει ἐξ ἀριστέρων εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εἰς τὸ λαμπρὸν βάθος διέκρινα τὴν σκιαγραφίαν ἐνός ἀνθρώπου, ἐσταυρωμένης ἔχοντος τὰς χεῖρας καὶ προσβλήποντός με.

— Πῶς ἦτο αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

— Τοῦ ἀναστήματός σας περίπου καὶ τῆς εὐτραφείας σας.

— Καλὰ· πήγαινε καὶ ἐξακολούθει νὰ πράττῃς ὅ,τι σοι εἶπον.

« Μετὰ ἐννέα ἡμέρας νέα ἐπίσκεψις τοῦ μαθητευομένου· ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν ἦτο ὅλος χαρὰ καὶ σπεύδων. Μακρόθεν ἀκόμη ἐφώνησε πρὸς τὸν Ἐλιφας.

— Εὐχαριστῶ, διδάσκαλε· ἡ μηχανὴ ἐργάζεται· ἄνθρωποι, εὖς δὲν ἐγνώριζον, προσῆλθον καὶ ἔθεσαν εἰς τὴν διαθέσιν μου τὰ ἀναγκαιοῦντα κεφάλαια πρὸς ἀποπερατώσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς μου· ἀνεῦρον τὴν ἡσυχίαν τοῦ ὑπυοῦ· καὶ ὅλα ταῦτα χάρις εἰς τὴν ἰσχύν σου.

— Εἰπέ μᾶλλον χάρις εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐπέθειάν σου. καὶ τῶρα adieu, πρέπει νὰ ἐργασθῶ. . . Μὰ τί! Διατί αὐτὸ τὸ παρακλητικὸν πάλιν ὕφος, τί με θέλεις;

— ὦ! ἐὰν ἤθελες! . . .

— Τί; δὲν ἐπέτυχες ὅ,τι ἐπεθύμεις καὶ πλέον τουτου μάλιστα, ἀφοῦ δὲν μοι εἶχες ὀμιλήσει περὶ χρημάτων;

— Ναι, βεβαίαι, εἶπεν ὁ ἄλλος στεναζῶν, ἀλλ' ἤθελον νὰ τὸν ἐπανίδω!

— Ἀδιόρθωτος! εἶπεν ὁ Ἐλιφας.

« Μετὰ τινὰς ἐβδομάδας ὁ καθηγητὴς τῆς ὑψηλῆς μαγειρίας ἀφυπνίσθη περὶ τὰς δύο τῆς πρωΐας ὑπὸ τινος σφοδροῦ πόνου τῆς κεφαλῆς. Ἐφοβήθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐγκεφαλικὴν συμφορῆσιν. Ἐσηκώθη, ἤναψε τὸ φῶς, ἤνοιξε τὸ παράθυρον, ἔκαμε περίπατον ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ, εἶτα καθησυχάσας ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ δροσεροῦ ἀέρος τῆς πρωΐας, κατεκλίθη πάλιν καὶ ἐκοιμήθη βαθύως. Τῷ ἐπῆλθε τότε ἐφιάλτης· εἶδεν, ἐν φαινομενικῇ τρομερᾷ πραγματικότητι, τὸν γίγαντα μετὰ βοῶδους ἀσάρκου κεφαλῆς, περὶ οὗ τῷ εἶχεν ὀμιλήσει ὁ μηχανικὸς ἐργάτης. Αὐτὸ τὸ τέρας τὸν κατεδίωκε καὶ ἐπάλασε μετ' αὐτοῦ. Ὅτε ἀφυπνίσθη ἦτο ἤδη ἡμέρα καὶ ἔκρουε κάποιος τὴν θύραν· ὁ Ἐλιφας ἐγείρεται καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν· ἦτο ὁ ἐργάτης.

— Διδάσκαλε, εἶπεν εἰσερχόμενος μετὰ σπουδῆς καὶ ἤθους περιφόβου, πῶς εἴσθε;

— Πολὺ καλὰ ἀπεκρίθη ὁ Ἐλιφας.

— Ἄλλ' αὐτὴν τὴν νύκτα εἰς τὰς δύο τῆς πρωΐας δὲν διετρέξατε κανένα κίνδυνον;

« Ὁ Ἐλιφας δὲν ἠννόησε· δὲν ἐνεθυμεῖτο πλέον τὴν ἀδιαθεσίαν τῆς νυκτός.

— Κίνδυνον; εἶπεν ὄχι, τοῦλάχιστον δὲν γνωρίζω τοιοῦτόν τινα.

— Δὲν προσεβλήθητε παρά τινος θηριώδους φαντάσματος προσπαθήσαντος νὰ σᾶς πνίξῃ; Δὲν ὑπεφέρατε;

« Ὁ Ἑλιφας ἐνεθυμήθη τότε.

— Ναί, εἶπεν, ἀληθῶς ἔσχον ἀρχὴν τινα ἀποπληξίας καὶ τρομερόν τι ἐνύπνιον. Ἀλλὰ πῶς εἰξέυρεις τοῦτο;

— Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἀόρατος χεὶρ μ' ἐκτύπησε τραχέως ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ μετ' ἀφύπνισεν. Ὠνειρευόμην δὲ τότε ὅτι σὲ ἔβλεπον πιασμένον καὶ παλαιόντά μετὰ τοῦ Ἀσταρώθ. Ἀνεκάθησα καὶ μία φωνὴ μοὶ εἶπεν εἰς τὸ οὖς: Σήκω σπεῦσον εἰς βοήθειαν τοῦ διδασκάλου σου· διατρέχει κίνδυνον. Ἠγέρθη ἐν σπουδῇ. Ἀλλ' ἐν πρώτοις ποῦ νὰ τρέξω; Ποῖος κίνδυνος νὰ σᾶς ἐπαπειλεῖ; Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ ἄλλοθι; Ἡ φωνὴ δὲν εἶπε τίποτε περὶ αὐτῶν. Ἀπεφάσισα ν' ἀναμείνω τὴν πρωΐαν καὶ ἰδοὺ ἔσπευσα τώρα.

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου, εἶπεν ὁ διδάσκαλος τῆς Μαγείας, τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα· ὁ Ἀσταρώθ εἶνε φορτικός βωμολόχος καὶ εἶχον τὴν νύκτα ταύτην ὀλίγην συρροὴν αἵματος εἰς τὴν κεφαλὴν. Τώρα ἔχω κάλλιστα. Ἡσύχει λοιπὸν καὶ ἐπάνελθε εἰς τὴν ἐργασίαν σου, . .

(Ἐπεται συνέχεια)

Ο ΠΙΚΜΑΝΝ ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ (1)

καὶ

Ἡ τοῦ Λομβρόζου γνώμη περὶ τῆς Νοογνωμοσύνης τοῦ Πίκμανν.

Ὁ διάσημος νοογνώμων (liseur de pensées) Pickmann ἐπεσκέφθη ἐσχάτως ἀπάσας τὰς πρωτίστας πόλεις τῆς Ἰταλίας ἰδίως δὲ τὸ Μιλάνον καὶ τὴν Ρώμην, παρέχων τὴν εὐκαιρίαν τοῦ πειραματι-

(1) Ἐκ τοῦ «Journal d' Etudes Psychologiques τοῦ Ἰουνίου 1890.

ζεσθαι δημοσίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν εἰς τοὺς ἰατρούς, τοὺς σοφοὺς, τοὺς δημοσιογράφους κλπ.

Ἄξιονημνόνευτος σὺν ἄλλαις εἶνε καὶ μία τοιαύτη συνεδρία γενομένη τῇ 2 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐν τοῖς γραφείοις τῆς ἐφημερίδος Il Secolo ἐν Μιλάνῳ, ἐνώπιον τῆς εὐγενοῦς κοινωνίας, ἥτις ἀνεγνώρισε καὶ διεκήρυξεν ὅτι «δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲ σκιά ἀγυρτικοῦ τεχνάσματος» καὶ — προσθέτει ἡ ἐφημερίς Il secolo — οἱ πειραματισμοὶ ἐπέτυχον εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἐκίνησαν βαθέως τὴν περιεργίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, προξενήσαντες μεγάλην τὴν ἐντύπωσιν καὶ παρ' αὐτοῖς ἔτι τοῖς σκεπτικοῖς.»

Ἐν τῇ Tribuna τῆς Ρώμης τῆς 9 Ἀπριλίου ὁ χρονογράφος Fabricius προβάλλει αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν: Πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν ἐπιστημονικῶς ἐκεῖνο ὅπερ εἶνε ἀπολύτως ἀποδεδειγμένον: ὅτι δηλ. ὁ Πίκμανν ἀναγινώσκει τὴν σκέψιν καθ' ὠρισμένας συνθήκας καὶ κατὰ χρονικὸν διάστημα προσδιορισμένον;

Ὁ διάσημος δὲ Λομβρόζος ἐσπούδασεν — ὑπὸ τὸν τίτλον ὑπνωτισμὸς — τὸν Πίκμανν, διακηρύξας αὐτὸν ἐν τέλει ὑποκείμενον εἰς «νευροπάθειαν καὶ ὑστερισμόν.»

Ὁ Φαβρίκιος ἀναφέρεται εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ τοῦ σοφοῦ, τοῦ παρατηρήσαντος ἄλλως τε μίαν ἀναλογίαν μεταξὺ τῆς καταστάσεως τοῦ νευρικοῦ ἐρεθισμοῦ (ὅστις χαρακτηρίζει τὰς περιόδους τῆς διαυγείας τοῦ ὑποκειμένου) καὶ μεταξὺ τῆς προκαλουμένης ὑπνοβασίας.

Μαντεύει τὰς σκέψεις κατὰ δύο τρόπους, λέγει ὁ Φαβρίκιος: ἄνευ οὐδεμιᾶς συγκοινωνίας μετὰ τοῦ πειραματιζομένου, ἢ προσψαύων αὐτὸν κατὰ τὸ ἰνίον. Αἱ δύο αὗται μέθοδοι, προσθέτει, ἔχουσι τὴν ἐξήγησιν των. Ἡ δευτέρα, ἥς χρῆσιν πειροῦσι πολλοὶ διάσημοι νοογνώμονες, ἐν οἷς καὶ ὁ Κούμπερλανδ, ἐξηγεῖται διὰ τοῦ λόγου ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ σκέψις ἄνευ κινήσεως καὶ ὅτι αἱ ἐλάχισται φυσικαὶ κινήσεις τοῦ λάρυγγος καὶ τῆς σιαγόνας (ἐνθα δυνάμεθα ν' ἀναγνωρίσωμεν ἑναρξίν τινα τοῦ λόγου) διακρίνονται παρὰ τοῦ ὑποκειμένου, διατελοῦντος τότε εἰς ὑπέρμετρον καὶ ἔκρυθμον νευρικὴν διέγερσιν. (1)

(1) Σ. Μ. Διὰ τῆς τοιαύτης διεγέρσεως πέρυσιν ἐνόμισε καὶ ὁ ἰατρὸς κ. Σ. Ἀποστολίδης ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὰ παρὰ τῇ ὑπηρετρίᾳ τοῦ κ. Πέρρου ἐκδηλωθέντα ὑπνωτιστικὰ φαινόμενα. Ἡ «χώρα» ὅμως ἀντέκρουσεν εὐστοχώ-
τατα καὶ πειστικώτατα τὴν ἀβάσιμον ταύτην γνώμην.

Ἄλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχει ἐπαφή τότε τὸ φαινόμενον καταπτᾶ ἔτι μᾶλλον δυτεπίλυτον.

Ἐν τοῖς ἐγκεφαλικαῖς κυττάραις, λέγει ὁ δὲ Λομβρόζος, ἔνθα ἀρχεται ἡ σκέψις, παρὰ εἶται κατὰ συνέχειαν μία ψυχικὴ κίνησις, ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐν ταῖς ἐπακροῖς ἴναις τῶν αἰσθητικῶν νεύρων παρκαγομένην. Αὐταὶ δ' αἰ κινήσεις διὰ τῶν ὀστών τῆς κεφαλῆς μεταδίδονται πρὸς τὰ ἔξω διὰ τοῦ ἀέρος, ὅπως ἀπκσαι αἱ ἄλλαι δονήσεις. Ὁ Πίκμανν ἀντιλαμβάνεται αὐτῶν τῶν δονήσεων κατ' ἐξαιρέσειν τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων, διότι οὗτος τυγχάνει ὑστερικός.

Ὁ Φαβρίκιος ὁμολογεῖ ὅτι αἱ ἐξηγήσεις αὐταὶ εἶνε δι' αὐτὸν ἀνεπαρκεῖς καὶ παραπέμπει τὸν ἀναγνώστην εἰς τοὺς κ. κ. Richet, Janet, d' Héricourt, κλπ.

Ἄλλὰ διατί ὁ Φαβρίκιος νὰ παραπέμπῃ τὸν ἀναγνώστην εἰς τοὺς ἀνωτέρω; Διότι καὶ διὰ τὸν Φαβρίκιον μία καὶ μόνη ἐπιστήμη ὑπάρχει, ἡ ἐπίσημος, ἡ ἀκαδημαϊκὴ ὅ,τι δ' αὕτη ἀποκλείει τοῦ κύκλου τῆς, θεωρητέον ὡς πρόληψις. Λοιπὸν ὁ Πίκμανν εἶνε ὑστερικός; ἀλλὰ τί ἔστιν ὑστερισμός; Εἶνε λέγει τὸ λεξικὸν τῆς ἰατρικῆς (Nysten, revu par Littré et Robin), νόσημα, «ὄπερ ὑποτίθεται ἔχον τὴν ἔδραν του ἐν τῇ ὑστέρα.»

Κατ' ἰδίαν καὶ οἰκείαν συνεδρίαν, θὰ γελῶσι βεβαίως καὶ αὐτοὶ οἱ Κ. Κ. ἐπίσημοι καὶ κλασικοὶ ἰατροὶ ἐπὶ τῷ τοιοῦτῳ ὀρισμῷ.

Ἄν δὲ ὁ Λομβρόζος — ὡς καὶ οἱ ἄλλοι σοφοὶ — ἀντὶ νὰ ἐμμένῃ ἐν τῷ προκαταληπτικῷ αὐτοῦ συστήματι, ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Πίκμανν (πρᾶγμα εἰς ὃ, τῇ ἀληθείᾳ, ὁ κοινὸς ἄνθρωπος θὰ προσέτρεχε κατὰ πρῶτον), ὁ ὑποκείμενος οὗτος θὰ ἀπῆντα καὶ αὐτῷ τὰ αὐτά, ἄπερ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς παρεστῶτας εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 2 Ἀπριλίου, τὴν παρὰ τῆς ἐφ. II secole ἀναφερομένην. «Υφίσταμαι οἰονεὶ ἐντύπωσιν τινα δυνάμεώς τινος ὠθούσης με ὀπισθεν· ΔΕΝ ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ ΤΟΤΕ ΠΛΕΟΝ οὐδ' ἐνθυμοῦμαι ἀπολύτως τίποτε μετὰ τὸ τέλος τοῦ πειραματισμοῦ· ἐνεργῶ ὡς αὐτόματον.

Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην σαφεστάτην δῆλωσιν, χιλιᾶκις ἐπαναληφθεῖσαν, τί γίνεται ἡ ἐπιστημονικὴ ὑπόθεσις τῆς ἀντιλήψεως τῆς ιδέας διὰ τῶν κινήσεων τοῦ λάρυγγος, τῶν σιαγόνων, τῶν ἀερικῶν δονήσεων; . . .

Ὅχι δὲ μόνον δὲν εἶνε ὁ Πίκμανν ἀναγνώστης τῶν σκέψεων, ὅπως

ἐσφαλμένους τὸν χαρακτηρίζουσι, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἡ σκέψις καὶ τὸ συνειδὸς ἐκμηθεύονται καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς κρίσεως, ὅτε καθίσταται τὸ παθητικὸν ὄργανον ἐτέρας βουλήσεως, δεσποζούσης τῆς ἰδίας αὐτοῦ βουλήσεως.

Ἄλλ' ἐνῶ ὁ Φαβρίκιος παραπέμπει τοὺς ἀναγνώστας του εἰς τὰς θεωρίας τῶν γάλλων σοφῶν, ἡμεῖς — ἂν μᾶς τὸ ἐπιτρέψῃ — παραπέμπομεν αὐτὸν τὸν ἴδιον εἰς τὸ σύγγραμμα *Alcuni saggi di medianira ipnotica* (1) τῶν συμπατριωτῶν του σοφῶν Rossi Pagnoni καὶ τοῦ διδάκτορος Moroni, ἔνθα οὗτοι διὰ τῆς αὐστηροτέρας πειραματικῆς καὶ ἐπιστημονικωτάτης μεθόδου, ἀνασκευάζουσι τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ συμπατριώτου του δόκτορος Λομπρόζου, καὶ τὸ ὁποῖον σύγγραμμα παρέχει τὴν δέουσαν καὶ σαφῆ ἀπάντησιν εἰς τὴν ἢν ἐαυτῷ ἔθετο ἐρώτησιν, καὶ ἢν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιλύσῃ, ὡς ὁ ἴδιος Φαβρίκιος τὸ ἀνεγνώρισε.

Commandant DUFILHOL.

ΟΙ 200 ΙΕΡΕΙΣ

Ἀνεγνώμεν ἐν τῇ « Ἀκροπόλει » ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον τὰ ἐξῆς :

Κύριε Συντάκτα τῆς « Ἀκροπόλεως »

Δικαίως ἐκτιμᾶτε τὴν σπουδαιότητα τοῦ εὐρήματος τῶν σαρκοφάγων τῶν 200 ἱερέων τοῦ μεγάλου τῆς Θηβαΐδος θεοῦ Ἀμμωνος—Ῥᾶ.

Τρόντι οἱ ἐπιφανεῖς Αἰγύπτιοι ἐφρόντιζον νὰ ἐγχαράττωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἱστορίαν ἐντὸς τοῦ τάφου.

Ἴδου ἐν παράδειγμα.

Ὁ ἀρχαιολόγος Μάρκος Δεβέζ γράφει, ὅτι κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον τελευταίαν του περιοδείαν (1883) ἐπέτυχεν ν' ἀποκτήσῃ σπουδαιότατον πάπυρον εὐρεθέντα εἰς τὴν χεῖρα τῆς μουμμίας τῆς Μουνα — Σεχερῆ, θυγατρὸς τοῦ Φαραῶ Πικμαί, ἐξιστορούσης τὰ τοῦ βίου της

(1) Essais de médiumnité hypnotique vol. par Me Vigné, Librairie des sciences psychologiques, Paris, rue de Chabanais 4.

μέχρι τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὅτε δοῦσα ἐξετάσεις εἰσῆχθη εἰς τὰ ἀνώτερα Μυστήρια τοῦ ναοῦ τῆς θεᾶς ΒΑΣΤ (Ἑστίας).

Τὸ ὅλον τοῦ χειρογράφου τούτου θ' ἀναγράψωμεν ἐν τῷ περιοδικῷ ὁ «Νέος Πυθαγόρας»: ἀλλ' ἤδη μεταφέρομεν ἐνταῦθα μικρόν τι ἀπόσπασμα, περιεργείας χάριν, ἵνα ἴδωσιν οἱ ἀναγνώσται τὸν βαθμὸν τῆς προόδου τῶν τότε μουμένων.

Ἡ δεκατριέτις Μουνα — Σιχερῆ, διηγουμένη ὅτι δίδουσα ἐξετάσεις ἐδέησε νὰ πραγματευθῆ καὶ περὶ τοῦ ἰρχικοῦ αἰθέρος ἢ τοῦ Παγκοσμίου ῥευστοῦ, ὅπερ φωτίζει τοὺς κόσμους — διότι οἱ ἥλιοι εἶνε τούτου ἀπόροια — καὶ ὅπερ ἐν τῇ ἰατρικῇ εἶνε τὸ φάρμακον, ἢ παγκόσμιος πανάκεια, καταλήγει εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα:

«Παρὰ ταῖς κατωτέραις φυλαῖς, παρὰ τῷ ὄχλῳ, ἀπαιτεῖται πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν τοῦ σώματος, ἐξ ὧν πάσχουσιν, ἢ χρῆσις ἀπλῶν πραγμάτων, διαφόρων χόρτων, ὀρυκτῶν, κλπ. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ τὰ φάρμακα δέον συνάμα νὰ συνοδεύωνται καὶ μετὰ χυδαίων γοητειῶν καὶ ἐπωδῶν. ἄνευ τούτων, νομίζει ὁ ὄχλος ὅτι δὲν περιθάλπεται σπουδαίως.

«Παρὰ ταῖς ἀνωτέραις ὅμως τάξεσιν, ὡς τὸ ἀπέδειξα, μόνη ἢ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν ἐνὸς Μάγου (1) ἀρκεῖ πληρέστατα νὰ θεραπεύσῃ πᾶσαν νόσον, διότι ἅπασαι αἱ νόσοι προέρχονται ἐκ μιᾶς καὶ μόνης αἰτίας: ἐκ τῆς γεννήσεως δηλ. τοῦ ζυφίου, τοῦ σπέρματος τούτου τῶν ὑποδεεστέρων ῥευστῶν, ἀπάντων νοσῶδων τυγχανόντων. Μόνη ἢ ἐκσφενδόνισις τοῦ παγκοσμίου ῥευστοῦ, τοῦ αἰθέρος, ἀρκεῖ νὰ τὰ ἐκμηδενίσῃ ἐν οἰφδήτινι σώματι καὶ ἐν εὐρεθῶσι, καί, κατὰ συνέπειαν, νὰ θεραπεύσῃ ὅλας τὰς ἀσθενείας».

Ἐκ τούτων φαίνεται, Κύριε Συντάκτα, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐγίνωσκον τὴν διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ θεραπείαν τῶν νόσων, καθὼς καὶ τὴν θεραπείαν τῶν μικροβίων δι' ἄλλης ἢ τῆς νεωτέρας μεθόδου.

Ἀθήνησι 28 Ἰανουαρίου 1891.

Θ. Δόμινος

(1) Σ. Μ. Ἡ Μαγεία ἐθεωρεῖτο τὸ πάλαι ὡς θεία ἐπιστήμη καὶ τέχνη ἀδιαχώριστος τῆς θρησκείας, καίτοι ἀνemieχθησαν εἰς αὐτὴν ἀσκήσεις καὶ μηχανήματα τῆς γοητείας.

Κύριε Συντάκτα τῆς «Ἀκροπόλεως»

Ἀνέγνων ἐν τῷ σημερινῷ φύλλῳ τὰ ἐξῆς:

«Τί λέτε, κύριε Δόμινε, δι' αὐτά: Ἄν ὁ ὑπνωτισμὸς κατῶρθωνε, γράφει κάποιος, ὅσα τοῦ ἀποδίδουν, ὄλος ὁ ἠθικὸς κόσμος θ' ἀνετρέπετο, ὁ χαρακτήρ τῶν ἀνθρώπων θ' ἀπέβαινεν ἔρμαιον τῶν μερμεριστῶν· ὁ βλακωδέστερος τῶν ἀνθρώπων θὰ συνέγραφε τὸ μεγαλοφυέστερον τῶν ποιημάτων. Ὁ Τσάρος θὰ ὑπέκυπτεν εἰς τὴν ὑποβολὴν κανενὸς μηδενιστοῦ καὶ θὰ ἐγίνετο μηδενιστὴς αὐτὸς ὁ ἴδιος».

Λέγω λοιπόν, ἐν ὀλίγοις καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀναλογικὴν μέθοδον τῶν ἀρχαίων σοφῶν τὰ ἐξῆς:

Αἱ ἐξοχότητες τῆς ἐποχῆς μας ἠρνήθησαν κατ' ἀρχὰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ φαινομένου τῆς τεσσαρακοθημέρου νηστείας τοῦ δόκτορος Τάννερ, τοῦ Σούτση, τοῦ Μερλάττη, τοῦ Σάττη, κλπ. τὸ γεγονός δὲ ὅμως ἐπηλήθευσε παρὰ τὴν ἄρνησιν τῶν ἐπιστημόνων. Ἀλλ' ἀναγνωρίσασα ἐπὶ τέλους ἢ ἐπιστήμη τὴν ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος, μήπως ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὸν λόγον τοῦ φαινομένου, νὰ ἐπωφεληθῆ αὐτοῦ ἢ νὰ φιλοσοφήσῃ ἐπ' αὐτοῦ; Ὁχι! Ἐσχάτως μόνον ἰατρός τις ἐνόμισεν ὅτι εὔρε τὸν λόγον ἀποδοῦς εἰς τὰ πεπτικά ὄργανα τοῦ Σούτση τὴν δύναμιν τοῦ ἐναποθηκεύειν πρὸ τοῦ πειραματισμοῦ λῆπος κλπ. ὡς τοιοῦτό τι συμβαίνει εἰς τὰς ἄρκτους καὶ τινὰ ἄλλα ζῶα.

Ἄς μας εἴπῃ λοιπόν τῶρα καὶ ὁ κάποιος διατί ἀφοῦ οἱ νηστευταὶ οὗτοι κατῶρθωσαν νὰ νηστεύουν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἡμέρας νὰ μὴ ἐπέλθῃ ἀνατροπὴ τις ὡς πρὸς τὸ τρώγειν, τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἐνδεεστεράς τάξεις τοῦ λαοῦ;

Ὅπως τό τε ὑλικὸν σῶμα καὶ ἡ διάνοια παρὰ τισὶ τῶν ἀνθρώπων κτῶνται δυνάμεων τινῶν ἢ χαρισμάτων, οὕτω πως, κύριε Συντάκτα, καὶ τὸ ψυχικὸν σῶμα — τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ τῶν ἀρχαίων σοφῶν — κτᾶται, κατὰ τινὰς συνθήκας, δυνάμεων

τινῶν, δι' ὧν διενεργοῦνται τὰ ἄπερ ὑπονοεῖτε ὑπνωτιστικὰ φαινόμενα. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δώσῃ τις ἀφ' ὅ,τι δὲν ἔχει, νὰ δώσῃ ὅ,τι στερεῖται, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ὑπνωτίζων οὐδέποτε θὰ κατωρθώσῃ ὥστε ὁ βλακωδέστερος τῶν ἀνθρώπων νὰ συγγράψῃ τὸ μεγαλοφυέστερον τῶν ποιημάτων.

Ἄν ἐκέκτιτο ὁ ὑπνωτίζων τὸ χάρισμα τῆς ποιήσεως θὰ προὔτιμα βεβαίως νὰ χρησιμοποίησῃ αὐτὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ μᾶλλον.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου μήπως εἶνε δυνατὸν πάλιν νὰ κατατρίβῃ τὸν καιρὸν του ὁ εὐφυέστερος τῶν ποιητῶν, ἵνα ὑποβάλλῃ εἰς βλάκα τινὰ μεγαλοφυές τι ποίημα, ἢ ὁ ἄριστος τῶν μουσικοδιδασκάλων νὰ παιανίσῃ διὰ τινος παραχόρδου ὄργάνου;

Ἐκαστος τῶν ἀνθρώπων, κύριε Συντάκτα, ἐπροικίσθη διὰ τοῦ αὐτεξουσίου καὶ τοῦ λογικοῦ ὅπως διαπλάττῃ τὸν ἑαυτοῦ χαρακτήρα καὶ ἵνα μὴ καθίσταται ἔρμαιον παντὸς εἶδους μερμεριστῶν. Καὶ Σεῖς οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ δημαγωγοὶ πολιτευταὶ τί ἄλλο εἴσθε ἢ εἶδος μερμεριστῶν, πειρώμενοι διὰ τοῦ λόγου, διὰ τοῦ γράφειν νὰ ὑπνωτίζητε τὸν λαόν, νὰ τὸν ὑποβάλλητε δηλ. εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν καλῶν ἢ κακῶν γνωμῶν σας; Εἰς τὸν ὑπνωτιζόμενον ἐναπόκειται, εἰς τὸν λαὸν ἐναπόκειται νὰ ὑπνωτισθῇ ἢ ὄχι, ν' ἀποβῇ ἢ νὰ μὴ ἀποβῇ ἔρμαιον τῶν ἄλλων.

Ὁρθῶς λέγει ὁ κάποιος ὅτι *ἂν ὁ ὑπνωτισμὸς κατώρθωσεν ὅσα τοῦ ἀποδίδουν, ὁλος ὁ ἠθικὸς κόσμος θ' ἀνετρέπετο* ὄχι ὅμως κατὰ τὴν ἐποψίν αὐτοῦ ἀλλὰ κατ' ἄλλην, ὅπως ἀντίθετον, ὑψηλοτάτην.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος κατανοήσῃ «ν' ἀσκῇ ὡς ἔργον» τὸν κατὰ Πυθαγόρα λόγον τοῦ μὴ ὀρκίζεσθαι, ὅταν δηλ. διαπλάσῃ τὸν χαρακτήρα ἠθικόν, εὐσταθῇ κλπ., τότε οὔτε οἱ κακοὶ σύμβουλοι θὰ δύνανται νὰ τὸν παρασύρῳσιν εἰς πράξεις μωρὰς ἢ ἐπιβλαβεῖς, οὔτε ἐν τοῖς ἐνυπνίοις (ἄλλο εἶδος καὶ τοῦτο ὑπνωτισμοῦ) θὰ ὑπόκειται εἰς τοιαύτας, οὔτε τις τῶν ὑπνωτιστῶν, ὁρατὸς ἢ μὴ, θὰ δύναται νὰ τὸν ὑπαγάγῃ εἰς παρεκτροπὴν τοῦ καθήκοντος.

Ἄλλὰ μήπως ἐκτὸς τῶν τοιούτων γνωστῶν ὑποβολῶν

(suggestions) δὲν ὑφίστανται καὶ ἀνθυποβολαὶ ἠθικώτεροι, δραστικώτεροι, ἐκμηδενίζουσαι τὰς πρώτας; . . .

Ἀθήνησι 18 Ἰανουαρίου 1891

Θ. Δόμινος

ΠΩΣ ΟΙ ΚΑΒΒΑΛΙΣΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΑΛΜΟΥΔΙΣΤΑΙ
ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΣΙ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

«Εὐθηές πάνυ τὸ οἶσθαι ἐξ ἡμέραις,
ἢ καθόλου χρόνῳ κόσμον γεγονέναι.»
(Φίλων)

«**Η** Ἑπτὰς (1)»

«**Η** ἑπτὰς εἶνε ὁ μέγας βιβλικὸς ἀριθμὸς· εἶνε ἡ κλεῖς τῆς δημιουργίας τοῦ Μωϋσείως, τὸ σύμβολον ἀπάσης τῆς θρησκείας.

«Ὁ Μωϋσῆς ἀφῆκε πέντε βιβλία, ὁ δὲ νόμος συγκεφαλαιοῦται εἰς δύο διαθήκας.

Ἡ Βίβλος δὲν εἶνε ἱστορία, ἀλλὰ συλλογὴ ποιημάτων, βιβλίον ἀλληγοριῶν καὶ εἰκόνων.

«Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐά δὲν εἶνε ἢ ἀρχέγονοι τύποι τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ πειραστὴς ὄφις εἶνε ὁ δοκιμαστὴς χρόνος· τὸ δένδρον τῆς γνώσεως εἶνε ἡ δύναμις τοῦ ἐξασκεῖν τὸ δικαίωμα διὰ τῆς ἐργασίας· ἐξίλασμός εἶνε τὸ καθῆκον.

«Ὁ Κάιν καὶ ὁ Ἄβελ παριστῶσι τὴν σάρκα καὶ τὸ πνεῦμα, τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν νοημοσύνην, τὴν βίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν.

«Οἱ γίγαντες εἶνε οἱ ἀρχαῖοι ἄρπαγες τῆς γῆς· κατακλυσμὸς δ' ἦτο μία ὑπέμετρος ἀναστάσις καὶ ἀνατροπὴ.

«**Η** κιβωτὸς εἶνε ἡ ἐν τινι οἰκογενεῖᾳ διατηρηθεῖσα παράδοσις· ἡ θρησκεία, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καθίσταται μυστήριον καὶ κυριό-

(1) Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Ἑλίας Λέβη «La Clef des Grands Mystères.»

της μιᾶς φυλῆς. Ὁ Χάμ περιπίπτει εἰς ἄρὰν διότι ἀπεκάλυψεν αὐτὸ τὸ μυστήριον.

«Νεμρώδ καὶ Βαβέλ εἶνε δύο ἀρχέτυποι ἀλληγορίαι τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ τῆς μετὰ ταῦτα ὄνειροποληθείσης παγκοσμίου ἐπικρατείας ἣν ἀλληλοδιαδόχως ἀπεπειράθησαν οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Μῆδοι, οἱ Πέρσαι, ὁ Ἀλέξανδρος, ἡ Ῥώμη, ὁ Ναπολέων, οἱ διάδοχοι τοῦ Μ. Πέτρου, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ, λόγῳ τῆς διασπορᾶς τῶν συμφερόντων, εἰκονισθείσης διὰ τῆς συγχύσεως τῶν γλωσσῶν.

Ἡ παγκόσμιος ἐπικράτησις δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ διὰ τοῦ νοῦς καὶ τῆς ἀγάπης. Οὕτω λοιπὸν πρὸς τὸν Νεμρώδ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἀγρίου δικαίου, ἡ βίβλος ἀντιτάσσει τὸν Ἀβραάμ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ καθήκοντος, τὸν ἐξοριζόμενον, ἵνα ζητήσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν ἀγῶνα, ἐπὶ ξένης γῆς, ἧς δεσπόζει διὰ τῆς διανοίας.

«Ἐχει σύζυγον στεῖραν, αὕτη εἶνε ἡ διάνοιά του· καὶ ἐτέραν δούλην γόνιμον, αὕτη εἶνε ἡ ἰσχύς του. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ ἰσχύς παρήγαγε τὸν καρπὸν τῆς, τότε ἡ διάνοια ἐγένετο γόνιμος, τὸ δὲ τέκνον τῆς διανοίας ἐξοστρακίζει τὸ τέκνον τῆς ἰσχύος. Ὁ τῆς διανοίας ἄνθρωπος υποβάλλεται εἰς ἐπιμόχθους δοκιμασίας· ὀφείλει νὰ ἐμπεδώσῃ τὰς κατακτήσεις του διὰ τῆς θυσίας. Ὁ Θεὸς λοιπὸν θέλει ὥστε ὁ Ἀβραάμ νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱὸν του· ἡ ἀμφιβολία δηλ. δέον νὰ δοκιμάσῃ τὸ δόγμα, ὁ διανοητικὸς ἄνθρωπος δέον νὰ ᾖ ἕτοιμος πρὸς πᾶσαν θυσίαν ἐνώπιον τοῦ ὑπερτάτου λόγου. Ὁ Θεὸς παρεμβαίνει τότε : ὁ παγκόσμιος λόγος ὑποχωρεῖ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐργασίας, ἐμφανίζεται εἰς τὴν ἐπιστήμην, καὶ τὸ ὑλικὸν μόνον μέρος τοῦ δόγματος θυσιάζεται. Τοῦτο παρίστησιν ὁ κριὸς, ὁ ἐν τοῖς θάμνοις διὰ τῶν κεράτων προσδεδεμένος.

«Ἡ ἱστορία λοιπὸν τοῦ Ἀβραάμ εἶνε σύμβολον, ἀρχαίῳ τῷ τρόπῳ, περικλείων ὑψηλὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μοιραίου τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Κατὰ γράμμα ἐκλαμβανομένη εἶνε βεβαίως διήγημα παράλογον καὶ ἀφόρητον. Μῆτοι καὶ ὁ ἁγ. Αὐγουστίνος δὲν ἐξέλαβε κατὰ γράμμα τὸν χρυσοῦν ὄνον τοῦ Ἀπουληίου! Οἱ δειλαῖοι (rauvres) μεγάλοι ἄνδρες!

«Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰσαὰκ τυγχάνει ἕτερον συναξάριον. Ἡ Ρεβέκκα εἶνε ὁ τύπος τῆς ἁσιανῆς γυναίκος : ἐργατικὴ, φιλόξενος, μεροληπτικὴ ἐν ταῖς στοργαῖς αὐτῆς, πανοῦργος ἐν τοῖς στρατηγήμασι. Ὁ Ἰακώβ καὶ

ὁ Ἡσαῦ εἶνε πάλιν οἱ ἀναπαριστάμενοι δύο τύποι τοῦ Καὶν καὶ Ἀβελ· ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Ἀβελ ἐκδικεῖται : ἡ χειραφετηθεῖσα διάνοια θριαμβεῖ διὰ τοῦ δόλου. Ὅλον τὸ ἰσραηλιτικὸν πνεῦμα ἔγκαιτα· ἐν τῷ χαρακτῆρι τοῦ Ἰακώβ, τοῦ ὑπομονητικοῦ καὶ ἐργατικοῦ ὑποσκελιστοῦ, τοῦ εἰς τὸν θυμὸν τοῦ Ἡσαῦ ὑπενδίδοντος, τοῦ γινομένου πλουσίου καὶ ἐξαγοράζοντος τὴν συγχώρησιν τοῦ ἀδελφοῦ.

Θέλοντες οἱ ἀρχαῖοι νὰ φιλοσοφῶσι, διηγούντο. Μὴ ἐπιλανθανώμεθα τοῦτου μηδέποτε.

Ἡ ἱστορία ἢ τὸ συναξάριον τοῦ Ἰωσήφ περιέχει, ἐν σπέρματι, τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου· ὁ Χριστὸς, ὁ παρὰ τοῦ λαοῦ παραγνωρισθείς, θὰ ἐκλαυσε πολλὰκις ἐπαναγινώσκων τὴν σκηνὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ διοικητὴς τῆς Αἰγύπτου ῥίπτεται εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Βενιαμὴν ἀναφωνῶν : «Εἶμαι ὁ Ἰωσήφ!»

«Ὁ Ἰσραὴλ καθίσταται ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ δηλ. ὁ διατηρητὴς τῆς ιδέας καὶ ὁ θεματοφύλαξ τοῦ λόγου. Ἡ ιδέα αὕτη εἶνε ἡ διὰ τῆς ἐργασίας ἀνεξαρτησία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ τὴν περικαλύπτουσι μετὰ φροντίδος ὡς πολῦτιμον σπέρμα. Σημεῖον τὴν ἀληθείας ἀπαγορεύεται, τὰ δὲ τέκνα τοῦ Ἰακώβ ἐπαγρυπνοῦσι μετὰ σπάθης ἀνά χειρᾶς περὶ τὴν σκηνὴν. Ὁ Χεμῶρ καὶ ὁ Συχέμ, ἀποπειραθέντες νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῆς βίας ἐν τῇ ἱερᾷ οἰκογενεῖα, καταστρέφονται μετὰ τοῦ λαοῦ των, συνεπεῖα προσποιοῦντες μυσήσεως. Πρὸς δεσποτεῖαν τῶν λαῶν δέον ἦδη ἵνα τὸ ἱερόν περικυκλοῦται διὰ τρόμου καὶ θυσιῶν.

«Ἡ δουλεία τῶν τέκνων τοῦ Ἰακώβ προετοιμάζει τὴν ἀπελευθέρωσιν : διότι ἔχουν μίαν ιδέαν, ἡ δὲ ιδέα δὲν καταδαμάζεται· ἔχουν μίαν θρησκείαν, ἡ δὲ θρησκεία δὲν ἐκβιάζεται· τυγχάνουσι τέλος ὄντες εἰς λαὸς, ὁ δὲ ἀληθὴς λαὸς δὲν ὑποδουλοῦται. Ἡ καταδρομὴ ἀνεγείρει ἐκδικητὰς· ἡ ιδέα ἐνσαρκοῦται ἐν ἐνὶ ἀνθρώπῳ· ὁ Μωϋσῆς ἐγείρεται, ὁ Φαραὼ πίπτει, ἡ δ' ἐκ φλογὸς καὶ νεφῶν προηγουμένη στήλη τοῦ ἀπελευθερωθέντος λαοῦ προβαίνει μεγαλοπρεπῶς ἐν τῇ ἐρήμῳ.»

Ἐν τῇ σελ. 350 ἀναφέρει ὁ Ἐλιφας Λίβη τὸν ἐρμηνευτικὸν τρόπον τῶν Ταλμουδιστῶν. Ἴδου ἐν ἀπόσπασμα :

«Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀλληγορικοῦ βιβλίου τοῦ Ἰὼβ παρίστησιν τὴν

κτηνώδη δύναμιν ὑπὸ τὸ ἔμβλημα δύο θηρίων, τοῦ ἐνὸς χερσαίου καὶ τοῦ ἐτέρου θαλασσίου· ἀπεκάλεσε δ' αὐτὰ Βεεμῶθ καὶ Λευιάθαν.

«Καθβαλιστικῇ δὲ βεβαίως σκοπιμότητι χρῆσιν ποιεῖται τοῦ ἀριθμοῦ δύο ἢ τῆς δυάδος, διότι ἡ κτηνώδης δύναμις συνανταγωνίζεται ἀείποτε πρὸς ἑαυτὴν, κατὰ τοὺς μοιραίους ἢ προνοιακοὺς νόμους τῆς ἰσορροπίας· ὅπως δ' ἐν τῇ γενικῇ γενέσει τῶν πραγμάτων ἡ ἄρμονία προάγεται ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν ἀντιθέσεων, οὕτω καὶ ἐν ταῖς τιτανικαῖς ὑπερβολαῖς τῆς ἰσχύος, ἡ ἄρμονία διατηρεῖται ἢ ἀποκαθίσταται διὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἴσων. Ἴδου τί ἠθέλησε νὰ σημάξη ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰώβ· ἰδοὺ δὲ πως ἐναργέστερον ἐκφράζονται οἱ Ταλμουδισταὶ περὶ τῆς εἰκονικότητος ταύτης.

«Ὁ Ἐλωὶμ ἐπέτρεψε κύριον ὄρατόν τῇ θαλάσῃ, τῇ δὲ ξηρᾷ, βασιλέα.»

— Τοῦτο μᾶς ἐνθυμίζει τὸν μῦθον τῶν βατράχων καὶ τοῦ γερανοῦ.

«Ἡ θάλασσα ἐγέννησε τὸν Λευιάθαν, ἡ δὲ γῆ ἀπέδωκεν ἐκ τῶν ἀναταραχθέντων ἐγκάτων αὐτῆς τῶν Βεεμῶθ.

«Ὁ Λευιάθαν ἦτο ὁ μέγας ὄφις τῆς θαλάσσης.

«Ὁ Βεεμῶθ ἦτο ὁ Χερουβ μεθ' ὑπερμεγέθων κεράτων.»

— Ἐκ τούτου ὁ διάβολος ἡμῶν.

«Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ὁ Λευιάθαν οὕτω πως ὑπερεπλήρωσε τὴν θάλασσαν, ὥστε τὰ ὕδατα ἀγνοοῦντα ποῦ νὰ καταφύγωσιν, ἐπεκαλέσθησαν τὸν Ἐλωὶμ.

«Ἡ γῆ ἀφ' ἐτέρου ἐδεινοπάθει σφόδρα, συντετριμμένη ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Βεεμῶθ καὶ ἀπεστερημένη, ἐνεκα αὐτοῦ, πάσης χλόης.

«Ὁ Ἐλωὶμ εὐσπλαγχνισθεὶς ἀφήρεσε τὸν Λευιάθαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τὸν Βεεμῶθ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς.

«Καὶ ἤλισεν αὐτοὺς ἵνα διατηρηθῶσι μέχρι τοῦ συμποσίου τῆς τελευταίας ἡμέρας.

«Τότε οἱ ἐκλεκτοὶ θὰ φάγωσι τὴν σάρκα τοῦ Λευιάθαν καὶ τοῦ Βεεμῶθ, ἢν θὰ εὕρωσιν ἡδίστην, διότι ὁ Κύριος διετήρησε καὶ προητοίμασεν αὐτήν.»

*— Ποῦ ἤδη ὁ Βολταίρ, ἵνα γελάσῃ δι' αὐτὴν τὴν ἀλλόκοτον ταρίχευσιν, δι' αὐτὸν τὸν μάγειρον Θεόν, δι' αὐτὴν τὴν ἐκ τρομερῶν μομιῶν ἐστίασιν! Συμφωνοῦμεν, κατ' ἀρχὴν, μετ' αὐτοῦ, ὅτι αἱ βαββινικαὶ ἀλληγορικαὶ κακῶς ἐνίοτε ἠχοῦσιν εἰς τὴν γαλλικὴν καλαισθησίαν καὶ εἰς τὸ λεπτεφεῖς ἄνθος τῆς φιλολογικῆς λεπτότητος,

ἀτινα τότε δὲν ἠδύναντο οὔτε νὰ γνωρίσωσι οὔτε νὰ προῖδωσι. Ἀλλὰ τί θὰ εἴπωσιν οἱ γελῶντες, ἂν ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Λευιάθαν καὶ Βεεμῶθ ὑποδεικνύωσι καὶ ἀποδεικνύωσι τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος τοῦ κακοῦ; Τί θὰ ἀπήντων, ἂν τοῖς ἔλεγον π. χ.: Ὁ διάβολος τοῦ χριστιανισμοῦ παρίστησι τὰς τυφλὰς ὑπερβολὰς τῆς κτηνώδους ἰσχύος, ἀλλ' ἡ φύσις διατηρεῖ καὶ συνέχει τὴν ἰσορροπίαν καὶ αὐτὰ τὰ τερατώδη πράγματα ἔχουσι τὸν λόγον τοῦ εἶναι, χρησιμεύοντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πρὸς διατήρησιν τῆς παγκοσμίου ἄρμονίας. Μὴ φοβῆσθε λοιπὸν τὰ φαντάσματα, πᾶν ὅ,τι τυγχάνει ὑπερθεῖν τοῦ ἀνθρώπου δέον νὰ ᾖ ὠραῖον, ὑπέρτερον αὐτοῦ· κάτωθεν αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ ζῶον· τὸ δὲ ζῶον, ὅσα ὑπερμέγεθες κἂν τυγχάνη, δέον νὰ ᾖ τὸ βοήθημα ἢ ἡ τροφή τοῦ ἀνθρώπου! Παιδιά ψοφοδεῖ, μὴ φοβεῖσθε λοιπὸν πλέον μήπως ὁ διάβολος σᾶς καταβροχθήσῃ! Ἔστε ἄνδρες καὶ τότε σεῖς θὰ φάγητε, θὰ καταστρεψῆτε τὸν διάβολον, διότι ὁ διάβολος, δηλ. τὸ πνεῦμα τοῦ παραλογισμοῦ καὶ τῆς ἀφροσύνης, δὲν δύναται ν' ἀνέλθῃ ὑψηλότερα τοῦ ζώου. Ἴδου τί πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν διὰ τῆς τελευταίας καθβαλιστικῆς τοῦ Λευιάθαν καὶ Βεεμῶθ ἐστίασεως.»

(Ἔπειτα συνέχεια)

Ἡ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Ἡ ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἔγραψεν ὁ «Βολταίρ» τῇ 6 Ἰουνίου 1890 τὸ ἐπόμενονον ἄρθρον, ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἐφημερίδων ἀναγραφέν.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ κ. Butschli Heidelberg—ἧς ἡ ἀντήχησις διετέλεσεν ὑπέμετρος πρό τινων μηνῶν—ἐλησημονήθη σήμερον καθολοκληρίαν. Οὐδεὶς ἐν Γαλλίᾳ—ἐνθα ὁ ἰατρός L. Lucas ἀνεκάλυψεν ὡσαύτως τὴν ζῶσαν ὕλην—ἐπανελάβεν αὐτὸν τὸν περιπαθῆ πειραματισμὸν τῆς δημιουργίας τῆς ζωῆς. Ἡ πνευματολογία, ὡς καὶ τότε ἐγράψαμεν, ἐφαίνετο θανασίμως τρωθεῖσα διὰ ροπάλου. Καὶ ὁμως οὐδὲν τοιοῦτον συνέβη· φαίνεται μάλιστα ὅτι αὕτη ὑπέρποτε ἀκμάζει σήμερον· βιβλία τινὰ ἐπιστημονικὰ γενναίως καὶ ἀντιδραστικῶς ἐπέδρασαν κατὰ τοῦ ὕλισμοῦ.

Ὁ κ. Ναβίλλ, μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου μας, συνέγραψεν ἤδη, ὑπὸ

τὸν τίτλον «Ἡ Νεωτέρα Φυσική», βιβλίον, δι' οὗ καταδεικνύει ὅτι οἱ μεγάλοι ἀρχαῖοι μαθηματικοὶ ὡς καὶ οἱ μεγάλοι φυσικοὶ ἦσαν πνευματολόγοι πεπεισμένοι διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καὶ ὅτι παρεδέχοντο τὸ ἀνεξάρτητον τῆς ὕλης καὶ τοῦ πνεύματος, τῆς οὐσίας καὶ τῆς δυνάμεως... χωρεῖ δὲ πολὺ προσωτέρω ἔτι, πειρώμενος διὰ πολλῶν παραδειγμάτων νὰ δικαιολογήσῃ ὅτι ἡ εἰς τὸ ὑπέρτατον "Ὁν πίστις προήγαγε τὰς ἀνακαλύψεις τῶν σοφῶν Κεπλέρου, Νεύτωνος, Γαλιλαίου

Ἡ σειρά ὁμως κυρίως τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐπιθεβαιοῖ τὴν ὀρμὴν τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ τοιαῦδε ἢ τοιαῦδε σύστημα. Ὁ φυσιολόγος παρατηρεῖ μεταμορφώσεις, ἀνωμαλίας, τερατωδίας : παρατηρεῖ ὅτι οἱ μαθηματικοὶ καὶ ἀναπόδραστοι νόμοι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ μελετωμένου κόσμου. Αἱ ἀταξίαι αὗται τὸν ἐκπλήττουσι· λέγει δὲ καθ' ἑαυτόν : ἴσως ὁ κόσμος νὰ μὴ ἦ κανονισμένος ὅπως τὸν ὑποθέτουν. Ὁ ἰατρὸς γινώσκει ὅτι, ἐν δυσὶν ὠρισμέναις καὶ ὁμοίαις περιστάσεσι, φάρμακόν τι δυνατόν νὰ ἐπιενεργήσῃ κατὰ τὴν μὲν, ἴσως δ' ὄχι κατὰ τὴν δέ. Ἐκ τούτου ἡ ἰδέα τοῦ μοιραίου, τοῦ ἀδυσωπήτου πεπρωμένου, δεσπόζοντος πάντων διὰ τοὺς μὲν, ἡ ἰδέα τῆς ὑπερβολικῆς ἀρνήσεως διὰ τοὺς δέ. Περιέργος δὲ τυγχάνει ἡ χαρακτηριστικὴ στατιστικὴ τῶν νεωτέρων φυσιολόγων, τῶν πνευματολόγων καὶ τῶν ὑλιστῶν. Φαίνεται μὲν ὅτι δεσπόζουσι οἱ τελευταῖοι, ἀλλ' ὁμως δυνάμεθα ν' ἀναγράφωμεν αὐτὰς τὰς λέξεις τοῦ μεγάλου μας Παστέρ: *Εὕρηκα τὸν Θεὸν ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ μικροσκοπίου μου.*» Οἱ μεταπλαστικοὶ (;) (transformistes) διὰ τῶν ἐπιδεξίαν καὶ γονίμων ὑποθέσεών των παρέσυραν τοὺς φυσικούς, καὶ ἐπειδὴ δίδουσι—ἀμελητὴ—τὴν ἐξήγησιν ἀπάντων, προήγαγον τὸν ὑλισμὸν. Ὑπάρχουσι ὁμως ἕτεροι ἔξοχοι ἀντιδραστικοί, οἳ οἱ Ἡ. Lacaze, ὁ Duthiers, ὁ de Zuatrefages, ὁ H. Fabre.

Ἐκτὸς τούτου ὑφίσταται ἤδη μεγάλη τις σχολή, ὑπάρχουσι πλεῖστοι νέοι λόγιοι ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων καὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν. Ἐχομεν τὴν «Ἐταιρίαν τῶν ψυχολογικῶν ἐρευνῶν» μετὰ τῶν Ch. Richet, Taine, Ribot, de Rochas, κλπ. ἐν Γαλλίᾳ, τῶν Κρούξ, Βάλφουρ, Stewart, κλπ. ἐν Ἀγγλίᾳ. Αὕτη ἀναζητεῖ τὸ φυσικὸν ἐν τῷ ὑπερφυσικῷ, τὴν ὑλοποίησιν τῶν πνευμάτων! . . .

Ἄλλὰ δὲν θεωροῦσι καὶ τούτοις ὡς διατεταραγμένους τὸν νοῦν! Τοσάκις ἔγραψαν καὶ ἐπανέγραψαν ὅτι αἱ φάλαγγες τῶν πνευματιστῶν

ἰδίως συνίστανται ἐκ πλάνων καὶ πλανωμένων, ὥστε κατήντησαν νὰ τὸ πιστεύουν! Ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι τοιαῦται ἀπλοῖκαὶ ἀποφάνσεις οὐδεμίαν αἴσθησιν προξενοῦσιν εἰς ἐμέ. Γεγονότα θέλω, πράγματα ἀπαιτῶ νὰ μὲ πείσωσι. Ἐνταῦθα δὲ ἀνεγείρεται τὸ βάνανυσον γεγονός: τῶν *τριάνκοντα πεντε ἑκατομμυρίων* πνευματιστῶν πάσης τάξεως ἐν τῷ κόσμῳ. Τοῦτο τρέλλα εἶνε; . . . ἀλλὰ τότε ἡ τρέλλα αὕτη θὰ ἦ λίαν κολλητικὴ, ὄχι . . . συνήθης! Αὕτη ὁμως ἡ τρέλλα κέκτηται αὐτὸ τὸ ἰδιάζον, ὅτι δηλ. οἱ *εἰλικρινῶς σπουδάζοντες αὐτήν, ὅπως τὴν ἐκμηδενίσωσι, καταλήγουσιν ἐν τέλει νὰ τὴν συμεριζῶνται*, ὡς ὁ Κρούξ, κλπ. Γινώσκω καλῶς ὅτι διαβεβαιοῦται ἐν τῇ ἰατρικῇ ὅτι πρόσωπόν τι, διασκεπτόμενον κανονικῶς ἐπὶ παντὸς ἄλλου πράγματος, δύναται νὰ ἀνοηταίνῃ εἰς ἐν ὠρισμένον πᾶγμα, τὴν χίμαιράν του (marotte). Ἄλλ' ἡ αὕτη χίμαιρα διὰ τοσαῦτα πρόσωπα! Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τοῦτο πλέον καθίσταται τοῦλάχιστον γελοῖον! . . .»

Ἔτερον.

Μεταξὺ τῶν περὶ ψυχολογίας γραφόντων συντακτῶν τοῦ «Φιγαρῶ» κ. κ. Em. Goudeau, M. Barrés, G. Guiches, Em. Gautier κλπ. συγκαταριθμεῖται ἤδη καὶ ὁ Jules Case ὅστις ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ τὴν 16 Σεπτεμβρίου 1890 ἔγραψε πρὸς τοῖς ἄλλοις περὶ Πνευματισμοῦ, καὶ τὰ ἐξῆς :

«Ἐντὸς τεσσαρακονταετίας ἐνεστερνίσθησαν τὸν Πνευματισμὸν εἰκοσιν ἑκατομμύρια διανοιῶν. Καθεκάστην διαγκωνίζομεν ἄνδρας νουνεχεστάτους, φιλοσοφοῦντας ἐν τῇ πράξει, βιομηχάνους, διοικητάς, σοφούς. Εἶναι πνευματισταί! Συνομιλοῦσι μετὰ τῶν πνευμάτων διὰ τῆς μολυβδίδος ἀνὰ χεῖρας. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ἐπιρρωνύμενον ὑπὸ τοσούτου ἀριθμοῦ, προκαλεῖ τὴν προσοχὴν· τοσοῦτο πλῆθος, ἔχον μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δοξασίαν, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν πόθον, προκαλεῖ ἐπιβάλλουσαν ἐντύπωσιν. . . Ἐν Παρισίοις, ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀπίστοις Παρισίοις, τῇ πατρίδι τοῦ Βολταίρ, τοῦ Gavroche, ἀριθμοῦνται ἑκατὸν χιλιάδες ὀπαδῶν ἐκ τῆς πεφωτισμένης κλάσεως. . .»

ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Θρησκεία τυγχάνουσιν οἱ δύο μοχλοὶ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας : ἡ μὲν ἀνακαλύπτει τοὺς νόμους τοῦ ὕλικου κόσμου, ἡ δ' ἑτέρα τοὺς νόμους τοῦ ἠθικοῦ κόσμου. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ μὲν καὶ αἱ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς—ἣτις εἶνε ὁ Θεὸς—προέρχονται, δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀντίκεινται, ν' ἀντιφάσκωσι· ἂν δὲ τυχὸν παρατηρεῖται ἄρνησις τις τῆς μὲν πρὸς τὴν δέ, τότε ἡ μία θὰ λανθάνεται τὸ δ' ὀρθὸν θὰ εὔρηται ἐν τῇ ἑτέρᾳ, διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θέλῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἔργου. Τὸ ἀσυμβίβαστον, ὅπερ νομίζουσι ὅτι παρατηροῦσι μεταξὺ αὐτῶν τῶν τάξεων τῶν ἰδεῶν, προέρχεται ἐκ τῆς ἐλαττωματικῆς παρατηρήσεως καὶ ἐκ τῆς ὑπεράγαν ἐκατέρωθεν ἀποκλείσεως καὶ ἀποκλειστικότητος. Ἐκ τούτου ἡ σύγκρουσις, ἐξ ἧς ἐγεννήθησαν ἡ ἀπιστία καὶ ὁ φανατισμὸς.

Ἄλλ' ἐπέστη ἡ ὥρα, καθ' ἣν τὰ διδάγματα τοῦ Ἰ. Χριστοῦ δεόν νὰ συμπληρωθῶσιν ἐρρωμενέστερον, καθ' ἣν τὸ σκοπίμως ἐπιρριφθὲν ἐπικάλυμμα ἐπὶ τινῶν μερῶν αὐτοῦ τοῦ διδάγματος δεόν νὰ ἀρθῆ, καθ' ἣν ἡ ἐπιστήμη, μὴ τυγχάνουσα ἀποκλειστικῶς ὕλιστικῆ, δεόν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει καὶ τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον, καθ' ἣν ἡ Θρησκεία θὰ παύσῃ παραγνωρίζουσα τοὺς ὀργανικοὺς καὶ ἀμεταβλήτους νόμους τῆς ὕλης· οὕτω δὲ πῶς αἱ δύο αὐταὶ δυνάμεις ἀλληλεπιστηριζόμεναι καὶ ὁμονοοῦσαι θὰ συνυποστηρίζονται. Ἡ Θρησκεία τότε, μὴ διαψευδομένη ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, θ' ἀποκτήσῃ ἀδιάσειστον ἰσχύον, διότι θὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ λογικὸν καὶ δὲν θὰ τῇ ἀντιτείνωσι τὴν ἀνανταγώνιστον λογικὴν τῶν πραγμάτων.

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Θρησκεία δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συνεννοηθῶσι μέχρι τοῦδε, διότι, ἐκάστης αὐτῶν ἐπεξηγούσης τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀποκλειστικὴν ἔποψιν, ἐπήρχετο ἀμοιβαία διαμάχη. Ἐδεῖ κατὰ ἄλλο νὰ πληρῶσῃ τὸ διαχωρίζον αὐτὰς κενόν, ἔδει διάμεσον τι νὰ τὰς προσεγγίσῃ· αὐτὸ τὸ διάμεσον εἶνε ἡ γνῶσις τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὸν ἠθικὸν κόσμον, ὡς καὶ ἡ γνῶσις τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὸν ἐνσώματον κόσμον, νόμων ἐπίσης ἀμεταβλήτων ὡς οἱ διεπόντες τὴν κίνησιν τῶν ἀστέρων καὶ τὴν ὑπαρξίν τῶν ὄντων. Τῶν σχέσεων αὐτῶν βεβαιωθεισῶν διὰ τῆς ἐμπειρίας, ἐγένετο φῶς νέον : ἡ πῆ-

στις ἀπετάθη πρὸς τὸ λογικόν, τὸ λογικὸν δὲν εὔρε τι τὸ παράλογον ἐν τῇ πίστει, καὶ οὕτω ὁ ὕλισμὸς ἠττήθη.

Ἄλλ' ὑπάρχουσιν, ἐν τούτοις, ὡς καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, ἀνθρωποὶ ὑστεροῦντες, μέχρις οὗ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τῆς γενικῆς κινήσεως, τῆς κατασυντριβούσης τοὺς ἀνθισταμένους. Ἡθικὴ τις ἀναμόρφωσις τελεῖται ἤδη καλλιέργουσα τὰ πνεύματα. . . Εὐχερὲς νὰ προῖδῃ τις τὰς συνεπειὰς τῆς ἀναμορφώσεως ταύτης, ἣτις θὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὰς κοινωνικὰς σχέσεις ἀναποφεύκτους μεταβολὰς εἰς ἃς οὐδεὶς θὰ δυνηθῇ ν' ἀντιστῆ, διότι τυγχάνουσιν αὐταὶ ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ Ὑψίστου, καθὰ ἀπορρέουσαι ἐκ τοῦ νόμου τῆς προόδου, ἣτις καὶ αὕτη τυγχάνει νόμος τοῦ Θεοῦ.

(Allan Kardec — ψευδώνυμον τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἰδρυτοῦ τῆς διδασκαλίας τοῦ Πνευματισμοῦ).

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ἡ μὴ τῶν σπουδαιοτάτων καὶ μυστηριωδεστάτων ἀνακαλύψεων τῆς ἐποχῆς μας τυγχάνει ἀναμφιβόλως ἡ μεταλλοθεραπεία, ἣτοι ἡ θεραπεία ἐνίων ἀσθενειῶν διὰ τῆς ἐπιθέσεως μετάλλου τινὸς ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν ἀσθενῶν καὶ διὰ τῆς ἀπορροφήσεως μάλιστα μορίων μεταλλικῶν.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ ἐξόχως φιλοσοφικὸν πνεῦμα τοῦ διδάκτορος Burq.

Παρατηρήσας ὁ δόκτωρ οὗτος ὅτι γυνὴ τις μαγνητιζομένη παρ' αὐτοῦ ἠσθάνετο πόνον εἰς τὴν χεῖρα ὅτε ἐκράτει ἢ ἔστρεφε τὸν χάλκινον στροφέα (τὸ κομβίον) τοῦ κλειθροῦ θύρας τινὸς ἣν ἔδει ν' ἀνοίγοι, συλλέγει, συνεπέρανεν ὅτι ὁ χάλκος ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ προσώπων τινῶν.

Μαγνητίσας τὴν γυναῖκα ὁ δόκτωρ Burq τὴν ἠρώτησε διατί ὅτε ἔστρεφε τὸν στροφέα τῆς θύρας ἐκράτει αὐτὸν διὰ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἐνδύματός της.

— Διότι ἡ ἐπαφὴ τοῦ χαλκοῦ μὲ προξενεῖ πόνον, ἀπεκρίθη αὕτη, τὸ δὲ ὕφασμα τοῦ φορέματος μὲ προφυλάττει ἀπ' αὐτόν.

— Καί ὅμως, ἐπανελάθεν ὁ διδάκτωρ, φέρεις εἰς τὸν λαϊμὸν ἀργυροῦν κοσμημα· αὐτὸ δὲν σὲ ἐνοχλεῖ.

— Διαφέρει τὸ πρᾶγμα, ἀνταπάντησεν ἡ μαγνητισθεῖσα· ὁ ἀργυρος ἀντὶ νὰ με βλάπτῃ, ἀπεναντίας μὲ ὠφελεῖ εἰς τὴν υἰγιάν.

Ὁ διδάκτωρ ἐμελέτησεν ἐμβριθῶς αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ ἐσκέφθη μήτοι τὰ μέταλλα ἐνέχωσι θεραπευτικὴν ἐπενέργειαν. Τὸν συλλογισμόν του, δηλ. τὴν ἐπιστημονικὴν φιλοσοφίαν του ἐπέβεβαίωσαν πλεῖσθ' ὅσα μετὰ ταῦτα φαινόμενα καὶ οὕτω προέβη εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐδραΐωσιν τῆς μεταλλοθεραπευτικῆς μεθόδου, ἣν κατ' ἐπιπέτειαν ἐμάντευσεν, ὡς ὁ Κέπλερ τοὺς νόμους του πρὶν ἢ ἐξελέγξῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν.

Ἐπὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἠρνήθη ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη τὴν ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν ἐπενέργειαν τῶν μετάλλων μετὰ τινος εἰρωνικοῦ σκεπτικισμοῦ. Ἐπὶ τέλους τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τόσῳ μέγαν ἀριθμὸν ἀνῆλθον ἀφ' ἐνός, διὰ τοιαύτης δ' ἀποτελεσματικότητος καὶ ἀποδεικτικῆς ἰσχύος περιεβλήθησαν ἀφ' ἐτέρου, ὥστε ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη ἠναγκάσθη ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ λάθος τῆς, παραδεχθεῖσα τὴν ἰατρικὴν τῶν μετάλλων καὶ βραβεύσασα τὸν δόκτωρα Burq, ὅστις ἠδυνήθη οὕτω τέλος πάντων ν' ἀπολαύῃ ἐπὶ τινα ἔτη τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν εὐκλειαν ἐπὶ τῷ θριάμβῳ του.

Ἐπὶ τῶν νευρικῶν δὲ πρὸ πάντων ἀσθενειῶν καὶ τοῦ διαβήτου ἐπιτυχάνει τις διὰ τῆς μεταλλοθεραπείας ἐκπληκτικὰ καὶ βέβαια ἀποτελέσματα.

Ὁ μαθητὴς του διδάκτωρ Μορικούρτ προήγαγε τὴν μεταλλοθεραπείαν εἰς ἀνώτερον καὶ εὐρύτερον ἔτι κύκλον. Διαβεβαίωσεν ὅτι ὁ χαλκὸς καταστρέφει τὸ μικρόβιον τῆς φθίσεως καὶ ὅτι τυγχάνει οὕτω προφυλακτικὸν καὶ θεραπευτικὸν αὐτῆς τῆς τρομερᾶς ἀσθενείας. Πρὶν τούτου ὁ Burq εἶχεν ἀποδείξει ὅτι αὐτὸ τὸ μέταλλον εἶναι προφυλακτικὸν ἀπὸ τῆς χολέρας καὶ ὅτι οἱ κατεργαζόμενοι τὸν χαλκὸν δὲν ὑπόκεινται εἰς αὐτὴν τὴν κεραυνοβόλον ἀσθένειαν

. . . . Καὶ μὴ πρὸς βᾶρος τῶν ὑστερούντων ἐκ τῆς ἐπισήμου ἐπιστήμης, τῆς ἐπισήμως routinière.

ACHILLE POINCELOT

(Ἐκ τῆς «Religion Universelle» τοῦ Ἰουλ. 1890).

ΤΟ ΕΛΙΞΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(ΥΠΟ JULES LERMINA)

Τρεῖς μῆνες ἤδη παρήλθον ἀφ' ἧς, ὑποβαλὼν τὴν θέσιν μου, περιεβλήθην τέλος πάντων τὸν βαθμὸν τοῦ διδάκτορος, ὅπερ ἦτο τὸ φιλοδόξον μέλημα τῆς νεότητός μου. Μεθ' ὁποίας χαρᾶς εἶχον ἀναγγεῖλει τοῦτο εἰς τὸν καλὸν μου πατέρα, μεθ' ὁποίας συγκινησεως εἶχον ἀποσφραγίσαι τὴν ἐπιστολήν του, τὴν περικλείουσαν, σὺν τοῖς θερμοῖς αὐτοῦ συγχαρητηρίοις, ἐπιταγὴν ἐκ πεντακοσίων φραγκῶν, δι' ὧν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐγκαταστῶ εἰς Παρισίους!

Ἰατρὸς ἐν Παρισίοις! καὶ εἰκοσιεπτὰ ἐτῶν! Πρέπει τις νὰ διέλθῃ αὐτῶν τῶν ὄνειροπολημάτων, ἵνα κατανοήσῃ τὴν τοιαύτην μου τότε εὐχαρίστησιν. Ἐτιμώμην ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, εἶχον ὑποστῆ ἐξετάσεις εἰς ὑπέρμετρον βαθμὸν ἐπιτυχεῖς, εἶχον ἀποκτήσει φίλους τινὰς εἰλικρινεῖς· τὸ μέλλον ἄρα δὲν ἔπρεπε νὰ μοι φαίνεται ἀκτινοβόλον;

Ναὶ μὲν τὰ ἔσοδά μου ἦσαν πράγματι ἐλάχιστα· ἐγίνωσκον ὅτι ὁ πατήρ μου, γεωργὸς εἰς Σάρτην, εἶχεν ὑποβληθῆ εἰς μεγάλην θυσίαν διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἄνω μικρᾶς χρηματικῆς ποσότητος καὶ ὅτι ὄφειλον τοῦ λοιποῦ νὰ ἐλπίζω εἰς ἐμαυτὸν μόνον· ἀλλ' εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμαυτόν, εἰς τὴν ἀγάπην μου πρὸς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἣτις καθίσταται ἐπιεικῆς πρὸς τὸν ἀγαπῶντα αὐτὴν εἰλικρινῶς.

Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ πρακτικὸν στάδιον τῆς ἰατρικῆς μέχρις οὗ διορισθῶ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ ἦτο ὁ πόθος μου. Ἡμῖν εὐρωστος, ἡμῖν σώφρων· ἐν συνόλῳ διετέλουν ὑπὸ ὄρους ἐξαιρέτους, ἤδη δὲ ἀναγνωρίζω τοῦτο ἔτι μᾶλλον, προβάς νῦν ἐτι προσωτέρω τῆς τότε προθέσεώς μου.

Θὰ προεκάλουν μομφὴν ἐπὶ διαθρύψει ἂν ἀνέγραφον τὴν σκληρὰ γωγίαν τῶν πρώτων ἐτῶν, ἅτινα ποθῶ ἴσως ἐνίοτε, αὐτῶν τῶν ἐτῶν τῆς νεότητος, ὅτε ὁ ἀπλοῦς ἄρτος, μεθ' ὕδατος μόνον, φαί-

νεται τόσῳ γλυκύς. Τέλος πάντων ἐπέτυχον κατ' ἀρχὰς κατοικίαν πρόσφορον, χάρις εἰς αὐτοὺς τοὺς περιποιητικούς προμηθευτὰς — οὓς ἀποκαλοῦσί τινες, ὀξυχόλως, πιστωτὰς — οἵτινες ἐφάνησαν, τῇ ἀληθείᾳ, οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν κεφαλαίων (διότι εἰς τὸν μὴ ἔχοντα κεφάλαια εἶνε ἀνάγκη θανάσιμος νὰ τῷ παρασχεθῶσι τοιαῦτα), χάρις εἰς αὐτούς, λέγω, ἐπρομηθεύθην καθαρὰ ἀρχούντως ἐπιπλα, ἐνεδύθην ἀνέτως, καί, ἂν κατέφευγον εἰς κάποιαν οἰκονομίαν ἐπὶ τῆς τροφῆς, τοῦτό οὐδεὶς τὸ παρετήρει, καθότι εἶχον καλὸν τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ὑγιᾶ τὴν φυσιολογίαν.

Δὲν θέλω νὰ εἶπω ὅτι εἶχον ἀφθονίαν πελατῶν: ὑπήκουον ὁμῶς θρησκευτικῶς εἰς τὰς ἐκουσίως μου εἰδοποιήσεις, ἃς εἶχον ἀναγράψει ἐν τε τῇ συνειδήσει μου καὶ συνάμα ἐπὶ τῆς χαλκῆς πλάκῃς τῆς ἀνηρημένης ἀνωθεν τῆς αὐλείου θύρας: «Διδάκτωρ — ἰατρός· ἐπισκέψεις ἀπὸ τὰς 2-5». — Τὸ καλὸν μέτρον, βλέπετε.

Οὐδόλως διεταρασσομένη εἰς τὰς ἐργασίας μου καὶ ἡδύναμην, ἂν ἤθελον, νὰ παραβαίνω ἐνίοτε τὴν ἐπὶ τῆς πλάκῃς ἀναγεγραμμένην εἰδοποίησίν μου, ἀλλ' ἐσεβόμην τὸν δοθέντα λόγον μου· ἐκτὸς τούτου — γὰρ ἰδέτε! — ἂν ἤρχετο πελάτης τις κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου! Ἐδυσκολευόμην μάλιστα νὰ ἐξέλθω καὶ πρὸ τῶν ἐξ ἀκόμῃ, καὶ τότε δὲ πάλιν, μετὰ τι ταχὺ καὶ λιτὸν γεῦμα, ἐσπευδὸν νὰ ἐπανεέλθω οἶκοι, ἐκ φόβου πάντοτε μήπως ἄφινον νὰ μοῦ διαφύγη περίστασις τις.

Περιττὸν νὰ εἶπω ὅτι ὅλους τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπεσκεπτόμην ὡς φίλος.

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ Σεπτεμβρίου εἶχον ἀνάψει ἐνωρίτερα τὸ φῶς καὶ εἰργαζόμενη συντόμως, ὀνειροπολῶν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἡδύναμην ν' ἀναπτύξω τὰς ἰδέας καὶ τὰς θεωρίας μου ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καθέδρας, ὅτε αἰφνης ἀπεσπάσθην τῆς ψυχικῆς γαλήνης μου ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἤχου τοῦ κώδωνος.

Ἀνατιναχθεὶς ἐκ τῆς ἔδρας ἐσπευσα καὶ ἤνοιξα τὴν θύραν κρατῶν ὑψηλὰ τὸν λαμπτήρα διὰ νὰ παρατηρήσω τὸ πρόσωπον τοῦ ἐπισκέπτου.

Ἦτο κυρία μελανείμων, ἥς τὸ ἐξωτερικὸν δὲν παρίστα χαρα-

κτῆρα ῥομαντικόν, ὡς ἡδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ· χαρακτηριστικὰ κοινὰ, ἡλικία τεσσαράκοντα ἐτῶν, εὐτραφία. Ἐκλαιε· ἐσπευσα νὰ τὴν εἰσαγάγω εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου καὶ μετὰ τινος ἀδολεσχίας, νὰ τεθῶ ὅλως ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς.

Ἄλλὰ παρετήρησα ἀμέσως ὅτι τὸ πτωχὸν πλάσμα ἦτο εἰς τοιαύτην κατάστασιν συγκινήσεως καί, ἐκτὸς τούτου, μετὰ τοσαύτης σπουδῆς εἶχεν ἀναβῆ τὰ πατώματα, ὥστε τῇ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν.

Δὲν ἤμην ἀκόμῃ ἀρκετὰ ἀρχαῖος πρακτικὸς ὥστε νὰ μὴ συνεπάθουν πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας· ἐνόμισα καθήκον μου νὰ τῇ προσφέρω ἐν ποτήριον ὕδατος — μετὰ ζαχάρους, παρακαλῶ — τότε δὲ αὕτη ἐψιθύρισε:

— Κύριε, σὰς παρακαλῶ, ἐλάτε, ἐλάτε γλήγωρα... Τὸ τέκνον μου...

Λυγμὸς τῆς ἔκοψε τὴν φωνήν. Ἄλλὰ μήπως ἦτο ἀνάγκη νὰ εἶπῃ περισσότερα; Εἶχε τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑπουργήματός μου... καὶ δι' ἐν παιδίον!..

Πάντοτε ἐλάτρευσα αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδία· μία δὲ τῶν ἀλγεινοτέρων θλίψεων μου ἦτο ὅσάκις παρά τινι λίκνῳ ἠσθανόμην ἐμαυτὸν ἀνίσχυρον, ἀμαθῆ! ὦ! ἡ μηνιγγίτις! ὁποῖος ἐχθρὸς!..

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας, ἐφώνησα. Κατοικεῖτε μακρὰν;

Ἔοχι, ὄχι! Εἰς τὴν γειτονικὴν οἰκίαν... Συγχωρήσατέ μοι διότι ἦλθον ἐδῶ· ἀλλ' ἴσα ἴσα τόσῳ πλησίον ἦτο...

Δὲν μοῦ ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν ἰδέαν νὰ θεωρήσω ὡς προσβολὴν αὐτὴν τὴν... ἀνωφελῆ αἴτησιν τῆς συγγνώμης· ἐβεβαίωσα ἐκ νέου ὅτι ἤμην ἔτοιμος νὰ τὴν ἀκολουθήσω καὶ ἐξῆλθον.

Καθ' ὁδὸν τὴν ἠρώτησα περὶ τοῦ παιδίου. Ἐκ ποίας ἀσθενείας προσεβλήθη; Πρὸ πόσου χρόνου;

— Ἀποθνήσκει, Κύριε! Εἶνε κόρη, ἥτις πρὸ ἑξ μηνῶν ἦτο τόσῳ ὀροσερά, τόση ὑγειῆς, τόσῳ ὠραία!..

— Ποίας ἡλικίας;

— Δέκα ἐτῶν. Εἶμαι χήρα... ζῶ μόνη μετὰ τῆς θυγατρὸς μου. Μὲ κανένα δὲν ἔχομεν σχέσεις εἰμὴ μετὰ τοῦ κ. Βενσάν...

— Κυρίου Βενσάν;

Ἡ δυστυχῆς γυνὴ ἐνόμισεν ὅτι ἀνεκάλυψεν ἐν τῷ τόνῳ μου— ἀδίκως βέβαια—πρόθεσιν ὑποψιαστικὴν διότι προσέθηκε ζωηρῶς:

— ὦ! εἰς γέρων, Κύριε, ἐξήκοντα... ἴσως ἐβδομήκοντα ἐτῶν... ἀλλὰ τόσῳ ἀγαθὸς καὶ τόσῳ ἀγαπᾶ τὴν Παυλίαν μου!...

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀνέβημεν εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα καὶ εἰσήλθομεν. Ἡ κατοικία ἦτο καθαρὰ, καλῶς διηυθετημένη. Ἐπεκράτει ἐν αὐτῇ μεγάλη τάξις. Ἐκ τοῦ ἐστιατορίου, ὅπερ ἐχρησίμευε συνάμα καὶ ὡς εἴσοδος, εἰσήλθομεν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ ἐκεῖ παρετήρησα ἐκ πρώτης ὄψεως ἐξηπλωμένην ἐπὶ μικρᾶς κλίνης, πλησίον τῆς κλίνης τῆς μητρὸς, ἐκείνην ἣν εἶχεν ἀποκαλέσει: Παυλίαν.

Περίεργον πρᾶγμα· ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ θάνατος θεωρούμενοι εἰς τὸ νοσοκομεῖον κατὰ τὴν περίοδον τῆς φοιτητικῆς σπουδῆς δὲν μᾶς προξενοῦσι οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν τῆς ἐπενεργείας ἣν συναισθανόμεθα παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῶν πρώτων μας ἀσθενῶν.

Ἡ καρδιά μου αἰφνης συνεστάλη, ἤσθάνθη δ' ἐμαυτὸν ὠχριάσαντα.

Ἡ δυστυχῆς κόρη ἦτο λευκὴ· τόσῳ δὲ λευκὴ, ὥστε ἐνόμιζε τις ὅτι δὲν ἔχει οὐδὲ σταγόνα αἵματος ἐν ταῖς φλεβῖν: ὑπὸ τὰ βλέφαρα, ὁ βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐφαίνετο ἀμαυρὸς, ὑπόφαιος, αἱ δὲ χεῖρες ἐξετείνοντο ἰσχναὶ καὶ μακραι ἐπὶ τῶν ἐπιβλημάτων τῆς κλίνης, ἅτινα ἀνεδείκνυον ἐπιφανέστερα τὴν ὠχρότητα αὐτῶν.

— Ἐνα κηρίον! ἐζήτησα ἀμέσως.

Καὶ προσέκλινον ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐξετάζων μετὰ βαθείας προσοχῆς αὐτὸ τὸ δυστυχὲς πλάσμα, εἰς ὃ ὁ θάνατος ἐπέθηκε τὸν δάκτυλον, ὡς σημεῖον ἀμετακλήτου προσκλήσεως. Ἀναιμία εἰς τὴν τελευταίαν περίοδον.

Ἀλλὰ ποῖα ὀργανικὴ ἀλλοίωσις νὰ παρήγαγεν αὐτὴν τὴν κατάστασιν;

Ἡ μήτηρ, ἐρωτηθεῖσα, ἐπανελάβε μετὰ πλειόνων λεπτομε-

ρειῶν, ὅτι ἡ θυγάτηρ τῆς εἶχε κάλλιστα πρὸ ἐξ μηνῶν, ἔχαιρε πλήρη ὑγείαν, ὅλος δ' ὁ κόσμος ἐθαύμαζεν αὐτὸ τὸ ζωηρὸν καὶ ὑγιὲς ἄνθος...

— Καὶ νὰ εἶπῃ τις ὅτι συνέβη καμμία μεταβολὴ εἰς τὸν τρόπον τοῦ βίου μας; Οὐδὲν τοιοῦτον. Τρία ἔτη κατοικοῦμεν ἐδῶ. Τὸ οἶκημα διατελεῖ καλῶς ἀεριζόμενον· βλέπει πρὸς τοὺς κήπους. Δὲν στέλλω τὴν Παυλίαν εἰς τὸ σχολεῖον· ὁ γείτων κ. Βενσάν τῇ δίδει μαθήματα· εἶνε δ' αὐτὸς πολὺ φρόνιμος καὶ δὲν τὴν παραδιάζει εἰς τὴν μελέτην.

Τῇ ἀληθείᾳ ἐφοβούμεν σχεδὸν νὰ ἐγγίσω αὐτὸ τὸ εὐθραστον πλάσμα, οὐτινος ἢ τόσῳ αἰφνήδιος ἐξάντλησις μ' ἐξέπληττε καὶ μοι ἐφαίνετο συνάμα ἀνεξήγητος. Ἐν τούτοις δὲν ἠδυνάμην νὰ πείσω ἐμαυτὸν ὅτι δὲν ὑπῆρχε μέσον θεραπείας.

Βοηθούμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς, ἐστηθοσκόπησα τὴν νεάνίδα μετὰ πολλῆς προσοχῆς, καὶ ἐβεβαιώθην — μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως — ὅτι ἦτο ἄριστα διαπεπλασμένη· ἡ καρδιά ἦτο ἀνέπαφος· δὲν διέκρινε οὐδόλως τὴν χαρακτηριστικὴν πνοὴν τῆς ἀναιμίας, οὐδ' εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ τραχήλου.

Οἱ πνεύμονες ἦσαν ἀνέπαφοι καὶ καλῶς ἀνεπτυγμένοι· ὑπ' αὐτὴν τὴν φθισικὴν ἰσχνότητα, ἡ τοῦ σώματος ζωικὴ συνάρθρωσις ἦτο ἐξαιρετος. Οὐδὲν σύμπτωμα λυμφοτισμοῦ.

Ἡ μήτηρ δὲν ἦτο πτωχὴ· τὸ εἰσόδημά τῆς ἀνῆρχετο εἰς δύο χιλιάδας φράγκων. Ἐκτὸς τούτου, ὁ γέρων, περὶ οὗ μοι ὠμίλησεν, ὁ κ. Βενσάν ἦτο οἰκότροφος καὶ ἐπλήρωνε δαψιλῶς.

Δυστυχῶς, ἡ νεᾶνις δὲν εἶχεν ὑποστῆ οὐδεμίαν τακτικὴν θεραπείαν· ἡ μήτηρ δυσπιστοῦσα ἀτόπως πρὸς τοὺς ἰατροὺς, περιορίζετο εἰς φάρμακα ἀνώδυνα, σιδηροῦχον ὕδωρ — καρφία ἐντὸς φιάλης — τί ξεύρω;

Καὶ ἤδη ἤμην βιασμένος νὰ ὁμολογήσω εἰς ἐμαυτὸν ὅτι ὅλαι μου αἱ προσπάθειαι, ὅπως ζωογονήσω αὐτὸν τὸν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἐξησθενημένον ὀργανισμόν, δὲν ἤθελον ἐπιφέρει οὐδὲ τὴν ἐπὶ τινος τοῦλάχιστον ἡμέρας παράτασιν τῆς ζωῆς.

Ἡμην καταβεβλημένος, ἠττημένος, ἀναμένων μετ' ἀποθαρρύνσεως ἐμπνευσίν τινα, ἥτις ὅμως δὲν μοι ἐπήρχετο.

Ἡ μήτηρ με παρετήρει, σιωπηλή, μαντεύουσα βεβαίως τὰς ἀλγεινὰς ιδέας, ἃς ἐπρόδιδε τὸ πρόσωπόν μου. Δὲν ἐγνώριζον ἀκόμη ν' ἀποκρύπτω τὴν ἀδυναμίαν μου ὑπὸ κοινῆς τινος καὶ παρηγόρου φρασεολογίας. Δὲν ἔχω αὐτὴν τὴν ἀξίαν, ἣτις ἀπαιτεῖται ὁμῶς εἰς τὸν ἰατρὸν διὰ νὰ ἐπενεργῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου ὡς ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὀργάνων.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠκούσαμεν βήματα ἐξωθεν.

— Εἶνε ὁ κ. Βενσάν, εἶπεν ἡ μήτηρ.

Ἡ θύρα ἡμιανοίχθη ἡσυχῶς· ἀλλά, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, εἶδον τὸ σῶμα τῆς νεάνιδος ὑπεγειρόμενον, τὴν κεφαλὴν στρεφομένην, τὰς χεῖρας τεινούσας πρὸς τὸ μέρος ὅπου παρήχθη αὐτὸς ὁ — ἀνεπαίσθητος σχεδὸν — θόρυβος.

Ἐπεστῆριξα τὸ παιδίον· πρὸς μεγάλην μου δ' ἐκπληξιν ἦσθάν θην ὑπέμετρον τινα ἀγῶνα εἰς αὐτὸ τὸ ἀδύνατον σῶμα, ὡς εἴ ἤθελε νὰ ἐκφύγῃ τῶν βραχιόνων μου· ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη ἡ δὲ νεάνις ἐπανέπεσε νεκρά! . .

Ἐρρηξα τότε φωνὴν ἐκπληκτικὴν ἅμα καὶ ἀπέλπιδα. Αὐτὸς ὁ θάνατος, ὁ τὸσφ ταχύς, ἄνευ ἀγωνίας — αὐτὴ ἡ αἰφνιδία ἀπόσβεσις τῆς ζωικῆς φλογός — με κατέπληττε· ἦσθανόμην ἐν εἶδος ὀργῆς κατὰ τῆς ἀδεξίου ἀμαθείας μου. Διότι τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἠδυναίμην νὰ ἐννοήσω τίποτε ἐξ ὧν συνέβησαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· ἐνόμιζον ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐφιάλτου.

Ἡ μήτηρ, ἀνακραυγάσασα ὑπεραλγῶς, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ δυστήνου ἄπνου σώματος. Ἐγὼ δ' ἀπεμακρύνθην τῆς κλίνης μηχανικῶς, ὡσεὶ τεταραγμένος διὰ τὸ ἀνωφελές τῆς παρουσίας μου, ἤνοιξα τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ διεστῶς δωμάτιον.

Τότε κατὰ πρῶτον εἶδον τὸν κ. Βενσάν.

Ἐνδεδυμένος με ἀνοιχτὰ χρώματα, ἔφερεν ἐπενδύτην φαίον, σχεδὸν λευκόν. Ἦτο μεσαίου ἀναστήματος, ἀρκούντως εὐτραφής· ἀλλ' εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐξεπλάγην ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ ἡλικία του ἐφαίνετο δυσδιάκριτος.

Ἡ κόμη ἦτο λευκή, βραχεῖα, βοστρυχισμένη καὶ σχηματίζουσα τρεῖς ἄκρας ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν κροτάφων. Ἀλλὰ

τὸ πρόσωπον τὸσφ δροσερὸν ἐφαίνετο, τὸσφ ροδόχρουν, οἱ ὀφθαλμοὶ τὸσφ ζωηρὰ διέλαμπον, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ ἠρώτων ἐμαυτὸν ἂν εἶχον ἐνώπιόν μου γέροντα ἢ μᾶλλον νέον, ὅστις, ἔνεκα προδιαθέσεώς τινος δερματικῆς — ἦττον σπανίας, ἢ ὅπως γενικῶς πιστεύεται — ἔσχε τὴν κόμην ἄχρουν ἀπὸ τῆς ἐφηβείας του.

Καὶ ὁμῶς ἐνεθυμούμην καλῶς ὅτι ἡ μήτηρ τῆς θανούσης με εἶχε παραστήσει τὸν κ. Βεντάν ὡς ἐβδομηκοντούτιδα.

Ἰστατο ὄρθιος παρὰ τὸ παράθυρον, λυπημένος· ἀλλ' ὄχι, ὡς μοι ἐφάνη, καὶ τὸσφ πολὺ λυπημένος, ὡς ἐνόμιζον ὅτι θὰ τὸν ἐβλεπον.

Προσκλίνας εὐγενῶς με ἠρώτησε διὰ τοῦ βλέμματος:

— Ἀπέθανε, τῷ εἶπον.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΤΙ ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ Η ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΚΑΡΑΤΟΜΟΥΜΕΝΟΥ

Ἐπὶ τὸν ἄνω τίτλον ἀναγράφει τὸ «Φιγαρὼ» τῶν 9 Φεβρουαρίου ε. ε. τὸν ἐπόμενον πειραματισμόν, ὃν ὑποβάλλομεν εἰς τὴν μελέτην τῶν περὶ τὸν ὑπνωτισμὸν ἀσχολουμένων.

«Εἰς πειραματισμὸς ἔλλειπεν ἔτι εἰς τὴν δόξαν τοῦ ὑπνωτισμοῦ· δὲν ἐσκέφθησαν μέχρι τοῦδε νὰ ὑποβάλλωσιν (suggestioner) εἰς τινα ὑποκείμενον τὴν ιδέαν ὅτι ἐκαρτομήθη καὶ νὰ δηλώσῃ τὰς ἐν καιρῷ τῆς καρτομήσεως ἐντυπώσεις του. Διατί ἡ Σχολὴ τοῦ Νανσύ νὰ μὴ δοκιμάσῃ αὐτὸν τὸν πειραματισμόν; Ἐν τούτοις ἕτερός τις προλαβὼν ὑπέστη τὸν τοιοῦτον πειραματισμόν, ὁ διάσημος δηλ. Βέλγος ζωγράφος Wiertz, οὗτινος τὴν μνήμην καὶ τὰ ἔργα διετήρησαν αἱ Βρυξέλλαι ἐν τῷ Μουσείῳ Wiertz.»

Μετὰ τὸ προοίμιον τοῦτο τοῦ ἀρθρογράφου τοῦ «Φιγαρὼ» Michel Delises παραχωροῦμεν τὸν λόγον εἰς ἕτερον ἀρθρογράφον τὸν τῆς ἡμετέρας «Ἐφημερίδος» τῆς 4 Φεβρ., ὡς πρὸς τὰ τῆς λεπτομεροῦς ἀφηγήσεως τοῦ ἐν λόγῳ πειραματισμοῦ.

«Ὁ Βιέρτς οὗτος δὲν ἦτό τις μύστις τῶν καλουμένων ἀποκρύφων

ἐπιστημῶν. Οὐχὶ ματαία περιέργεια, ἀλλ' αἴσθημα συμπαθείας ἐξῆψεν ἐν τῇ καρδίᾳ του ἄσβεστον πόθον νὰ ὑπεγείρῃ τὸν πέπλον τοῦ ἀγνώστου, τὸν μαγικόν, νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τῶν ἀδύτων τοῦ μυστηρίου, νὰ λάβῃ ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ τί αἰσθάνεται ὁ κατατομούμενος κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμήν ἐκείνην.

Ἄλθευεῖ ὅτι ἡ βάσανος τῆς ἐκτελέσεως στιγμήν μόνον διαρκεῖ; Τί αἰσθάνεται ὁ κατάδικος καθ' ἣν ὥραν καταπίπτει ἡ μάχαιρα τῆς λαιμητόμου κατὰ τοῦ τραχήλου του;

Ἐρωτήσεις, ταραττούσαι τοὺς ὕπνους καὶ κατέχουσαι τὸ πνεῦμα τοῦ ζωγράφου.

Ὁ Βιέρτς συνεδέετο στενωῶς μετὰ τοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν τῶν Βρυξελλῶν, καὶ ἄλλου τινός Ἀσκληπιάδου, καταγινομένου ἀπὸ τριακονταετίας εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Ὁ τελευταῖος οὗτος συχνὰ πυκνὰ ὑπνώτιζε τὸν ζωγράφον, τὸν ὁποῖον καὶ εὗρισκε καταλλήλοτατον δι' ὑπνωτικὰ πειράματα.

Τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν, ὁ Βιέρτς κατῴρθωσε νὰ κρυφθῇ μετὰ τοῦ ἐτέρου ἱατροῦ, τοῦ φίλου του, ὑποκάτω τῆς λαιμητόμου, ἀκριβῶς πλησίον εἰς τὸ καλάθι, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἐπιπτεν ἡ κεφαλὴ τοῦ καταδίκου.

Διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀποτελεσματικώτερον τὸν ρόλον του ὁ Βιέρτς ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς ἐκτελέσεως ἐκοιμήθη κατ' ἐπανάληψιν τὸν ὕπνον τοῦ ὑπνωτισμοῦ διὰ τῆς θελήσεως τοῦ ἄνω ρηθέντος Ἀσκληπιάδου, ὅστις οὕτω ὑπέβαλεν εἰς τὸν ὑπνωτισμένον νὰ συνταύτιση τὸ ἐγὼ του μετὰ τοῦ ἐγὼ ἄλλων ἀνθρώπων, νὰ εἰσδύσῃ ἐντὸς τῶν ψυχῶν των, νὰ ἀναγνώσῃ μέσα εἰς τὰς σκέψεις των, νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς συνειδήσεις των, καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὰ αἰσθημάτων των.

Ὁ Βιέρτς συνεμορφώθη ἐξαίρετως πρὸς τὰ ἀπαιτούμενα, καὶ ἐξέτελεσε τὸ μέρος του καθὼς ἔπρεπε.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκτελέσεως, δέκα λεπτὰ πρὸ τῆς ἀρίξεως τοῦ καταδίκου, ὁ Βιέρτς, ὁ ἱατρός, καὶ δύο ἄλλοι μάρτυρες, ἐτοποθετήθησαν παρὰ τὸν κάλαθον τῆς λαιμητόμου, εἰς τρόπον ὥστε τὸ παριστάμενον κοινὸν νὰ μὴ ὑποπτεύῃ τὴν παρουσίαν των. Ὁ ἱατρός ἀπεκοίμισε τὸν ζωγράφον, ἔπειτα δὲ μετεβίβασεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ἐγὼ τοῦ καταδίκου, ἐπιτάσσων εἰς τὸν ζωγράφον νὰ ἀκολουθήσῃ ὅλας τὰς σκέψεις τοῦ κατατομούμενου, νὰ δοκιμάσῃ ὅλας τὰς ἐντυ-

πώσεις του, καὶ νὰ ἐκφράσῃ μεγαλοφῶνως τοὺς στοχασμοὺς οἱ ὁποῖοι θὰ τὸν κατεῖχον καθ' ἣν στιγμήν ἡ μάχαιρα ἤγγιζε τὸν τράχηλόν του. Καὶ τελευταῖον ἐπέταξεν αὐτῷ ὅπως μετὰ τὴν εἰς τὸν κάλαθον πτώσιν τῆς κεφαλῆς, κάμη τῶν ἀδυνάτων τὰ ἀδύνατα διὰ νὰ εἰσχωρήσῃ μέσα εἰς τὸ κεφάλι ἐκεῖνο καὶ ἀναλύσῃ τὰς τελευταίας σκέψεις του, καὶ συλλάβῃ τὰς τελευταίας ἐκλάμψεις τῆς σβεννυμένης λυχνίας.

Καὶ οὕτω ἐγένετο. Ὁ Βιέρτς ὑπήκουσεν εὐπειθέστατα εἰς τὸν ὑπνωτιστήν.

Οἱ τέσσαρες φίλοι καταλαμβάνουν τὴν θέσιν των. Ἐκ τοῦ θορύβου τῶν ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των βημάτων ἐννοοῦν ὅτι ἔρχεται ὁ δῆμιος ἄγων τὸν κατάδικον. Ὁ κατάδικος ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος· μικρὸν ἀκόμη καὶ ἡ γυλλοτῖνα ἐκπληροῖ τὸ ἔργον της.

Ὁ Βιέρτς, ὑπνωτισμένος ἤδη, ἐκδηλοῖ βαθύτατον τρόμον καὶ ἰκετεύει νὰ τὸν ἐξυπνίσουν· ἀπερίγραφτος ἀγωνία τὸν κυριεῖει· ἀλλὰ πλεόν εἶνε ἄργά . . . Ἡ μάχαιρα πίπτει . . .

— Τί αἰσθάνεσαι; τί βλέπεις; ἐρωτᾷ ὁ ἱατρός.

Ὁ Βιέρτς συνταράσσεται κατεילהμένος ἐκ φρικτῶν σπασμῶν, καὶ ἀποκρίνεται στενάζων:

— Ἀστράφτει . . . νά! πέφτει τ' ἀστροπελέκι! ὦ φρίκη! συλλογίζεται . . . βλέπει!

— Ποιὸς συλλογίζεται; ποιὸς βλέπει;

— Νά! τὸ κεφάλι! . . . φρικτὰ, φρικτὰ ὑποφέρει! Αἰσθάνεται, σκέπτεται . . . δὲν καταλαβαίνει τί ἔτρεξε . . . ζητεῖ τὸ σῶμά του . . . Τοῦ φαίνεται πῶς θὰ τὸ ξανκανταμώσῃ τὸ κορμί του . . . Καὶ ὄλο περιμένει τὸ τελευταῖον κτύπημα . . . Κι' ὄλο περιμένει τὸ θάνατο . . . κι' ὁ θάνατος δὲν ἔρχεται!

Ἐνῶ δὲ ὁ Βιέρτς ἐξέφερε τοὺς τρομεροὺς αὐτοὺς λόγους, οἱ μάρτυρες τῆς ἐκτάκτου ταύτης σκηνῆς παρετήρησαν τὴν κεφαλὴν πίπτουσαν ἐντὸς τοῦ καλάθου. Καὶ ἡ κεφαλὴ μὲ τὰ μαλλιά πρὸς τὰ κάτω, μὲ τὸν λαιμὸν αἰμόφυρτον πρὸς τὰ ἄνω, μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα καὶ σφιγμένα τὰ δόντια, τοὺς ἔβλεπεν. Ἐπάλλοντο ἀκόμη αἱ ἀρτηριαὶ ἐκεῖ ὅθεν εἶχε διέλθει ἡ μάχαιρα, καὶ αἷματος πίδαξ ἀνέβλυζε κατακλύζων τρίχας, ὀφθαλμούς, πρόσωπον.

Καὶ ὁ Βιέρτς ἐξηκολούθει τὸ σπαρακτικὸν του παράπονον:

— Ἄ! ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ χέρι ποῦ μὲ στραγγουλίξει; ἓνα χέρι

γιγάντειο, ἀλύπητο! "Ω! τί βάρος εἶν' αὐτό ποῦ μέ συντρίβει! Δὲν βλέπω μπροστά μου παρά ἓνα σύννεφο κατακκόκινο . . . Καταραμένο χέρι! πῶς θὰ κάμω νὰ γλυτώσω ἀπὸ σένα! "Αφῆσέ με, τέρας! Τοῦ κάκου σέ δράχνω μὲ τὰ δύο μου χέρια . . . Ἄλλὰ τί αἰσθάνομαι; Μιὰ πληγὴ πλατειά, κατάβαθη . . . Τρέχει τὸ αἷμά μου . . . Βί-
μαι . . . ἓνα κομμένο κεφάλι!

Οὕτω ἡ κεφαλὴ τοῦ καταδίκου, ὕστερον ἀπὸ τὴν μακρὰν ταύτην ἀγωνίαν, ἡ ὁποία θὰ τῆς ἐφάνη ὅτι διήρκεσεν αἰῶνας, τότε μόλις ἐνόησε ὅτι ἦτο ἀποχωρισμένη τοῦ σώματος.

Ὁ Βιέρτς περιέπεσεν ἐκ νέου εἰς νάρκη. Ὁ ἰατρὸς ἐπανελάβε τὰς ἐρωτήσεις του.

— Τί βλέπεις; Ποῦ εἶσαι;

— Πετῶ εἰς τὸ διάστημα, ἀπεκρίθη ὁ ζωγράφος. Ἄλλ' εἶμαι πε-
θαμμένος; ὄλα ἐτελειώσαν; Ἄν μὲ κολλοῦσαν πάλι ἔς τὸ κορμί! "Ω
ἄνθρωποι σπλαγχνισθῆτέ με, δόστε μου πάλι τὸ κορμί μου! Δὲν ἤρ-
θεν ἡ ὄρα μου . . . Ἐχω νὰ ζήσω ἀκόμη· σκέπτομαι ἀκόμη· αἰσθά-
νομαι ἀκόμη. Ὅλα τὰ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη. Νὰ οἱ δικασταὶ μου μὲ
τὰ κόκκινα κ' ὀλόμακρα φορέματα! Ἀκούω τὴν καταδίκην μου!
Δυστυχημένη γυναῖκά μου! φτωχό μου παιδάκι, μπεμπέκα μου!
"Οχι, δὲν μ' ἀγαπάτε πλέον· μ' ἀφίνετε. Ἄχ! καὶ ἂν ἠθέλετε πάλι
νὰ μὲ ταιριάσετε μὲ τὸ σῶμά μου, θὰ μ' εἶχατε πάλι μαζῆ σας . . .
Ἄλλὰ δὲν θέλετε . . . ὁμως ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ καὶ σᾶς πονῶ, καυμένη
μου φαμίλια! Ἀφῆστέ με νὰ σᾶς σφιχταγκαλιάσω ἀκόμη μιὰ φορά!
Μπεμπέκα μου, βγάξεις ξαφνισμέναις φωνούλαις! Δύστυχο, τὰ χε-
ράκιά σου γέμισαν ἀπὸ τὸ αἷμά μου! Ὠμίενα! πότε θὰ τελειώσουν
τὰ βάσανά μου; Τελειώνουν; Ὁ κακοῦργος λοιπὸν δὲν εἶνε κατα-
δικασμένος νὰ τιμωρῆται παντοτεινά;

Ἐνῶ ὁ Βιέρτς ἐπρόφερε τὰ τελευταῖα ταῦτα λόγια, ἐφάνη εἰς τοὺς
παρεστῶτας ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κατατομηθέντος διηνοιγῆσαν με-
γάλοι, ἐξακοντίζοντες βλέμματα ἀρρήτου ὀδύνης καὶ διαθήρμου
ικεσίας.

Καὶ ὁ ζωγράφος ἐξακολουθοῦσε τὰ παράπονά του:

— "Οχι! ὄχι! Τὰ βάσανά μου δὲν ἔμπορεῖ νὰ διαρκέσουν αἰώ-
νια! ὁ Θεὸς εἶνε πολυεύσπλαγχνος! ὄλα τὰ πράγματα τῆς γῆς εἶνε
μηδενικὰ μπροστά του σβύνουν μπροστά του. Ξανοίγω βαθειὰ βαθειὰ
ἓνα μικρὸ λαμπρὸ ἀστέρι, ἴσάν διαμαντάκι . . . Ἄ! τί καλὰ ποῦ

εἶν' ἐκεῖ ἐπάνω! Μιὰ οὐράνια γλυκάδα χύνεται μέσα μου! Τί καλὸν
ὑπνο ποῦ θὰ τὸν πάρω! Τί ἔκστασις!

Καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ ζωγράφου.

Ἀκόμη ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ δὲν ἀπήντα πλέον εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ
ιατροῦ.

Τότε ὁ ἰατρὸς ἐπλησίασεν εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ τῆς ἤγγισε τὸ μέ-
τωπον, τοὺς κροτάφους, τοὺς ὀδόντας. Τὰ πάντα εὔρε ψυχρά. Ἡ
κεφαλὴ ἦτο νεκρά.

Τὸ μοναδικὸν τοῦτο πείραμα, τοῦ ὁποίου ἤρωσ ὑπῆρξεν ὁ Βέλγος
ζωγράφος, ἀντήχησεν εἰς τὴν δημοσιότητα μετὰ πολλῶν παραλλα-
γῶν. Ὁ βιογράφος τοῦ Βιέρτς—διότι ὁ ζωγράφος δὲν εὑρίσκεται ἀπὸ
πολλοῦ ἐν τοῖς ζῶσι—τὸ ἀφηγήθη κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ
κατ' ἐκείνον τὸν τρόπον τὸ ἐδημοσίευσεν ἡ ρωσικὴ ἐφημερίς «No-
βόστι».

Ἐγὼ ἐπῆρα καὶ ἀπὸ τοὺς δύο τὰ κυριώτερα καὶ σημαντικώτερα
καὶ ἐπλεξα τὴν ἀφήγησίν μου. Τάχα θὰ εὑρεθῆ κανεὶς ἄλλος, κανεὶς
διλεττάντης τοιούτων σπανίων συκινησῶν διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ
ἀπίστευτον πείραμα τοῦ Βιέρτς;

Τελειώνω, ὑπομιμνήσκων εἰς τοὺς μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολου-
θοῦντας τοιούτου εἶδους ἐρεύνας καὶ ἀναλύσεις, ὅτι θαυμάσιον διή-
γημα ἐπὶ ἀναλόγου θέματος συνέθηκην ὁ πέρυσιν ἀποθανὼν Γάλλος
ἀριστοτέχνης τοῦ λόγου, ὁ κόμης Βιλλιέρ Δελὲλ Ἀδάμ. Μετάφρασις
αὐτοῦ, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἐδημοσιεύθη πρό τινων ἐτῶν εἰς τὰς στή-
λας τῆς «Ἐφημερίδος».

Καταλήγομεν τὸ ἄρθρον διὰ τοῦ ἐπιλόγου πάλιν τοῦ «Φιγαρώ».

«Ἀπίθανον φαίνεται νὰ εὑρεθῆ μιμητῆς τοῦ Wiertz μεταξύ τῶν
περιδρομῶν τῶν «dernières», ὡς εὐφυῶς τοὺς ἀποκαλεῖ συναδέλ-
φός τις. Πολὺ δυσχερέστερον βεβαίως εἶνε τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸ
δέρμα τοῦ κατατομουμένου ἢ νὰ θεᾶται ἡσύχως τοὺς Κ. Παρισίους
τέμνοντας κομφῶς τὴν ἀσπαίρουσαν σάρκα». (1)

(1) Σ. Μ. Ἐγένοντο ὁμως παρ' ἄλλων τινῶν πειραματιστῶν ὁμοίας φύσεως
πειραματισμοὶ κατὰ τινὰς φυσικοὺς θανάτους, καθὼς καὶ κατὰ τινὰς ἄλλους
βιαιούς τοιούτους, ὡς καὶ διὰ θενωτάς κατατετημημένους πρό χρόνου πολλοῦ·
ἐκ δὲ τῶν τοιούτων πειραματισμῶν ὑποδεικνύεται ὅποια κατάστασις ἀναμένει
ἓνα ἕκαστον ἡμῶν εἰς τὸν ὑπερτύμβιον κόσμον, ἀναλόγως τοῦ ἐν τῇ παρόντι
κόσμῳ καλοῦ ἢ κακοῦ βίου μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΠΟΜΕΝΟΥ Β' ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ

Αἱ Ἀπόκρυφοὶ Δυνάμεις. — Πραγματεία τοῦ Oswald Wirth, M., ἐξ ἧς καταφαίνεται ὁ μέγας καὶ ὑψηλὸς βαθμὸς εἰς ὃν προήχθησαν οἱ ἀληθεῖς ἐκ τῶν Μασῶνων μῦσαι ὡς πρὸς τὰς Ἀποκρύφους ἐπιστήμας.

Μελέτη ἐπὶ τῶν ἐνουπνίων. — Ἐκ τῆς μελέτης ταύτης μανθάνομεν τί εἶνε τὰ ὄνειρα, ποίαν σημασίαν ἔχουσιν αὐτά, τὸν λόγον αὐτῶν, διατὶ ἄλλα μὲν νὰ ἐπαληθεύωσι, ἄλλα δὲ ὄχι, τίς ὁ λόγος τῆς ἀμνημοσύνης αὐτῶν κλπ.

Ἡ Χεὶρ τῆς Μορμίας. — Τὸ ἐν παπύρῳ αὐτὸ χειρόγραφον τῆς Μουνα-Σεχερῆ (θυγατὸς τοῦ Φαραὼ Παμαί) ἀναγράφει τὰ τοῦ βίου της ἐν τῷ ναῶ τῆς θεας ΒΑΣΤ μέχρι τῆς δεκατριετοῦς ἡλικίας της, ὅτε δοῦσα ἐξετάσεις, ἐνώπιον τῶν ἱερέων, ἐκρίθη ἀξία νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὴν μύησιν τῶν Μειζόνων Μυστηρίων. Ἐκ δὲ τῶν ἐξετάσεων τούτων παρατηρεῖ τις τὸ πῶς ἤρχοντο τῆς μυήσεως, τὰ τῆς προκαταρκτικῆς ἐν τοῖς ναοῖς ἐκπαιδεύσεως τῶν παιδῶν, τὰ τῆς προόδου αὐτῶν ἐν τοῖς γράμμασι κλπ.

Μαγεία Κοινωνιστικὴ (Sociale). — Ἀπόσπασμα ἐκ τινος σοσιαλιστικοῦ ἄρθρου τοῦ Jules Lermina.

Καὶ ἄλλα περιεργα καὶ σπουδαῖα ἄρθρα θὰ περιέχη τὸ β' φυλλάδιον τοῦ «Νέου Πυθαγόρου» ὡς θὰ ἴδωσιν οἱ φίλοι συνδρομηταὶ καὶ ἀναγνώσται.